

คู่มือการขึ้นทะเบียน
และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
ปี 2564

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
พฤษภาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
นิยามศัพท์	1
บทที่ 1 บทนำ	15
บทที่ 2 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	17
บทที่ 3 ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน	23
บทที่ 4 การกรอกข้อมูลในแบบคำร้อง	30
บทที่ 5 สมุดทะเบียนเกษตรกรและรายงานจากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	38
ภาคผนวก	40

นิยามศัพท์การขึ้นทะเบียนเกษตรกร

อ้างอิงจากระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2560 ข้อ 6 ให้นายทะเบียนกำหนดการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นรายสินค้า หรือรายครัวเรือนได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้เป็นไปตามที่หน่วยงานรับขึ้นทะเบียนกำหนด รายละเอียดในภาคผนวก 2

กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะหน่วยงานรับขึ้นทะเบียน จึงขอกำหนदनินยามศัพท์ในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ดังนี้

นิยามศัพท์ทั่วไป

1. เกษตรกร หมายถึง บุคคลธรรมดาที่ประกอบการเกษตร หรือนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบการเกษตร และได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร
2. ครัวเรือน หมายถึง บุคคลคนเดียว หรือหลายคนที่อยู่อาศัยในบ้านหรือสถานที่อยู่เดียวกันและจัดหาหรือใช้สิ่งอุปโภคบริโภคอันจำเป็นแก่การครองชีพร่วมกัน
ทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร เมื่อถูกนำไปใช้เพื่อให้ความช่วยเหลือตามมาตรการภาครัฐต่างๆ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2556 เป็นต้นมา กำหนดให้ 1 ทะเบียนบ้าน เท่ากับ 1 ครัวเรือน
3. ครัวเรือนเกษตร หมายถึง บุคคลในครัวเรือนคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนประกอบการเกษตร
4. ประกอบการเกษตร หมายถึง การปลูกพืช การทำนาเกลือสมุทร และการเพาะเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบริโภคหรือจำหน่ายหรือใช้งานในฟาร์ม อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน
ทั้งนี้ การประกอบการเกษตรที่กรมส่งเสริมการเกษตรรับขึ้นทะเบียนและการคำนวณเนื้อที่ขึ้นต่อรายละเอียดในบทที่ 2 และภาคผนวกที่ 8
5. นิติบุคคล หมายถึง นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบการเกษตร
6. ผู้ขอขึ้นทะเบียน หมายถึง (1) บุคคลธรรมดา ซึ่งประกอบการเกษตรและเป็นผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรในนามครัวเรือน (2) บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจของนิติบุคคลให้เป็นผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรในนามนิติบุคคล
7. หน่วยงานรับขึ้นทะเบียน หมายถึง ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกร
8. ผู้รับขึ้นทะเบียน หมายถึง เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนหรือผู้ช่วยนายทะเบียนแล้วแต่กรณี ให้ทำหน้าที่รับขึ้นทะเบียนเกษตรกร
9. แบบคำร้อง หมายถึง เอกสารที่นายทะเบียนกำหนดขึ้นสำหรับใช้บันทึกข้อมูลเกษตรกรเพื่อเป็นหลักฐานการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

นิยามศัพท์ในแบบ ทบก.

1. หัวหน้าครัวเรือน หมายถึง เกษตรกรที่ได้รับมอบหมายจากครัวเรือนเกษตรกรให้เป็นผู้แจ้งข้อมูลขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยไม่จำเป็นต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนตามทะเบียนบ้าน
2. อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ ในการประกอบกิจกรรมนั้นๆ กรณีที่ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ที่มีเงินเดือนประจำ ให้ถือว่าอาชีพหลักคือรับเงินเดือนประจำ
3. อาชีพรอง หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาประกอบกิจกรรมรองจากอาชีพหลัก อย่างไรก็ตามมีความเป็นไปได้ว่าบุคคลอาจมีอาชีพหลัก ไม่มีอาชีพรอง
4. รับเงินเดือนประจำ หมายถึง อาชีพของบุคคลที่เป็นข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานบริษัท ลูกจ้างที่รับเงินเป็นรายเดือน
5. รับจ้างทางการเกษตร หมายถึง การรับจ้างดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอยู่กับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร เช่น ไถ พรวน ปลูก ดายหญ้า สูบน้ำ ใส่ปุ๋ย เก็บเกี่ยว โดยได้รับค่าตอบแทนทั้งที่เป็นเงินสดหรือไม่เป็นเงินสด
6. ประกอบธุรกิจการค้า หมายถึง การดำเนินกิจกรรมค้าขายภายใต้การบริหารจัดการและมีรายรับรายจ่ายของตนเอง
7. รับจ้างทั่วไป หมายถึง การรับจ้างดำเนินกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร เช่น รับจ้างก่อสร้าง รับจ้างขนส่ง เป็นต้น
8. ระบบเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farm หรือ Intelligent Farm) หมายถึง การทำเกษตรสมัยใหม่ในยุคโลกาภิวัตน์ ด้วยการใช้เทคโนโลยีหรือหุ่นยนต์ เครื่องจักรกลทางการเกษตร ฯลฯ ที่มีความแม่นยำสูงเข้ามาช่วยในการทำงาน โดยให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม ปลอดภัยต่อผู้บริโภค และใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด
  - 8.1 ระบบโรงเรือนอัจฉริยะ หมายถึง การนำเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะเข้ามาประยุกต์ใช้ภายในโรงเรือนเป็นระบบปิด เพื่อให้สามารถควบคุมสภาพแวดล้อมภายในโรงเรือนได้ง่ายขึ้น อาทิ เช่น อุณหภูมิ ความชื้น ปริมาณแสงแดดที่พืชจะได้รับ เป็นต้น ซึ่งจะถูกรักษาโดยระบบโรงเรือนเกษตรอัจฉริยะ เหมาะสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง
  - 8.2 ระบบเซ็นเซอร์อัตโนมัติ/กึ่งอัตโนมัติ
ระบบเซ็นเซอร์อัตโนมัติ หมายถึง ระบบใดๆ หรือกลไกที่สามารถเริ่มทำงานได้ด้วยตัวเอง โดยทำงานตามโปรแกรมที่วางไว้ เช่น ระบบรดน้ำอัตโนมัติ ระบบตรวจวัดความชื้นในดินโดยระบบอัตโนมัติ เป็นการใช้กลไกคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ควบคุม จะทำงานถูกต้องต่อเมื่อมีการวางแผนเป็นระบบ
ส่วนระบบเซ็นเซอร์กึ่งอัตโนมัติ หมายถึง ระบบที่ทำงานคล้ายกับระบบเซ็นเซอร์อัตโนมัติ แต่ไม่สามารถที่จะทำงานได้ด้วยตนเองตลอดครบวงจรของระบบ ต้องมีคนหรือระบบการทำงานอื่นๆ ที่สั่งการเข้ามาช่วยในการดำเนินงาน
  - 8.3 ระบบ IOT (Internet Of things) หมายถึง การที่อุปกรณ์ต่างๆ สิ่งต่างๆ ได้ถูกเชื่อมโยงทุกสิ่งทุกอย่างสู่โลกอินเทอร์เน็ต ทำให้มนุษย์สามารถสั่งการควบคุมการใช้งานอุปกรณ์ต่างๆ ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การเปิด-ปิด อุปกรณ์ภายในโรงเรือนเพื่อการเกษตร การสั่งการระยะไกลเพื่อควบคุมการทำงานจากระบบให้น้ำเพื่อการเกษตร เป็นต้น
9. สมาชิกในครัวเรือน หมายถึง สมาชิกผู้อยู่อาศัย กินและใช้เครื่องอุปโภคบริโภคร่วมกัน อาจเป็นสมาชิกในครัวเรือนตามทะเบียนบ้านหรืออยู่ต่างทะเบียนบ้านก็ได้

10. รายได้/หนี้สิน ทั้งในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร ในปีที่ผ่านมา (พฤษภาคม 2563 ถึง เมษายน 2564)

10.1 รายได้ หมายถึง รายได้จากผลผลิตทางการเกษตรและรายได้จากแหล่งอื่นๆ ที่ได้รับในปีที่ผ่านมา (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน)

1) รายได้ในภาคเกษตร หมายถึง รายได้จากการประกอบกิจกรรมการเกษตร

2) รายได้นอกภาคเกษตร หมายถึง รายได้ที่มาจากแหล่งอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมการเกษตร

10.2 หนี้สิน หมายถึง หนี้ที่กู้ยืมจากแหล่งเงินทุนต่างๆ ทั้งที่เป็นสถาบันการเงิน บุคคล และสถาบันต่างๆ ที่ไม่ใช่ธนาคารหรือสถาบันการเงินที่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น นายทุน พ่อค้า ในปีที่ผ่านมา

1) หนี้สินในภาคเกษตร หมายถึง การกู้ยืมมาเพื่อการลงทุนในการประกอบกิจกรรมการเกษตร

2) หนี้สินนอกภาคเกษตร หมายถึง การกู้ยืมมาเพื่อเป็นประโยชน์นอกเหนือจากการลงทุน

ในการประกอบกิจกรรมการเกษตร เช่น การประกอบอาชีพอื่นๆ การบริโภค การศึกษา

11. เครื่องจักรกลการเกษตร หมายถึง เครื่องจักรที่ใช้ในงานเกษตร ซึ่งอาจมีการใช้เพื่อการอื่นด้วยก็ได้ แบ่งเป็น 8 หมวด อธิบายเฉพาะบางรายการ ดังนี้

11.1 เครื่องต้นกำลัง หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้เป็นต้นกำลังขับเคลื่อน หรือชุดลากเครื่องมือต่างๆ เช่น รถแทรกเตอร์ เครื่องยนต์เกษตรสูบเดียว รถไถเดินตาม เครื่องปั่นไฟ เป็นต้น

1) เครื่องปั่นไฟ (Generator) หมายถึง อุปกรณ์กำเนิดไฟฟ้า ต้นกำลังเป็นเครื่องยนต์ดีเซลหรือเครื่องยนต์เบนซิน

2) เครื่องยนต์เกษตรดีเซล (สูบเดียว) 9-14 แรงม้า หมายถึง เครื่องยนต์ต้นกำลังขนาด 1 สูบ ที่ใช้น้ำมันดีเซล ใช้เป็นต้นกำลังในอุปกรณ์ในการทำการเกษตร เช่น รถแทรกเตอร์ รถไถเดินตาม เครื่องสูบน้ำ

3) เครื่องยนต์เกษตรเบนซิน หมายถึง เครื่องยนต์ต้นกำลังขนาด 1 สูบ ที่ใช้น้ำมันเบนซิน ใช้เป็นต้นกำลังในอุปกรณ์ในการทำการเกษตร เช่น เครื่องสูบน้ำ เครื่องปั่นไฟ

4) เซลล์แสงอาทิตย์ หรือ เซลล์สุริยะ (Solar cell) หรือ เซลล์โฟโตโวลเทอิก (Photovoltaic cell) หมายถึง อุปกรณ์ไฟฟ้าซึ่งทำหน้าที่แปลงพลังงานแสงหรือโฟตอนเป็นพลังงานไฟฟ้า

11.2 เครื่องมือเตรียมดิน หมายถึง อุปกรณ์เตรียมดินเพื่อการเพาะปลูก ชนิดติดท้ายรถแทรกเตอร์ หรือมีเครื่องยนต์ขับเคลื่อนในตัว

1) ผลไถ 3-4 จาน หรือ ไถบุกเบิก หมายถึง อุปกรณ์ต่อพ่วงท้ายรถแทรกเตอร์ ใช้ไถเตรียมดินชั้นแรก ผลไถมีจำนวน 3 หรือ 4 จาน

2) ผลพรวน 5-7 จาน หรือ ผลพวง หมายถึง อุปกรณ์ต่อพ่วงท้ายรถแทรกเตอร์ใช้ไถย่อยดิน ผลไถมีจำนวน 5 จาน 6 จาน หรือ 7 จาน

3) ไถระเบิดดินดาน (ริบเปอร์) หมายถึง อุปกรณ์ต่อพ่วงท้ายรถแทรกเตอร์ ใช้ไถทำลายชั้นดินดาน ขาไถระเบิดดินดานมีจำนวน 1 – 5 ขา

4) ไถหัวหมู หมายถึง อุปกรณ์ต่อพ่วงท้ายรถแทรกเตอร์ ใช้ไถเตรียมดินชั้นแรก ผลไถมีจำนวน 1 จานขึ้นไป

5) พรวน 2 แถว หมายถึง อุปกรณ์ต่อพ่วงท้ายรถแทรกเตอร์ ใช้ไถย่อยดิน จานพรวน มีจำนวน 20 จานขึ้นไป

6) รถตีดิน (แบบตีนตะขาบ) หมายถึง เครื่องต้นกำลังที่ใช้ขับเคลื่อนเตรียมดินแบบโรตารี เคลื่อนที่โดยล้อแบบตีนตะขาบ

7) จอบหมุน (โรตารี) ตัดท้ายรถแทรกเตอร์ หมายถึง อุปกรณ์ต่อพ่วงท้ายรถแทรกเตอร์ใช้ไถย่อยดินทำงานในลักษณะการหมุนตีดิน โดยต่อพ่วงจากเพลลาอานวยกำลังของรถแทรกเตอร์

8) เครื่องมือปรับหน้าดิน (Land Leveling) หมายถึง การจัดการผิวหน้าดินเดียวกันที่ยังมีความต่างระดับกันด้วยเครื่องจักร ให้มีความราบเรียบและมีระดับที่สม่ำเสมอมากขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดการเพาะปลูกดีขึ้น ต้นพืชมีการเจริญเติบโตที่สม่ำเสมอทั้งแปลง

11.3 เครื่องปลูก/เครื่องมือหยอด หมายถึง เครื่องปลูก หรือเครื่องหยอด ชนิดตัดท้ายรถแทรกเตอร์ หรือมีเครื่องยนต์ขับเคลื่อนในตัว

- 1) เครื่องเพาะกล้า หมายถึง เครื่องมือที่ทำการผลิตกล้าข้าวใช้กับเครื่องดำนา
- 2) รถดำนาแบบเดินตาม หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ในการปลูกกล้าข้าว ใช้คนเดินตามเครื่องปลูก เครื่องต้นกำลังเป็นเครื่องยนต์สูบเดียว
- 3) รถดำนาแบบนั่งขับ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปลูกกล้าข้าว เครื่องต้นกำลังเป็นเครื่องยนต์สูบเดียว ใช้คนนั่งขับเครื่องปลูก เครื่องยนต์ต้นกำลังมีจำนวน 2-3 สูบ
- 4) เครื่องหยอดข้าว หมายถึง อุปกรณ์ใช้ในการปลูกข้าว แบบตัดท้ายรถไถเดินตาม หรือตัดท้ายรถแทรกเตอร์
- 5) เครื่องพ่น/หว่านข้าว หมายถึง อุปกรณ์ใช้ในการปลูกข้าวแบบเครื่องยนต์สะพายหลัง ทำงานโดยอาศัยแรงลมจากเครื่องยนต์ในการหว่านข้าว หรือแบบที่ใช้ต่อพ่วงท้ายรถแทรกเตอร์
- 6) เครื่องปลูกมันสำปะหลัง หมายถึง อุปกรณ์ใช้ในการปลูกท่อนพันธุ์มันสำปะหลังต่อพ่วงท้ายรถแทรกเตอร์
- 7) เครื่องปลูกอ้อย หมายถึง อุปกรณ์ใช้ในการปลูกท่อนพันธุ์อ้อยต่อพ่วงท้ายรถแทรกเตอร์
- 8) เครื่องปลูกข้าวโพด หมายถึง อุปกรณ์ใช้ในการปลูกข้าวโพดต่อพ่วงท้ายรถแทรกเตอร์

11.4 เครื่องมือดูแลรักษา หมายถึง เครื่องมือดูแลรักษาพืช ประเภทเครื่องพ่นยา เครื่องใส่ปุ๋ย ฯลฯ ชนิดตัดท้ายรถแทรกเตอร์ หรือ มีเครื่องยนต์ขับเคลื่อนในตัว

- 1) โดรน (DRONE) หมายถึง เครื่องมือที่จัดอยู่ในประเภทอากาศยานไร้คนขับ พัฒนาคำมาใช้ในหลายรูปแบบ เช่น การนำโดรนมาติดกล้องเพื่อสามารถถ่ายภาพมุมสูง เก็บข้อมูลภูมิศาสตร์ โดรนปฏิบัติการพ่นสารเคมี ปุ๋ย ฮอริโมนพืช เป็นต้น
- 2) เครื่องตัดหญ้า หมายถึง เครื่องช่วยตัดและลดความสูงของหญ้า
- 3) เครื่องสางใบอ้อย หมายถึง เครื่องที่ใช้สางใบอ้อย จะทำก่อนการเก็บเกี่ยวอ้อยประมาณ 2 เดือน เพื่อให้แรงงานเข้าตัดอ้อยได้สะดวก โดยไม่ต้องเผา

11.5 เครื่องมือเก็บเกี่ยว

- 1) เครื่องตัดอ้อยเป็นลำ หมายถึง เครื่องตัดอ้อยที่ไม่มีระบบตัดเป็นท่อนสั้นๆ ต่อพ่วงกับรถแทรกเตอร์
- 2) รถตัดอ้อยเป็นท่อน หมายถึง รถตัดอ้อยที่มีระบบตัดเป็นท่อน

11.6 เครื่องสูบน้ำ

- 1) เครื่องสูบน้ำใช้เครื่องยนต์ หมายถึง เครื่องสูบน้ำที่ใช้ต้นกำลังเป็นเครื่องยนต์เบนซิน หรือเครื่องยนต์ดีเซล
- 2) เครื่องสูบน้ำใช้ไฟฟ้า หมายถึง เครื่องสูบน้ำที่ใช้ต้นกำลังเป็นมอเตอร์ไฟฟ้า
- 3) เครื่องสูบน้ำ หมายถึง บ่อบาดาล/บ่อดอก เครื่องสูบน้ำที่สูบน้ำจากน้ำใต้ดิน

11.7 รถบรรทุกการเกษตร ไม่รวมถึงรถกระบะ (รถปิ๊กอัพ)

11.8 เครื่องมือหลังการเก็บเกี่ยว

เครื่องสับย่อย หมายถึง เครื่องลดขนาดเศษกิ่งไม้ใบไม้ให้เล็กลงเพื่อเหมาะแก่การนำไปใช้ประโยชน์ เช่น ทำปุ๋ย ถ่านอัดแท่ง อาหารสัตว์ เป็นต้น

12. แปลง หมายถึง ฝืนที่ดินที่ประกอบการเกษตรขนาดย่อมสุดที่สามารถจำแนกได้ ในกรณีเอกสารสิทธิ์ฉบับเดียวแต่มีการแบ่งแยกที่ดินประกอบการเกษตรกันอย่างชัดเจน ให้จำแนกเอกสารสิทธิ์ฉบับนั้น ออกเป็นคนละแปลง

13. การถือครองที่ดิน หมายถึง สิทธิในการครอบครองหรือใช้ที่ดินเพื่อทำการเกษตร ในลักษณะต่างๆ ของผู้ถือครอง อาจเป็นเนื้อที่ของตนเอง หรือเป็นเนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ของครัวเรือน เช่า และอื่นๆ ตามรายละเอียด ดังนี้

13.1 ของครัวเรือน หมายถึง ที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ตามกฎหมายหรือเอกสารแสดงว่าได้เข้าถือครอง เช่น โฉนด น.ส.4 น.ส.3 ส.ป.ก.4-01 ส.ค.1 กสน.5 และ สทก.1 เป็นต้น ที่ครอบครองโดยคนในครัวเรือน

13.2 เช่า หมายถึง ที่ดินที่เช่าจากผู้อื่นโดยจ่ายค่าเช่าเป็นเงินสดหรือผลผลิต ตามแต่จะตกลง หรือทำสัญญากับเจ้าของที่ดิน

13.3 อื่นๆ หมายถึง ที่ดินที่ผู้ถือครองเข้าไปทำการเกษตร โดยไม่มีกรรมสิทธิ์หรือไม่ได้จ่ายค่าเช่า เช่น ที่ดินที่บุคคลอื่นอนุญาตให้ทำประโยชน์ได้โดยไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทน

14. นิยามศัพท์เอกสารสิทธิ์ในที่ดิน หมายถึง ที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ตามกฎหมายหรือเอกสารที่แสดงว่าได้เข้าถือครอง เช่น โฉนด น.ส.4 น.ส.3 ส.ป.ก.4-01 ส.ค.1 กสน.5 และ สทก.1 เป็นต้น โดยความหมายของเอกสารสิทธิ์บางชนิด ดังนี้

14.1 น.ส.3 หนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือ มาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ได้ให้ความหมายว่าเป็น หนังสือคำรับรองจากพนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ได้ทำประโยชน์ในที่ดินแล้ว จะต้องเป็นที่ดินที่ผู้มีสิทธิในที่ดินได้ครอบครองและทำประโยชน์แล้ว และเป็นที่ดินที่สามารถออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ได้ตามกฎหมาย คือ จะต้องไม่ใช่ที่ดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ ที่ชายตลิ่ง ที่เขา ที่ภูเขา ที่เกาะ ในการดำเนินการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกให้แก่ผู้ครอบครองที่ดินที่ได้ทำประโยชน์ในที่ดินครบตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายได้กำหนดไว้ การออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์มีความสำคัญแก่ราษฎรเป็นอย่างมากเพราะสามารถใช้เป็นหลักฐานในการแสดงการครอบครองของเจ้าของที่ดิน แต่การออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์จะต้องมีการรังวัดตรวจสอบจำนวนเนื้อที่ให้แน่นอนและมีการปักหลักกำหนดเขตที่ดิน โดยหนังสือรับรองการทำประโยชน์มี 3 แบบ ดังนี้

- (1) แบบ น.ส.3 ก. ใช้ในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในท้องที่ที่มีระวางรูปถ่ายทางอากาศ
- (2) แบบ น.ส.3 ข. ใช้ในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในท้องที่ที่ไม่มีระวางรูปถ่ายทางอากาศ
- (3) แบบ น.ส.3 ใช้ในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในท้องที่อื่นนอกจากที่ระบุไว้ข้างต้น

14.2 ส.ป.ก.4 คือ หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินในที่ของรัฐไม่ใช่เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน จะไม่สามารถโอนสิทธิ์การทำประโยชน์ในพื้นที่ให้แก่บุคคลอื่นได้ ยกเว้น คู่สมรส บุตร เท่านั้น มีแบบต่างๆ เช่น ส.ป.ก. 4-01 / ส.ป.ก. 4-01 ก / ส.ป.ก. 4-01 ข / ส.ป.ก. 4-01 ค / ส.ป.ก. 4-14 ก / ส.ป.ก. 4-18 ข / ส.ป.ก. 4-28 ก / ส.ป.ก. 4-28 ข

14.3 กสน. เป็นหนังสือแสดงการทำประโยชน์ ซึ่งออกให้นิคมสหกรณ์ ตาม พ.ร.บ. จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 การได้สิทธิ์ในที่ดินของสมาชิกนิคมสหกรณ์ การจัดการที่ดินลักษณะนี้ กฎหมายมุ่งที่จะให้สมาชิกนิคมสหกรณ์ผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินที่ได้รับกรรมสิทธิ์ที่ดิน (โฉนดที่ดินหรือตราจองที่ตราว่าได้ทำประโยชน์แล้ว) หรือสิทธิ์ครอบครอง (น.ส.3) เมื่อสมาชิกนิคมสหกรณ์นั้นๆ ปฏิบัติตามกฎหมายไว้ คือ

- (1) เมื่อสมาชิกนิคมสหกรณ์ได้ทำประโยชน์ที่ดินแล้ว
- (2) เป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
- (3) ชำระเงินค่าช่วยทุนรัฐบาลเรียบร้อยแล้ว
- (4) ชำระหนี้เกี่ยวกับกิจการของนิคมให้แก่ทางราชการเรียบร้อยแล้ว

สมาชิกนิคมสหกรณ์ที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ทั้ง 4 ข้อ ดังกล่าว กรมส่งเสริมสหกรณ์จะออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์ให้แก่สมาชิกนิคมสหกรณ์นั้น ๆ เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการที่ดินเป็นสมาชิกอยู่ เมื่อได้รับอนุญาตแล้วสมาชิกนิคมสหกรณ์ผู้นั้นก็สามารถนำหลักฐานดังกล่าวไปออกโฉนดที่ดิน หรือ น.ส. 3 ผู้ได้มาซึ่งที่ดินจะโอนที่ดินไปให้ผู้อื่นไม่ได้ นอกจากตกทอดทางมรดกหรือโอนไปยังสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกอยู่ และภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ที่ดินนั้นไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีด้วย

14.4 น.ค. มี 2 แบบ คือ น.ค.1 และ น.ค. 3

(1) น.ค. 1 คือ ที่ดินเขตนิคม การเข้าครอบครองทำประโยชน์ กรรมสิทธิ์เป็นของรัฐ

(2) น.ค. 3 เป็นเอกสารที่ออกสืบเนื่องจาก น.ค.1 ซึ่งเป็นหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเอง โดยกรมประชาสัมพันธ์ (ปัจจุบันกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ) จะเป็นผู้ออกให้ กับบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นสมาชิกนิคมตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 ต่อมาเมื่อสมาชิกของนิคมได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตเกินกว่า 5 ปี ได้ชำระเงินช่วยทุนที่รัฐบาลได้ลงไปแล้ว และชำระหนี้สินเกี่ยวกับกิจการนิคมให้ทางราชการแล้ว ก็จะได้รับหนังสือแสดงการทำประโยชน์ (น.ค.3) เป็นหลักฐาน สมาชิกนิคมสร้างตนเองที่ได้รับ หนังสือแสดงการทำประโยชน์ (น.ค.3) แล้ว มาตรา 11 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 บัญญัติให้สามารถนำหลักฐานดังกล่าวขอโฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินได้ ถ้าเป็นการขอก่อโฉนดที่ดินเฉพาะรายตามมาตรา 59 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จะต้องยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สำนักงานที่ดินจังหวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา หรือสำนักงานที่ดินส่วนแยกที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ในเขตอำนาจถ้าเป็นการออกโฉนดที่ดินโดยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินตามมาตรา 58 ทวิ วรรคสอง (1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้เข้าไปดำเนินการเดินสำรวจจริงวัดออกโฉนดที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเอง และได้เข้าไปทำการสำรวจจริงวัดถึงที่ดินของผู้ใด หากผู้นั้นมีหลักฐาน น.ค.3 ก็สามารถนำ น.ค.3 เป็นหลักฐานในการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินได้ โฉนดที่ดินที่ได้ออกจากหลักฐาน น.ค.3 จะถูกกำหนดห้ามโอน 5 ปี นับแต่วันที่รับโฉนดที่ดิน เว้นแต่ตกทอดทางมรดก และในกำหนดเวลาห้ามโอนนี้ที่ดินไม่อยู่ในข่ายแห่งการบังคับคดี ทั้งนี้ ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511

14.5 ส.ท.ก. คือ หนังสืออนุญาตให้ทำประโยชน์ได้ถูกต้องตามกฎหมายในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ เป็นการชั่วคราว ได้คราวละ 5 ปี ออกโดยกรมป่าไม้ สามารถตกทอดได้ทางมรดก แบ่งเป็น

- (1) ส.ท.ก. 1 ก. อนุญาตให้ทำประโยชน์ ได้ไม่เกิน 20 ไร่ ไม่เสียค่าธรรมเนียมในคราวแรก
- (2) ส.ท.ก. 2 ก. คือ ที่ ส.ท.ก. 1 ก แต่เสียค่าธรรมเนียม ในคราวต่อมา

ดังนั้น หาก ส.ท.ก. 1 ก ฉบับใดที่มีอายุเกิน 5 ปี ในวันที่ขึ้นทะเบียนให้สันนิษฐานว่าอาจเปลี่ยนแปลงเป็น ส.ท.ก.2 ก ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบให้ละเอียด สำหรับ ส.ท.ก.1 ขออนุญาตเพื่อการปลูกป่าหรือไม้ยืนต้นทำประโยชน์ ไม่เกิน 35 ไร่ และไม่ควรมีไม้ยืนต้นน้อยกว่า 20 ต้นต่อไร่

14.6 ส.ค.1 คือใบแจ้งการครอบครองที่ดิน เป็นหลักฐานว่าตนครอบครองที่ดินแปลงใดอยู่ (ปัจจุบันไม่มีการแจ้ง ส.ค. 1 อีกแล้ว) ส.ค. 1 ไม่ใช่หนังสือแสดงสิทธิ์ที่ดิน เพราะไม่ใช่หลักฐานที่ทางราชการออกให้ เพียงแต่เป็นการแจ้งการครอบครองที่ดินเท่านั้น ดังนั้น ส.ค. 1 จึงทำการโอนกันได้เพียงแต่แสดงเจตนา สละการครอบครองเท่านั้น และไม่ยึดถือ พร้อมส่งมอบให้ผู้รับโอนก็ถือว่าเป็นการโอนกันโดยชอบแล้ว ผู้มี ส.ค.1 มีสิทธิ์นำมาขอออกโฉนด หรือ น.ส.3 น.ส.3 ก และ น.ส.3 ข ได้ตามเงื่อนไขของทางราชการ

15. พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ หมายถึง พื้นที่ที่เกษตรกรมีการทำกิจกรรมการเกษตรในพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ แต่อนุโลมให้เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ เพื่อให้ทราบสถานการณ์การเพาะปลูกของเกษตรกร และ ประเมินการผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเวลาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง โดยจะต้องมีผู้นำชุมชนเป็นผู้รับรองการ เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ และเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนต้องไม่อ้างกรรมสิทธิ์ หรือถือครองพื้นที่นั้น ทั้งนี้ ให้รวมถึง พื้นที่ในเขตป่าไม้ ป่าอุทยานแห่งชาติ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าชายเลน และให้หมายรวมถึงประเภทเอกสาร ดังต่อไปนี้ด้วย

- (1) แบบหมายเลข 2
- (2) ส.ป.ก. 4
- (3) ส.ป.ก. 4-98
- (4) ส.ป.ก. / สร 5 ก
- (5) ส.ท.ก. 2
- (6) ปส. 29
- (7) ช.ส. 4
- (8) ส.ธ. 1
- (9) หนังสือรับรองของหน่วยงานราชการทหาร
- (10) แบบ ทบ.9
- (11) หนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินของรัฐแก้ไขความยากจน
- (12) บันทึกข้อตกลงการใช้ที่ดินของส่วนราชการ
- (13) ใบรับเงินบำรุงท้องที่ ภ.บ.ท. 5 / ภ.บ.ท. 6 และ ภ.บ.ท. 11
- (14) พื้นที่มีเอกสารสิทธิ์แต่ไม่สามารถนำเอกสารหลักฐานซึ่งแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรือหนังสือ

อนุญาตจากเจ้าของที่ดิน หรือหนังสืออนุญาตจากหน่วยงานราชการ ให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ที่เกษตรกรได้ เข้าครอบครองทำกิจกรรมการเกษตรอยู่ มาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ได้

หากมีการประมวลผลจัดส่งข้อมูลเพื่อเข้าร่วมโครงการ มาตรการต่างๆ พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์และ ประเภทเอกสารที่อยู่ในกลุ่มนี้ จะถูกจัดอยู่ในกลุ่มไม่มีเอกสารสิทธิ์ ซึ่งจะได้รับสิทธิ์เข้าร่วมโครงการ มาตรการ หรือไม่ให้เป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการ มาตรการนั้นๆ

16. เขตชลประทาน หมายถึง เขตพื้นที่ของการพัฒนาทรัพยากรน้ำ โดยการจัดสรรน้ำเพื่อใช้ประโยชน์ ในด้านเกษตรกรรม ดังนั้น พื้นที่การเกษตรจึงถูกตีความให้อยู่ในหรือนอกเขตชลประทาน อย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น

16.1 นอกเขตชลประทาน หมายถึง พื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกพืชที่อยู่นอกเขตชลประทาน

16.2 ในเขตชลประทาน หมายถึง พื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกพืชที่อยู่ในเขตที่มีชลประทาน

17. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร หมายถึง แหล่งน้ำที่เกษตรกรสามารถนำไปใช้เพื่อการเพาะปลูกในแต่ละแปลงปลูกในปีการผลิตที่ผ่านมาว่าเป็นของตนเองหรือเป็นของสาธารณะ ซึ่งแต่ละแปลงปลูกสามารถมีแหล่งน้ำมากกว่า 1 แหล่ง

17.1 บ่อน้ำตื้น หมายถึง แหล่งน้ำผิวดินที่สามารถขุดนำน้ำมาใช้รวมถึงลักษณะบ่อน้ำที่ใส่ปลอกซีเมนต์ไม้ คอนกรีต หรือบ่อดินถาวรที่ใช้เป็นประจำ

17.2 บ่อบาดาล หมายถึง รูหรือปล่องที่เจาะถึงชั้นน้ำใต้ดิน ที่สามารถนำน้ำขึ้นมาใช้มีความลึกจากผิวดิน ไม่น้อยกว่า 10 เมตร

17.3 สระน้ำ หมายถึง แหล่งน้ำผิวดินที่ถูกกักเก็บในพื้นที่ลุ่ม สระที่ขุดเป็นที่เก็บกักน้ำ

17.4 ไม่มีแหล่งน้ำสำหรับเพาะปลูก หมายถึง พื้นที่ที่ไม่มีแหล่งน้ำในการเพาะปลูกทั้งที่เป็นของตนเองและแหล่งน้ำสาธารณะ

18. วิธีการให้น้ำ

18.1 สปริงเกอร์ หมายถึง ระบบให้น้ำแบบฝนโปรย ฉายน้ำเป็นวงกว้าง ประมาณ 9 – 24 เมตร

18.2 มินิสปริงเกอร์ หมายถึง ระบบให้น้ำแบบฝนโปรย ฉายน้ำเป็นวงกว้าง ประมาณ 4 – 8 เมตร

18.3 น้ำหยด หมายถึง ระบบการให้น้ำแบบเฉพาะจุด เป็นระบบที่ใช้แรงดัน 5 - 10 เมตร อัตราการไหลของหัวปล่อยน้ำ 2 - 8 ลิตรต่อชั่วโมง

19. ค่าพิกัดภูมิศาสตร์ที่ตั้งแปลง/ฟาร์ม ในระบบทะเบียนเกษตรกร คือ ค่าตัวเลข X Y และ Zone (ในระบบพิกัดแบบ UTM) หรือ ค่าตัวเลข ละติจูด (Latitude) ลองจิจูด (Longitude) (ในระบบพิกัดแบบ GCS) ที่เป็นค่าบอกตำแหน่งบนพื้นผิวโลกของแปลงกิจกรรมที่มาขึ้นทะเบียนเกษตรกร โดยได้ค่าพิกัดจากเครื่อง GPS /GPS Application ในโทรศัพท์ Smartphone / โปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์อื่นๆ เช่น QGIS, Google Earth เป็นต้น

พิกัดระบบ UTM พื้นที่ประเทศไทยส่วนใหญ่จะอยู่ใน Zone 47 โดยมีค่าตัวเลขโดยประมาณของค่า X ตั้งแต่ 320,000 จนถึง 820,000 และค่า Y ตั้งแต่ 618,000 จนถึง 2,227,000 ส่วนพื้นที่ที่อยู่ใน Zone 48 จะเป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้บางส่วน จะมีค่าตัวเลขโดยประมาณของค่า X ตั้งแต่ 180,000 จนถึง 569,000 และค่า Y ตั้งแต่ 666,000 จนถึง 2,040,000 ตัวอย่างค่าพิกัดกลางแปลงเพาะปลูกของเกษตรกรที่จังหวัดนครสวรรค์ มีค่า X : 620306 Y : 1735351 Zone = 47 และค่าพิกัดกลางแปลงเพาะปลูกของเกษตรกรที่จังหวัดมหาสารคาม มีค่า X : 318309 Y : 1789832 Zone = 48

พิกัดระบบ GCS (ละติจูด ลองจิจูด) จะไม่มีการรอกค่า Zone จะกรอกเพียงค่า ละติจูด (Latitude) และ ลองจิจูด (Longitude) **ที่เป็นหน่วยทศนิยม 4 ตำแหน่งขึ้นไปเท่านั้น** ซึ่งค่าละติจูดนั้น มีค่าระหว่าง 5.5000 – 20.5000 ส่วนค่าลองจิจูดนั้น มีค่าระหว่าง 96.5000 – 106.0000 ตัวอย่างค่าพิกัดกลางแปลง เพาะปลูกของเกษตรกรที่จังหวัดนครราชสีมา มีค่าละติจูด = 15.0612 และค่าลองจิจูด = 102.0845

ตารางแสดงค่าพิกัดที่ครอบคลุมพื้นที่และโซนที่ครอบคลุมจังหวัดต่างๆ ในประเทศไทย

	Zone 47	Zone 48
ค่าพิกัด X	ระหว่าง 320,000 - 820,000	ระหว่าง 180,000 - 569,000
ค่าพิกัด Y	ระหว่าง 618,000 - 2,227,000	ระหว่าง 666,000 - 2,040,000
จังหวัดภายใน ZONE	จังหวัดภายใน สสก.1 ทั้งหมด	จังหวัดภายใน สสก.4 ยกเว้น จ.เลย (บางส่วน) จ.หนองบัวลำภู (บางส่วน) จ.ขอนแก่น (บางส่วน) จ.ชัยภูมิ (บางส่วน) จ.นครราชสีมา (บางส่วน)
	จังหวัดภายใน สสก.2 ทั้งหมด	
	จังหวัดภายใน สสก.3 ยกเว้น จ.ตราด (ทั้งจังหวัด) จ.ปราจีนบุรี (บางส่วน) จ.จันทบุรี (บางส่วน) จ.สระแก้ว (บางส่วน)	
	จังหวัดภายใน สสก.5 ยกเว้น จ.นราธิวาส (บางส่วน)	
	จังหวัดภายใน สสก.6 ทั้งหมด	

ระบบพิกัด GCS (Latitude,Longitude)	
ละติจูด	ระหว่าง 5.5000 – 20.5000
ลองจิจูด	ระหว่าง 96.5000 – 106.0000

20. สวนเดี่ยว หมายถึง การเพาะปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้นรวมถึงพืชกลุ่มอื่นๆ ที่มีการเพาะปลูกชนิดเดียว ในแปลง/พื้นที่นั้นๆ มีอาณาเขตของสวนเด่นชัด สามารถบอกจำนวนต้นและเนื้อที่ของไม้ผล ไม้ยืนต้นได้

21. สวนแซม หมายถึง การปลูกพืชตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไปบนพื้นที่เดียวกันในเวลาเดียวกัน โดยปลูกพืชแซม ลงในระหว่างแถวของพืชหลัก

การพิจารณาสวนแซม (ไม้ผลไม่ยืนต้นเป็นพืชหลัก ปลูกแซมด้วยพืชอายุสั้น-พืชล้มลุก)

1) พืชแซมที่ต้องการแสงมาก เช่น ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หญ้าเลี้ยงสัตว์ สับปะรด ปลูกแซมได้ไม่เกิน 4 ปีแรกของการปลูกพืชหลัก กรณีพืชแซมที่เป็นพืชเกี่ยวคู่กันจะไม่กำหนดระยะเวลาการแซม

2) การคิดพื้นที่ปลูกของพืชแซม

- กรณีพืชหลัก ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล ไม่ยืนต้น แซมด้วยพืชอายุสั้น (เฉพาะพืชแซมที่ต้องการแสงมาก เช่น ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หญ้าเลี้ยงสัตว์ สับปะรด) หรือพืชอายุมากกว่า 1 ปี หรือไว้หน่อไว้ตอ สามารถคงพื้นที่ 1 - 4 ปี โดยคิดที่ร้อยละ 80 ของพื้นที่ปลูกของพืชหลัก

- กรณีพืชหลักเป็นไม้ผล ไม่ยืนต้น ต่างๆ เช่น มังคุด มะพร้าว แซมด้วยพืชที่เกี่ยวคู่กัน สามารถปลูกได้เต็มพื้นที่

22. สวนผสม หมายถึง การเพาะปลูกพืชหลายชนิดปะปนกัน ในพื้นที่เดียวกัน มีอาณาเขตของสวนที่แน่นอน แต่ระยะปลูกของพืชแต่ละชนิดไม่แน่นอน และอาจมีการเลี้ยงสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร่วมด้วย

การคิดพื้นที่ปลูกของสวนผสมหากเป็นไม้ผลไม่ยืนต้นให้นับเป็นจำนวนต้น

23. การเพาะเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ หมายถึง แมลงที่สามารถนำมาเลี้ยงเป็นอาชีพให้กับเกษตรกรและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งระดับชุมชนและระดับประเทศ และไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ ได้แก่ ผึ้งพันธุ์ ผึ้งโพรง ชันโรง ครั่ง จิ้งหรีด ตัวงสาคุ ไส้เดือนดิน และชีวภัณฑ์

24. ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน หมายถึง ระบบเกษตรกรรม 5 รูปแบบ คือ

24.1 เกษตรผสมผสาน (Integrated farming) เน้นกิจกรรมการผลิตมากกว่าสองกิจกรรมขึ้นไป ในเวลาเดียวกัน และกิจกรรมเหล่านี้เกี่ยวคู่ซึ่งกันและกัน เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้มากขึ้นจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินที่มีจำกัด ในไร่นาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

- มีกิจกรรมการเกษตรตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป ต้องทำในเวลาและสถานที่เดียวกัน

- เกิดการเกี่ยวคู่กันอย่างต่อเนื่อง ระหว่างกิจกรรม เช่น พืชกับพืช ปลูกกับปลา สัตว์กับปลา พืชกับสัตว์ ฯลฯ

- ก่อให้เกิดความมั่นคงด้านรายได้ มีรายได้สม่ำเสมอ

24.2 เกษตรอินทรีย์ (Organic farming) เน้นหนักการผลิตที่ไม่ใช้สารอินทรีย์เคมี หรือเคมีสังเคราะห์ แต่สามารถใช้อินทรีย์เคมีได้ เช่น สารสกัดจากสะเดา ตะไคร้หอมหรือสารสกัดชีวภาพ เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ทรัพยากรดิน

- ไม่ใช้สารเคมีในการผลิต

- เพิ่มพูนความอุดมสมบูรณ์ของดินโดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และจุลินทรีย์

- ควบคุมการกำจัดศัตรูพืชโดยชีวภาพ กายภาพ และอินทรีย์เคมี

- ไม่เป็นพืชตัดแต่งพันธุกรรม (GMO)

24.3 เกษตรธรรมชาติ (Natural farming) เน้นหนักการทำเกษตรที่ไม่รบกวนธรรมชาติ หรือรบกวนให้น้อยที่สุดที่จะทำได้ โดยการไม่ไถพรวน ไม่ใช้สารเคมี ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี และไม่กำจัดวัชพืช แต่สามารถมีการคลุมดินและใช้ปุ๋ยพืชสดได้

- ระบบเกษตรกรรมที่เกี่ยวคู่กับระบบธรรมชาติ

- ไม่ไถพรวนดิน

- การไม่ใช้ปุ๋ยเคมีหรือทำปุ๋ยหมัก

- ไม่กำจัดวัชพืช

- ไม่ใช้สารเคมีปราบศัตรูพืช

- เป็นพื้นที่ทำการเกษตรไม่ใช้พื้นที่รกร้าง

24.4 เกษตรทฤษฎีใหม่ (New theory agriculture) เน้นหนักการจัดการทรัพยากรน้ำในไร่นา ให้เพียงพอเพื่อผลิตพืชอาหาร โดยเฉพาะข้าวเอาไว้บริโภคในครัวเรือน รวมทั้งมีการผลิตอื่น ๆ เพื่อบริโภค และจำหน่ายส่วนที่เหลือแก่ตลาด เพื่อสร้างรายได้เพียงพอเพียง

- เกษตรกรรายย่อยที่มีที่ดินทำกินน้อย
- มีแหล่งน้ำในไร่นา และมีน้ำใช้เพียงพอสำหรับกิจกรรมการเกษตร
- มีกิจกรรมการผลิตหลายชนิดโดยแบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน 1) ขุดสระเก็บกักน้ำ

2) ปลูกข้าวเพื่อให้มีข้าวในการบริโภค 3) ไม้ผล ไม้ยืนต้น 4) สิ่งปลูกสร้าง เช่น ที่อยู่อาศัย โรงเรือน ฉาง

- ผลผลิตใช้บริโภคในครัวเรือนเป็นหลัก

24.5 วนเกษตรหรือไร่นาป่าผสม (Agroforestry) เน้นหนักการมีต้นไม้ใหญ่ และพืชเศรษฐกิจหลายระดับที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ เพื่อการใช้ประโยชน์ป่าไม้ของพืชหรือสัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่เกื้อกูลกัน ทั้งยังเป็นการเพิ่มพื้นที่ของทรัพยากรป่าไม้ที่มีจำกัดได้อีกทางหนึ่ง

- ระบบการเกษตรที่ทำในพื้นที่ป่า (ป่าธรรมชาติ/เลียนแบบป่าธรรมชาติ)
- กิจกรรมการเกษตรต่างๆ ระหว่างต้นไม้ในพื้นที่ป่า ระหว่างหรือไม้ยืนต้นที่ปลูกขึ้น
- มีต้นไม้ใหญ่และพืชหลายระดับ
- มีความหลากหลายทางชีวภาพ

25. การรับรองมาตรฐานและหน่วยงานรับรอง

25.1 การรับรองมาตรฐาน

1) มาตรฐาน GAP

การปฏิบัติเพื่อป้องกัน หรือลดความเสี่ยงของอันตรายที่เกิดขึ้นระหว่างการเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และเหมาะสมต่อการบริโภค

2) มาตรฐาน PGS

เป็นการรับประกันคุณภาพผลผลิตภัณฑ์อินทรีย์โดยชุมชนที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม วิถีชีวิตวัฒนธรรมและการเกษตรของท้องถิ่นโดยมีเป้าหมายการผลิตเพื่อจำหน่ายในชุมชนหรือจำหน่าย โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้แก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ นักพัฒนา นักวิชาการ และผู้บริโภค ซึ่งอยู่นอกระบบการรับรองโดยบุคคลที่ 3 หรือหน่วยตรวจรับรอง PGS เป็นกระบวนการที่ไม่มีสูตรสำเร็จขึ้นอยู่กับการปฏิบัติ เป็นการพัฒนาระบบการรับประกันความอินทรีย์ในระดับชุมชน โดยอาศัยกระบวนการทางสังคมการมีส่วนร่วมพบปะและเปลี่ยนความเชื่อสัตย์ไว้วางใจโปร่งใส ความเชื่อมั่น และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาจากเวทีของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยให้มีเอกสารหรือให้เกษตรกรกรอกแบบฟอร์มน้อยที่สุด

25.2 หน่วยงานรับรอง เป็นหน่วยงานหรือองค์กรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ 2 ภารกิจ ได้แก่ การตรวจ (inspection) และการตัดสินใจให้การรับรอง (certification) ซึ่งภารกิจด้านการตรวจสอบสามารถถ่ายโอนหรือจ้างหน่วยงานภายนอก (outsourc) ซึ่งเป็นบุคคลที่ 3 (ผู้ที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการขอการรับรอง) ที่ให้บริการหรือรับผิดชอบด้านการตรวจที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรอง โดยเมื่อตรวจเรียบร้อยแล้วหน่วยรับรองจะนำผลการตรวจมาตัดสินใจออกใบรับรอง

สำหรับหน่วยงานรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ได้แก่

1) มาตรฐาน มกท. (ACT Organic Standards)

เป็นมาตรฐานที่จัดทำขึ้นโดยคณะอนุกรรมการมาตรฐาน ของ มกท. ตามแนวทางมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ขั้นพื้นฐานของสหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ โดยการรับรองของสมาชิกรัฐสภา มกท. มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 และต่อมามีการแก้ไข ปรับปรุงอีกหลายครั้ง ปัจจุบัน มกท. มีมาตรฐานครอบคลุมในเรื่องการผลิตพืชอินทรีย์ การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูปผลิตภัณฑ์อินทรีย์ การเก็บผลิตผลจากธรรมชาติ การผลิตปัจจัยการผลิตเพื่อการค้า การเพาะเลี้ยงสัตว์ และการเลี้ยงผึ้ง ซึ่งทำให้ มกท. สามารถให้บริการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์อินทรีย์ได้ในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การผลิตในระดับฟาร์ม การนำผลิตผลจากฟาร์มมาแปรรูปในโรงงาน และจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูป มาตรฐาน มกท. ใช้มาตรฐาน IFOAM มาอ้างอิง

2) มาตรฐาน มกอช. (คือ Organic Thailand ของกระทรวงเกษตรฯ)

มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร หมายถึง ระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะต่างๆ ของตัวสินค้าเกษตร วิธีและขั้นตอนการผลิต รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับสุขลักษณะความปลอดภัย มาตรฐานจะต้องเกิดจากการร่วมกันระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และต้องได้รับการยอมรับจากทั้ง 2 ฝ่าย เพื่อให้มาตรฐานถูกนำมาใช้เป็นบรรทัดฐานในการดำเนินการทางการผลิตสินค้าเกษตรนั้นๆ เพื่อเป็นเครื่องมือในการควบคุมและส่งเสริมสินค้าเกษตร ให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อความปลอดภัยและคุ้มครองผู้บริโภค ป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดแก่เกษตรกร หรือกิจการการค้าสินค้าเกษตร หรือเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ โดยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) เป็นหน่วยงานที่กำหนดมาตรฐานต่างๆ ขึ้นและประกาศใช้มาตรฐาน แต่ไม่ได้มีหน้าที่เป็นหน่วยตรวจรับรองมาตรฐานนั้น

3) มาตรฐาน IFOAM

เป็นระบบที่พัฒนาขึ้นโดยสหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ (International Federation of Organic Agriculture Movements - IFOAM) ซึ่งได้ริเริ่มจัดตั้งโครงการรับรองระบบงานเกษตรอินทรีย์ IFOAM (IFOAM Accreditation Programme) ขึ้นในปี พ.ศ. 2535 เพื่อให้บริการรับรองระบบงานแก่หน่วยตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ต่างๆ ทั่วโลก ต่อมา ในปี พ.ศ. 2540 สหพันธ์ฯ ได้จัดตั้ง IOAS (International Organic Accreditation Service) ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการให้บริการรับรองระบบงานนี้ ภายใต้กรอบของโครงการรับรองระบบงานเกษตรอินทรีย์ IFOAM โดย IOAS จดทะเบียนเป็นองค์กรไม่แสวงกำไร มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา สำหรับในประเทศไทย สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกท.) ได้รับการรับรองระบบงานเกษตรอินทรีย์ IFOAM นี้จาก IOAS ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 โดยเป็นหน่วยตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์แห่งแรกในเอเชียที่ได้รับการรับรองระบบงานนี้ ในระบบนี้สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกท.) สามารถให้บริการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ในขอบข่ายเกี่ยวกับ การเพาะปลูกพืช การเก็บผลิตผลจากป่า และพื้นที่ธรรมชาติ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การแปรรูปและจัดการผลิตผล และปัจจัยการผลิตเพื่อการค้า

4) มาตรฐาน IOAS

ทำงานในบทบาทขององค์กรกลางที่ให้บริการตรวจสอบและรับรองให้กับหน่วยงานตรวจรับรองหรือควบคุม ที่เรียกว่า Certification Body หรือ Control Body โดยตรวจสอบการใช้มาตรฐานที่ถูกต้อง และข้อกำหนดสำหรับการรับรอง วัตถุประสงค์ ความเป็นกลางและโปร่งใส เป็นอิสระจากความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มกท. จะได้รับการตรวจสอบระบบงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งโดยมีทั้งการตรวจระบบเอกสารการทำงานและการสังเกตการณ์ทำงานขณะให้บริการตรวจสอบสถานที่ผลิต

5) มาตรฐาน ICERES

สินค้าเกษตรอินทรีย์ของสหภาพยุโรป ปัจจุบันสหภาพยุโรปใช้ระเบียบ Council Regulation (EEC) No.2092/91 of 24 June 1991 on organic production of agricultural products and indications referring thereto on agricultural products and foodstuffs โดยประเทศสมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามระเบียบกลางของสหภาพยุโรป คือ EC Regulation 2092/91

การนำเข้าสินค้าอินทรีย์จากประเทศที่สามหรือประเทศนอกสหภาพยุโรปมีหลักเกณฑ์ ดังนี้
กรณีที่ 1 นำเข้าจากประเทศที่สหภาพยุโรปขึ้นบัญชีเป็น EU's third countries list ซึ่งขณะนี้ มี 7 ประเทศ ประกอบด้วย อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย อิสราเอล สวิสเซอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ คอสตาริกา และอินเดีย โดยประเทศที่จะอยู่ในบัญชีได้จะเป็นประเทศที่สหภาพยุโรปยอมรับระบบการผลิตและตรวจสอบเทียบเท่ากับสหภาพยุโรป สินค้าที่นำเข้าไม่ต้องขออนุญาตจากหน่วยงานควบคุมภายในประเทศผู้นำเข้า โดยสินค้าจะต้องได้รับการตรวจรับรองจากหน่วยตรวจรับรองที่ได้รับการขึ้นทะเบียนรายชื่อไว้เท่านั้น

กรณีที่ 2 การนำเข้าสินค้าอินทรีย์จากประเทศที่สามที่ไม่ได้อยู่ใน EU's third countries list มายังสหภาพยุโรป ซึ่งผู้นำเข้าของสหภาพยุโรปจะต้องดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตนำเข้า เป็นรายการจากหน่วยงานควบคุมภายในประเทศผู้นำเข้าก่อนทุกครั้ง โดยหน่วยงานในประเทศสมาชิกจะเป็นผู้รับรองหน่วยตรวจสอบและสินค้าที่อนุญาตให้นำเข้า ระยะเวลาอนุญาตไม่เกิน 2 ปี ทั้งนี้ สินค้าที่นำเข้ามาในประเทศสมาชิกสามารถเคลื่อนย้ายโดยเสรีไปยังประเทศสมาชิกอื่นได้

2. หน่วยรับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศผู้ส่งออกต้องปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดด้านมาตรฐานการรับรองตาม EN 45011 หรือ ISO Guide 65 ในกรณีของประเทศไทยมีหน่วยตรวจรับรองเพียงหน่วยเดียวที่ปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนด ISO Guide 65 คือ สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกท.) ซึ่งหน่วยงานนี้ได้รับการตรวจรับรองมาตรฐานจาก IFOAM ด้วย ดังนั้นผู้ส่งออกไทยที่ต้องการส่งออกไปยังสหภาพยุโรป จะต้องได้รับการรับรองจาก มกท. หรือหน่วยตรวจรับรองของต่างประเทศที่มาดำเนินการในไทย เช่น บริษัท ไบโอะอะกรีเสิร์ช จำกัด เป็นต้น

กฎระเบียบของสหภาพยุโรป

ห้ามใช้ GMO ในการผลิต ให้ใช้ตรา EU Organic Logo แบบบังคับบนบรรจุภัณฑ์และมีระบบควบคุมที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ตลอดห่วงโซ่การผลิต

สถานะของประเทศไทย

ปัจจุบันสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทยสามารถวางจำหน่ายในตลาดสหภาพยุโรปได้ โดยผู้นำเข้าในสหภาพยุโรปขออนุญาตนำเข้าเป็นรายสินค้า

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการยุโรปเพื่อพิจารณารับรองความเท่าเทียมของระบบการผลิตและการตรวจสอบควบคุมของประเทศไทย เพื่อให้ไทยอยู่ในบัญชีรายชื่อประเทศที่สาม โดยคำร้องของไทยอยู่ในลำดับที่ 20 โดยอยู่ในขั้นตอนกระบวนการเพื่อพิจารณาต่อไป

หน่วยตรวจรับรองที่อยู่ในประเทศไทย

- สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกท.)
- ไบโอะอะกรีเสิร์ช (ไทยแลนด์) จำกัด
- CERES – Certification of Environmental Standards
- CUC – Control Union Certifications

หน่วยตรวจรับรองจากต่างประเทศที่สามารถดำเนินการในประเทศไทย

- CCPB – SRL – Controlloe Certificazione Prodotti Biologici
- ECO – ECO Cert S.A.
- BCS – Kiwa BCS Oko Garantie GmbH
- QC&l GmbH
- IMO – Institute for Marketecology
- IMO – IMO (India)

26. เกลือสมุทร หมายถึง เกลือทะเลที่ผลิตขึ้นโดยการนำน้ำทะเลขึ้นมาตากแดดให้น้ำระเหยไป เหลือแต่ผลึกเกลือตกอยู่ โดยจังหวัดเพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และจังหวัดจันทบุรี มีช่วงเวลาการทำในช่วงฤดูแล้ง ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม - 31 พฤษภาคมของปีถัดไป ส่วนจังหวัดปัตตานี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 กรกฎาคม ของปีนั้นๆ และการขึ้นทะเบียนผู้ทำนาเกลือสมุทร กำหนดให้

26.1 วันที่เพาะปลูก คือ วันที่เริ่มทำการผลิต (วันที่ปล่อยน้ำเข้าแปลง)

26.2 วันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยว คือ วันที่คาดว่าจะผลผลิตเกลือครั้งสุดท้ายจะเก็บเกี่ยวได้

26.3 เนื้อที่ปลูก คือ พื้นที่ทำนาเกลือทั้งผืน

26.4 เนื้อที่เก็บเกี่ยว คือ พื้นที่ทำนาเกลือทั้งผืน

26.5 รหัสการผลิต คือ 1 ผลิตเกลือเม็ดอย่างเดียว 2 ผลิตเกลือเม็ดร่วมกับการเลี้ยงสัตว์น้ำ

26.6 ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ คือ เกลือเม็ดที่ผลิตได้ตลอดฤดูกาลผลิต (รวมทุกรอบการผลิตตลอด ฤดูกาล ประมาณ 5 - 7 รอบ)

26.7 เกลือสมุทร 1 เกวียน เท่ากับ 1,600 กิโลกรัม (น้ำหนักเกลือ ณ แปลงผลิต)

27. พยาน หมายถึง ผู้นำชุมชนหรืออาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) ที่เป็นพยานในการแจ้งข้อมูล การประกอบการเกษตรของเกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน

28. ผู้นำชุมชน หมายถึง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิก สภาเทศบาล สมาชิกสภาเกษตรกรระดับหมู่บ้าน/ตำบล คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี ประจำตำบล ประธานชุมชน ทั้งนี้ บุคคลดังกล่าวจะต้องอยู่ในวาระการดำรงตำแหน่ง

29. อาสาสมัครเกษตร (อกษ.) หมายถึง เกษตรกร หรือบุคคลที่ได้รับการคัดเลือก หรือสมัครใจเข้าเป็น อาสาสมัครเกษตรตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด มี 16 สาขา เพื่อเป็นเครือข่ายในการให้การช่วยเหลือการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งงานของชุมชนที่เกี่ยวข้อง กับการเกษตรหรือสหกรณ์

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) หมายถึง อาสาสมัครเกษตรทุกประเภทที่มีในแต่ละหมู่บ้าน มาประชุม คัดเลือกระหว่างกันเองให้ได้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) หมู่บ้านละ 1 คน เพื่อทำหน้าที่ประสาน เชื่อมโยงการทำงานของอาสาสมัครเกษตรสาขาต่าง ๆ เกษตรกร องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในหมู่บ้าน อยู่ในวาระคราวละ 4 ปี

บทที่ 1

บทนำ

• หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรในกลุ่มผู้ปลูกพืชทำไร่นาสวนผสม ทำนาเกลือและเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ จากเกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์ เพื่อต้องการทราบสถานการณ์การเพาะปลูกของเกษตรกรประมาณการผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเวลาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง โดยเกษตรกรจะต้องเป็นผู้มาแจ้งขึ้นทะเบียนที่สำนักงานเกษตรอำเภอตามที่ตั้งแปลงปลูกเมื่อทำการเพาะปลูกใหม่แล้ว 15 วัน

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้นำเครื่องมือ และเทคโนโลยีมาปรับปรุงวิธีการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และการตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับแจ้งจากเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- ตรวจสอบยืนยันตัวบุคคลกับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง
- ตรวจสอบรูปขอบแปลงที่ดินกับฐานข้อมูลการถือครองที่ดินของกรมที่ดินและสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)
- นำเครื่องจับพิกัดภูมิศาสตร์ GPS มาใช้ในการจัดเก็บพิกัดที่ตั้งแปลง วัดขนาดพื้นที่
- จัดทำผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล โดยใช้แผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมค้นหาพิกัดและวาดผังแปลงด้วยโปรแกรม GISagro

- ประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Qgis และใช้แผนที่ Google Map ในการค้นหาพิกัดและจัดทำผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล

- พัฒนา Mobile Application ชื่อ FARMBOOK ซึ่งเป็นสมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัลที่ใช้แทนสมุดทะเบียนเกษตรกร โดยเกษตรกรทุกคนสามารถดาวน์โหลดได้ผ่านระบบแอนดรอยด์ และไอโอเอส (IOS) ช่วยอำนวยความสะดวกให้เกษตรกรสามารถแจ้งปรับปรุงข้อมูลในทะเบียนได้ด้วยตนเอง ผ่านสมาร์ตโฟนหรือเครื่องคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet) โดยไม่ต้องเดินทางมาที่สำนักงานเกษตรอำเภอ และสามารถตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นปัจจุบันของข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตามที่ให้ข้อมูลไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตรได้ทุกที่ทุกเวลาเพื่อสิทธิประโยชน์และการเข้าร่วมโครงการต่างๆ และใช้เป็นหลักฐานยืนยันตัวตน ความเป็นเกษตรกรในรูปแบบดิจิทัล รวมทั้งยังเป็นช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากภาครัฐ และการตรวจสอบสิทธิเกษตรกรที่ได้รับความช่วยเหลือในกรณีประสบภัยพิบัติหรือตามมาตรการแก้ปัญหาอื่นๆ ของภาครัฐ

เมื่อเกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแล้ว จะนำข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบและประมวลผลมาจัดพิมพ์ลงในสมุดทะเบียนเกษตรกรเพื่อยืนยันตัวตนเกษตรกร และใช้ประกอบในการเข้าร่วมโครงการหรือมาตรการต่างๆ ของภาครัฐ ดังนั้น การแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นประจำทุกปี ข้อมูลจะมีความครบถ้วน เป็นปัจจุบันทำให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากทำให้ภาครัฐ สามารถวางแผนการผลิต การตลาด ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและจัดทำโครงการมาตรการต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรได้อีกด้วย

ดังจะเห็นได้จากการที่หน่วยงานภาครัฐเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไปใช้เป็นข้อมูลประกอบโครงการและมาตรการเพื่อให้การสนับสนุน และช่วยเหลือเกษตรกรเป็นจำนวนมาก เช่น

- การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านพืช
- โครงการประกันภัยพืชผล
- โครงการสนับสนุนต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี
- โครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว
- โครงการประกันรายได้ พืชเศรษฐกิจ (ข้าว ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์)
- โครงการส่งเสริมปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรัง

ดังนั้น ในปี 2564 กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เน้นหนักในการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบและติดตามเกษตรกรให้แจ้งข้อมูลการเกษตรอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเกษตร พร้อมทั้งประมวลผลข้อมูล และจัดเก็บข้อมูลให้มีความปลอดภัยจากภัยคุกคามภายนอก พร้อมทั้งจัดทำสารสนเทศด้านการเกษตรในภาพรวมของประเทศที่ถูกต้อง สามารถนำไปเผยแพร่บูรณาการใช้ประโยชน์ได้ทั่วไปทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งจะทำให้เกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด และสนับสนุนข้อมูลกับหน่วยงานภาครัฐ โดยเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไปใช้เป็นข้อมูลประกอบโครงการและมาตรการต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

• วัตถุประสงค์

1. เพื่อปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้มีความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน
2. เพื่อจัดเก็บข้อมูลผังแปลงเพาะปลูกของเกษตรกร ให้มีความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน
3. เพื่อนำข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ได้รับการปรับปรุง ตรวจสอบแล้ว มาวิเคราะห์ ประมวลผลในภาพรวมของประเทศที่ถูกต้อง สามารถนำไปเผยแพร่ บูรณาการใช้ประโยชน์ได้ทั่วไปทั้งภาครัฐและเอกชน

• เป้าหมาย

1. มีการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
2. มีการจัดเก็บข้อมูลผังแปลงเพาะปลูกของเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนใหม่หรือปรับปรุงพื้นที่เพาะปลูก
3. มีการวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์และจัดพิมพ์เป็นเอกสาร

• ผลที่คาดว่าจะได้รับ

มีการวิเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการผลิต การตลาด ส่งเสริมการเกษตร บูรณาการข้อมูลร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งจะทำให้เกษตรกรได้รับการสนับสนุน ช่วยเหลือ และได้รับประโยชน์สูงสุด

บทที่ 2

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

อ้างอิงจากระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2560 ข้อ 6 ให้นายทะเบียนกำหนดการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นรายสินค้า หรือรายครัวเรือนได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้เป็นไปตามที่หน่วยงานรับขึ้นทะเบียนกำหนด

กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะหน่วยงานรับขึ้นทะเบียน จึงขอกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน ดังนี้

• หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

1. ครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนจะต้องประกอบการเกษตรเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพรองก็ได้
  2. ครัวเรือนเกษตรกร 1 ครัวเรือน จะมีผู้แทนมาขอขึ้นทะเบียนได้เพียง 1 คน ซึ่งจะถือว่าเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรโดยไม่จำเป็นต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนตามทะเบียนบ้าน และหากเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรแล้ว จะไม่สามารถเป็นสมาชิกของครัวเรือนเกษตรกรอื่นได้อีก
  3. กำหนดให้ 1 ทะเบียนบ้าน สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกร ได้เพียง 1 ครัวเรือนเกษตรกรเท่านั้น (ตั้งแต่ตุลาคม 2556 เป็นต้นมา)
  4. กำหนดให้สามี ภรรยา สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกร ได้เพียง 1 ครัวเรือนเกษตรกรเท่านั้น
    - 4.1 กรณีที่สามีภรรยา อยู่กินทางพฤตินัย ทั้งที่จดทะเบียนสมรสและมีได้จดทะเบียนสมรส แต่สังคมรับรู้โดยเปิดเผยว่าอยู่ร่วมชายคาบ้านเดียวกันฉันท์สามีภรรยา แม้จะมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านคนละหลังให้ถือว่าเป็นครอบครัวเดียวกัน
    - 4.2 กรณีที่สามีภรรยา หย่าขาดจากกัน แต่สังคมรับรู้โดยเปิดเผยว่ายังมีพฤติกรรมกินอยู่ร่วมชายคาบ้านเดียวกัน ฉันท์สามีภรรยา แม้จะมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านคนละหลังให้ถือว่าเป็นครอบครัวเดียวกัน
  5. การขึ้นทะเบียนเกษตรกร รับขึ้นทะเบียนทั้งบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล
    - 5.1 บุคคลธรรมดา ซึ่งประกอบการเกษตร หรือเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในผลผลิต โดยมีผู้แทนมาขอขึ้นทะเบียนในนามครัวเรือนได้เพียง 1 คน
    - 5.2 นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบการเกษตร โดยมอบหมายบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจของนิติบุคคลให้เป็นผู้ขอขึ้นทะเบียนในนามนิติบุคคล ทั้งนี้ บุคคลนี้อาจมีครัวเรือนเกษตรกรที่เป็นบุคคลธรรมดาของตนเองด้วยก็ได้
- ทั้งนี้ วัด มัสยิด โรงเรียน ไม่รับขึ้นทะเบียนเป็นนิติบุคคล แต่อนุโลมให้ใช้พื้นที่ของวัด มัสยิด โรงเรียน มาขึ้นทะเบียนเกษตรกรในนามบุคคลธรรมดาได้
6. ผู้ขอขึ้นทะเบียนจะต้องบรรลุนิติภาวะตามกฎหมาย และมีสัญชาติไทย
  7. ผู้พิการ ทุพพลภาพ แต่ยังสามารถประกอบการเกษตรด้วยตนเอง หรือเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในผลผลิต สามารถรับขึ้นทะเบียนได้
  8. พระ เณร นักบวชในศาสนาอื่นๆ ที่มีข้อห้าม และหรือไม่เหมาะสมในการประกอบอาชีพการเกษตร ไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้
  9. บุคคลที่ถูกคุมขังในเรือนจำ ไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้
  10. สามารถขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ทั้งในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์ ดังนี้
    - 10.1 พื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์

10.1.1 เอกสารสิทธิตามกฎหมายที่ดิน

10.1.2 ที่ดินที่มีหนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ

10.1.3 ที่ดินที่มีหนังสือรับรองผู้ทำประโยชน์ในเขตที่ดินของรัฐ

10.2 พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ อนุโลมให้เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ เพื่อให้ทราบสถานการณ์

การเพาะปลูกของเกษตรกร และประมาณการผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเวลาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง แต่จะต้องมีผู้นำชุมชนเป็นผู้รับรองการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ โดยเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนต้องไม่อ้างกรรมสิทธิ์หรือถือครองพื้นที่นั้น ทั้งนี้ ให้รวมถึงพื้นที่ในเขตป่าไม้ ป่าอุทยานแห่งชาติ ป่าสงวนแห่งชาติ และให้หมายรวมถึงเอกสารบางประเภทตามภาคผนวก 4 โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีหน้าที่รับจดแจ้งข้อมูลจากเกษตรกรเท่านั้น มิได้รับรองการครอบครองพื้นที่การเกษตรใดๆ ทั้งสิ้น

*** หากมีการประมวลผลจัดส่งข้อมูลเพื่อเข้าร่วมโครงการ มาตรการต่างๆ พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์และประเภทเอกสารที่อยู่ในกลุ่มนี้ จะถูกจัดอยู่ในกลุ่มไม่มีเอกสารสิทธิ์ ซึ่งจะได้รับสิทธิ์เข้าร่วมโครงการ มาตรการ หรือไม่ให้ไปตามเงื่อนไขของโครงการ มาตรการนั้นๆ

รายละเอียดประเภทเอกสารที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตามภาคผนวก 4

11. สามารถขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ทุกลักษณะการถือครองที่ดิน ดังนี้

11.1 การถือครองเป็น “คร้วเรือน”

- ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นเจ้าของเอกสารสิทธิ์ หรือมีชื่อให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต
- ผู้ขึ้นทะเบียนไม่ใช่เจ้าของเอกสารสิทธิ์ แต่อาศัยอยู่ในคร้วเรือนเกษตรกรเดียวกันกับเจ้าของเอกสารสิทธิ์ หรือมีชื่อเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต

11.2 การถือครองเป็น “เช่า”

- มีสัญญาเช่า ให้ตรวจสอบสัญญาเช่า ชื่อ-สกุล เลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่า ประเภทเอกสารสิทธิ์ เลขที่เอกสารสิทธิ์ สถานที่ตั้งแปลง เนื้อที่ที่เช่า วันที่สิ้นสุดสัญญาเช่า เป็นต้น กรณีไม่ผลไม่ยืนต้นที่มีอายุมากกว่า 3 ปี ต้องมีการทำสัญญาเช่าที่ถูกต้องตามกฎหมาย และต้องจดทะเบียนการเช่าที่ดินต่อหน้าเจ้าพนักงานที่ดิน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแห่งอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ในการให้เช่าที่ดิน

- ไม่มีสัญญาเช่า ให้ตรวจสอบจากผู้เช่า ถึงประเภทเอกสารสิทธิ์ เลขที่เอกสารสิทธิ์ ที่ตั้งแปลง เนื้อที่ที่เช่า เกษตรกรผู้เช่าต้องระบุชื่อ-สกุล และเลขประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่า ถ้าไม่สามารถหาชื่อ-สกุล และเลขประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่าได้ ให้มีผู้นำชุมชนเป็นผู้รับรองการทำการเกษตร เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบความมีอยู่จริงและสิทธิการเช่าที่ดินดังกล่าวได้ รวมถึงตรวจสอบความซ้ำซ้อนว่าเจ้าของที่ดินได้มีการนำเอกสารสิทธิ์ของตนมาแจ้งขึ้นทะเบียนไว้หรือไม่

- ผู้ขึ้นทะเบียนที่เข้าทำการเกษตรในพื้นที่ ส.ป.ก. โดยเช่าที่ของผู้อื่น อนุโลมให้เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ เพื่อให้ทราบสถานการณ์การเพาะปลูกของเกษตรกร ประมาณการผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเวลาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

11.3 การถือครองเป็น “อื่นๆ”

- ผู้ขึ้นทะเบียนไม่ใช่เจ้าของเอกสารสิทธิ์ และเจ้าของเอกสารสิทธิ์ไม่ได้อาศัยอยู่ในคร้วเรือนเกษตรกรเดียวกันกับผู้ขึ้นทะเบียน

- ผู้ขึ้นทะเบียนที่เข้าทำการเกษตรในพื้นที่ ส.ป.ก. ที่ไม่ใช่เอกสารสิทธิ์ของตนเอง และมีเช่า

- ผู้ขึ้นทะเบียนที่เข้าทำการเกษตรในพื้นที่ ส.ป.ก. แต่การโอนกรรมสิทธิ์หรือตกทอดทางมรดกยังไม่แล้วเสร็จ (ทั้งนี้ หากผู้ขึ้นทะเบียนได้รับการโอนสิทธิ์ให้เข้าทำประโยชน์อย่างถูกต้องแล้ว ให้เปลี่ยนการถือครองเป็น “คร้วเรือน”)

- ผู้ขึ้นทะเบียนที่เข้าทำการเกษตรในพื้นที่สาธารณประโยชน์ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้มีอำนาจหรือมีหน้าที่ดูแลที่ดินแห่งนั้น

12. การประกอบกิจกรรมการเกษตร ที่กรมส่งเสริมการเกษตรรับขึ้นทะเบียน ประกอบด้วย

12.1 ปลูกข้าว หรือ พืชไร่

12.2 ปลูกผัก หรือ ไม้ดอก หรือ ไม้ประดับ หรือ สมุนไพร

12.3 ปลูกสวนป่า หรือ ปลูกป่าเศรษฐกิจแบบสวนเฉพาะ

12.4 ปลูกไม้ผล หรือ ไม้ยืนต้น แบบสวนเดี่ยว หรือ สวนแซม

12.5 ปลูกพืชแบบสวนผสม เกษตรผสมผสาน หรือระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งอาจมีการเลี้ยงสัตว์หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร่วมด้วย

12.6 เพาะเห็ด ทำผักกอก เพาะปลูกพืชในระบบโรงเรือนถาวร

12.7 ทำนาเกลือสมุทร

12.8 เพาะเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ทำสารชีวภัณฑ์

รายละเอียดกลุ่ม ชนิด และพันธุ์ ตามภาคผนวก 6 และ 7 โดยมีการกำหนดจำนวนเนื้อที่ขั้นต่ำที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตามภาคผนวก 8 ทั้งนี้ การคำนวณเนื้อที่ขั้นต่ำของกิจกรรมการเกษตรสามารถนับรวมจากหลายแปลง หลายเอกสารสิทธิ์ได้ โดยข้อ 12.1 – 12.4 ไม่จำเป็นต้องเป็นแปลงที่อยู่ติดกัน ส่วนข้อ 12.5 – 12.8 ต้องเป็นแปลงที่อยู่ติดกันเท่านั้น

13. การมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทน

13.1 บุคคลธรรมดา สามารถมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรที่อยู่ในทะเบียนเกษตรกรเดียวกัน เป็นผู้ขอปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแทนได้ แต่หากเป็นเกษตรกรที่ต้องการขึ้นทะเบียนใหม่ ต้องแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรด้วยตนเองเท่านั้น

13.2 นิติบุคคล สามารถมอบอำนาจให้ผู้แทนขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้

14. เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลและกรอกข้อมูลในแบบคำร้องให้สมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วนตามความเป็นจริง พร้อมลงลายมือชื่อรับรองข้อมูล ในแบบคำร้องด้วย รวมทั้งต้องมีพยาน (รายละเอียดตามค่านิยาม) ลงลายมือชื่อให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามแบบคำร้อง สำหรับสำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร “กรณีที่เจ้าของโฉนดที่ดินแจ้งขึ้นทะเบียนด้วยตนเอง ไม่ต้องลงนามพยานในแบบคำร้อง”

15. เกษตรกรที่แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จะต้องผ่านการตรวจสอบโดยการติดประกาศหรือตรวจสอบพื้นที่จริงตามขั้นตอนการดำเนินงานในบทที่ 3 ก่อน จึงจะถือว่าเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรโดยสมบูรณ์และสามารถนำข้อมูลไปใช้เข้าร่วมโครงการหรือมาตรการต่างๆ ได้ ส่วนสมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่แสดงรายงานการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรเท่านั้น

16. เมื่อมีการนำข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไปใช้ประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือในโครงการหรือมาตรการต่างๆ ผู้ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการหรือมาตรการที่จะกำหนดขึ้น

• สถานที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1. เกษตรกรรายเดิม แปลงเดิม สามารถแจ้งปรับปรุงได้ที่

- สำนักงานเกษตรอำเภอทุกแห่ง

- องค์รปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมและร่วมเป็นหน่วยสนับสนุน ที่เกษตรกรมีพื้นที่การเกษตรอยู่

- อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

- กรณีใช้โทรศัพท์มือถือ (Smartphone) เกษตรกรสามารถแจ้งปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ผ่าน Farmbook Application ได้ด้วยตนเอง

2. เกษตรกรรายใหม่ หรือ เกษตรกรรายเดิม แต่เพิ่มแปลงใหม่

ให้ยื่นเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ทำกิจกรรมการเกษตรอยู่ หากมีแปลงที่ทำกิจกรรมการเกษตรหลายพื้นที่ หลายอำเภอ ให้ยื่นที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงหลัก (อำเภอที่มีจำนวนแปลงมากที่สุด) กรณีที่ใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet) ขึ้นทะเบียนเกษตรกร เจ้าหน้าที่สามารถรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ในพื้นที่ พร้อมวาดผังแปลงไปพร้อมๆ กันในคราวเดียวได้ (เฉพาะพื้นที่ที่มี Internet)

สถานที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	เกษตรกรรายเดิม แปลงเดิม	เกษตรกรรายเดิม แต่เพิ่มแปลงใหม่	เกษตรกรรายใหม่
สำนักงานเกษตรอำเภอ	ได้	ได้	ได้
คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet)	ได้	ได้	ได้
โทรศัพท์มือถือ ผ่าน Farmbook Application	ได้	ไม่ได้	ไม่ได้
อกม. ออกสำรวจ	ได้	ไม่ได้	ไม่ได้

• เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1. เกษตรกรรายเดิม แปลงเดิม ใช้บัตรประจำตัวประชาชนตัวจริง
2. เกษตรกรรายใหม่ หรือ รายเดิม แต่เพิ่มแปลงใหม่ ใช้บัตรประจำตัวประชาชนตัวจริง

พร้อมหลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดินตัวจริง หรือสำเนาที่มีการรับรองจากเจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครอง
ทั้งนี้ สามารถเรียกหลักฐานอื่นๆ เพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	เกษตรกรรายเดิม แปลงเดิม	เกษตรกรรายเดิม แต่เพิ่มแปลงใหม่	เกษตรกรรายใหม่
บัตรประจำตัวประชาชนตัวจริง	ใช้	ใช้	ใช้
หลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดินตัวจริง/ สำเนาที่มีการรับรองจากเจ้าของที่ดินหรือผู้ ครอบครอง/หนังสือสัญญาเช่าที่ดิน/ หนังสือรับรองการเช่าที่ดินเพื่อการเกษตร ยกเว้นไม่ผลไม่ย่นต้น/หนังสือรับรองการใช้ ที่ดินเพื่อการเกษตรโดยไม่มีเอกสารสิทธิ์/ หนังสือยินยอมให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน	-	ใช้	ใช้

• กรอบระยะเวลาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ชนิดพืช	กิจกรรม	ช่วงเวลา
ข้าว	1. การปลูก	กรณีเป็นการหว่านข้าวแห้ง ให้นับวันงอกเป็นวันปลูก
	1.1 ทุกจังหวัดยกเว้นพื้นที่ ในข้อ 1.2 และ 1.3	นาปี 1 พฤษภาคม – 31 ตุลาคม 2564 นาปรัง 1 พฤศจิกายน 2564 – 30 เมษายน 2565
	1.2 กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท (อำเภอหันคา มโนรมย์ สรรพยา และอำเภอสรรคบุรี) ตราด นครนายก นครปฐม (อำเภอบางเลน ดอนตูม พุทธมณฑล และอำเภอนครชัยศรี) นครสวรรค์ นนทบุรี ปทุมธานี ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา (อำเภอพระนครศรีอยุธยา ท่าเรือ นครหลวง บางไทร บางบาล บางปะหัน ผักไห้ ลาดบัวหลวง เสนา บางซ้าย มหาสารคาม และอำเภอบ้านแพรง) พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ ลพบุรี (อำเภอเมืองลพบุรี ท่าวัง บ้านหมี่ และอำเภอโคกสำโรง) สมุทรปราการ (อำเภอบางบ่อ) สระบุรี สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี (อำเภอเมืองสุพรรณบุรี บางปลาม้า สองพี่น้อง และอำเภออู่ทอง) อ่างทอง อุตรดิตถ์ (อำเภอพิชัย) และ อุทัยธานี (อำเภอเมืองอุทัยธานี)	นาปี 1 เมษายน – 31 ตุลาคม 2564 นาปรัง 1 พฤศจิกายน 2564 – 31 มีนาคม 2565
	1.3 จังหวัดภาคใต้ 9 จังหวัด (ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา และสงขลา) และจังหวัดใกล้เคียง 5 จังหวัด (กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี และสมุทรสงคราม)	นาปี 16 มิถุนายน 2564 – 28 กุมภาพันธ์ 2565 นาปรัง 1 มีนาคม - 15 มิถุนายน 2565
	2. การขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล	หลังปลูก 15 - 60 วัน
3. การตรวจสอบข้อมูล/พื้นที่	หลังแจ้งขึ้นทะเบียน – ก่อนเก็บเกี่ยว	
4. การปรับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ตลอดปี	
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1.การปลูก	ฤดูต้นฝน 1 มีนาคม – 30 มิถุนายน 2564 ฤดูปลายฝน 1 กรกฎาคม – 31 ตุลาคม 2564 ฤดูแล้ง 1 พฤศจิกายน 2564 – 28 กุมภาพันธ์ 2565
	2.การขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล	หลังปลูก 15 - 60 วัน

ชนิดพืช	กิจกรรม	ช่วงเวลา
	3.การตรวจสอบข้อมูล/พื้นที่	หลังแจ้งขึ้นทะเบียน – ก่อนเก็บเกี่ยว
	4.การปรับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ตลอดปี
มันสำปะหลัง โรงงาน/ สับปรดโรงงาน/ อ้อยโรงงาน	1.การปลูก	ตลอดปี
	2.การขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล	หลังปลูก 15 วัน ถึง ก่อนเก็บเกี่ยว 30 วัน
	3.การตรวจสอบข้อมูล/พื้นที่	หลังแจ้งขึ้นทะเบียน – ก่อนเก็บเกี่ยว
	4.การปรับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ตลอดปี
ปาล์มน้ำมัน/ ยางพารา/ กาแฟ/	1.การปลูก	ตลอดปี
	2.การขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล	หลังปลูกแล้วไม่น้อยกว่า 30 วัน ถ้ายืนต้นอยู่ให้ปรับปรุงทุกปี
	3.การตรวจสอบข้อมูล/พื้นที่	หลังแจ้งขึ้นทะเบียน จนถึง 60 วัน
	4.การปรับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ตลอดปี
ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	1.การปลูก	ตลอดปี
	2.การขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล	หลังปลูกแล้วไม่น้อยกว่า 30 วัน ถ้ายืนต้นอยู่ให้ปรับปรุงทุกปี
	3.การตรวจสอบข้อมูล/พื้นที่	หลังแจ้งขึ้นทะเบียน จนถึง 60 วัน
	4.การปรับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ตลอดปี
แมลงเศรษฐกิจ/	1.การเลี้ยง	ตลอดปี
	2.การขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล	หลังเลี้ยงไม่น้อยกว่า 15 วัน – ก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิต
	3.การตรวจสอบข้อมูล/พื้นที่	หลังแจ้งขึ้นทะเบียน จนถึง 60 วัน
	4.การปรับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ตลอดปี
นาเกลือสมุทร	1.การทำนาเกลือสมุทร	
	1.1 ปัตตานี	1 มกราคม 2564 – 31 กรกฎาคม 2564
	1.2 เพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และจันทบุรี	1 ตุลาคม 2564 – 31 พฤษภาคม 2565
	2.การขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล	หลังจากวันที่ปล่อยน้ำเข้าแปลงแล้ว 15 วัน – ก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตครั้งสุดท้าย
	3.การตรวจสอบข้อมูล/พื้นที่	หลังแจ้งขึ้นทะเบียน จนถึงก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตครั้งสุดท้าย
	4.การปรับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ตลอดปี
พืชอื่นๆ	1.การปลูก	ตลอดปี
	2.การขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงข้อมูล	หลังปลูกแล้วไม่น้อยกว่า 15 วัน – ก่อนเก็บเกี่ยว
	3.การตรวจสอบข้อมูล/พื้นที่	หลังแจ้งขึ้นทะเบียน – ก่อนเก็บเกี่ยว
	4.การปรับสมุดทะเบียนเกษตรกร	ตลอดปี

หมายเหตุ กิจกรรมการตรวจสอบข้อมูล/พื้นที่ สามารถขยายกรอบระยะเวลาได้ตามความเหมาะสม
โดยระบุเหตุผลแจ้งเป็นหนังสือราชการมายังกรมส่งเสริมการเกษตร

บทที่ 3

ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน

• การรับแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับทราบ

1.1 ความสำคัญของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เช่น หากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรเกษตรกรรายนั้นๆ จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของภาครัฐด้านการเกษตรได้ และหากไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรก็อาจจะไม่ได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐเมื่อพื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ เป็นต้น

1.2 เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลและกรอกข้อมูลในแบบคำร้องให้สมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วนตามความเป็นจริง พร้อมลงลายมือชื่อรับรองข้อมูล ในแบบคำร้องด้วย รวมทั้งต้องมีพยาน (รายละเอียดตามค่านิยม) ลงลายมือชื่อให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามแบบคำร้อง

1.3 การระบุเนื้อที่ที่เพาะปลูก/เลี้ยง ต้องหักลบเนื้อที่ที่ไม่ได้ปลูก/เลี้ยง ออก เช่น การปลูกข้าว ให้หักเนื้อที่ที่อยู่อาศัย โรงเรือน สระน้ำ ปศุสัตว์ นาหญ้า หรือพืชชนิดอื่นออก

1.4 เกษตรกรที่แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จะต้องผ่านการตรวจสอบโดยการติดประกาศหรือตรวจสอบพื้นที่จริงก่อน พร้อมทั้งยืนยันผลการตรวจสอบในระบบทะเบียนเกษตรกรแล้วจึงจะถือว่าเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรโดยสมบูรณ์และสามารถนำข้อมูลไปใช้เข้าร่วมโครงการหรือมาตรการต่างๆ ได้ ส่วนสมุดทะเบียนเกษตรกรเป็นเอกสารที่แสดงรายงานการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรเท่านั้น

1.5 เมื่อมีการนำข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไปใช้ประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือในโครงการหรือมาตรการต่างๆ ผู้ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการหรือมาตรการที่จะกำหนดขึ้น ทั้งนี้ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลจะมีในหลายรูปแบบ ผ่านที่ประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ โปสเตอร์ ตลอดจนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นต้น

2. เกษตรกรแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนใหม่ หรือปรับปรุงข้อมูลทำการเกษตร ตามกรอบระยะเวลาในบทที่ 2

2.1 เกษตรกรรายเดิม แปลงเดิม

- เกษตรกรนำเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ยื่นที่สถานที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร รายละเอียดในบทที่ 2 โดยแจ้งข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ทราบ และดำเนินการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เจ้าหน้าที่สามารถพิมพ์แบบคำร้อง (ทบก.01) ขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เกษตรกรกรอกข้อมูลกิจกรรมการเกษตร เพื่อความชัดเจนในการบันทึกข้อมูลเข้าระบบ

- การปรับปรุงข้อมูลผ่านตัวแทนอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้รับผิดชอบตำบลพิมพ์แบบคำร้อง (ทบก.01) ขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อให้ตัวแทน อกม. ทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูลตามรายชื่อและแบบพิมพ์ที่ได้รับ โดยย้าให้เกษตรกรกรอกข้อมูลให้สมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วน ตามความเป็นจริง

- การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรโดยใช้โทรศัพท์มือถือ (Smartphone) เกษตรกร สามารถแจ้งปรับปรุงผ่าน Farmbook Application ได้ด้วยตนเอง

2.2 เกษตรกรรายเดิม แต่เพิ่มแปลงใหม่ เกษตรกรนำเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ไปที่สถานที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร รายละเอียดในบทที่ 2 โดยให้เจ้าหน้าที่พิมพ์แบบคำร้อง (ทบก.01) ซึ่งแสดงข้อมูลเดิมของเกษตรกร เพื่อให้แจ้งข้อมูลของแปลงใหม่เพิ่มเติม และสามารถแจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรแปลงเดิมให้เป็นปัจจุบันด้วย

2.3 เกษตรกรรายใหม่ เกษตรกรนำเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ไปที่สถานที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร รายละเอียดในบทที่ 2 โดยให้เจ้าหน้าที่พิมพ์แบบคำร้อง (ทบก.01) ให้เกษตรกรกรอกแบบคำร้องให้สมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วน ตามความเป็นจริง ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่สามารถเรียกเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

3. การตรวจสอบ

3.1 วิธีการตรวจสอบ

3.1.1 การตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เช่น หลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดิน ตรวจสอบให้สัมพันธ์กับจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรที่แจ้งขึ้นทะเบียนไว้

3.1.2 ระบบโปรแกรมตรวจสอบความถูกต้อง

- ตรวจสอบไม่ให้แจ้งเกินข้อมูลเนื้อที่ตามเอกสารสิทธิ์ ตรวจสอบความซ้ำซ้อนของเอกสารสิทธิ์ที่มาขอขึ้นทะเบียน และตรวจสอบกับข้อมูลในแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมตามทะเบียนเกษตรกร

- กรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมมือกับกรมที่ดิน ดำเนินการเชื่อมโยงฐานข้อมูลระบบพื้นที่และขอบเขตของเอกสารสิทธิ์ น.ส. 4 ที่กรมที่ดินได้ดำเนินการจัดเก็บไว้ในรูป Digital File จะช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

- ตรวจสอบข้อมูลบุคคล กับสำนักทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้ได้ข้อมูลชื่อ สกุล สมาชิกในครัวเรือนที่เป็นปัจจุบัน

3.1.3 การตรวจสอบทางสังคม เมื่อระบบโปรแกรมตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ให้จัดพิมพ์ข้อมูลไปติดประกาศในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นเวลา 3 วัน (กำหนดให้มีการติดประกาศทุกชนิดพืช ทั้งแปลงเดิมและแปลงใหม่) เพื่อให้เกษตรกรในหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นตรวจสอบ โดยเกษตรกรต้องลงนามยืนยันความถูกต้องข้อมูลของตนเอง มิฉะนั้นจะถือว่าไม่ผ่านการตรวจสอบ หรือสามารถคัดค้าน หากข้อมูลของตนเองหรือเกษตรกรรายอื่นไม่ถูกต้อง ทั้งนี้ ขอให้เจ้าหน้าที่เขียนชื่อ-สกุล และหมายเลขโทรศัพท์ของเจ้าหน้าที่หรือสำนักงานเกษตรอำเภอที่ท้ายแบบติดประกาศให้ชัดเจน เพื่อให้เกษตรกรติดต่อหากพบข้อมูลไม่ถูกต้อง หรือมีความประสงค์จะคัดค้าน

3.1.4 การตรวจสอบพื้นที่ ให้ดำเนินการทั้งแปลงเดิมและแปลงใหม่ เพื่อป้องกันการแจ้งขึ้นทะเบียนซ้ำซ้อน โดยผู้ดำเนินการตรวจสอบใช้เครื่อง GPS ออกเดินสำรวจรอบแปลงพื้นที่จริง เพื่อวัดและจับพิกัดแปลง หรือวาดแปลงด้วยระบบ เช่น Geoplot, GISagro, FAARMis Application , QGIS หรือตรวจสอบโดยภาพถ่ายแปลงปลูกร่วมกับผู้นำชุมชน/ อกม. สำหรับทุกจังหวัด (ยกเว้น สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร) กำหนดผู้ดำเนินการตรวจสอบ ตามข้อ 3.2.1 ข้อย่อย 1) หรือ 2) หรือ 3) และสำหรับสำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร ข้อ 3.2.2 ข้อย่อย 1) หรือ 2) และกรณีมีการคัดค้านในการตรวจสอบทางสังคม ให้คณะกรรมการตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ระดับหมู่บ้าน/คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ระดับแขวง และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล/แขวง ของกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบข้อคัดค้าน

3.2 ผู้ดำเนินการตรวจสอบ

3.2.1 ทุกจังหวัด ยกเว้นสำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้พิจารณาเลือก ดังนี้

- 1) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบลของกรมส่งเสริมการเกษตร หรือ
- 2) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ตามภารกิจที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมอบหมาย หรือ
- 3) เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาล ที่ได้รับแต่งตั้งจากนายอำเภอ หรือ

4) คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ระดับหมู่บ้านจะพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานฯ ก็ต่อเมื่อมีข้อร้องเรียนหรือคัดค้านข้อมูลที่น่าไปตีตประกาศ โดยให้นายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้ง อย่างน้อยประกอบด้วย

ผู้ใหญ่บ้าน/ประธานชุมชน	ประธานคณะทำงาน
ผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้าน/ชุมชน	คณะทำงาน
อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.)	คณะทำงานและเลขานุการ

ในการแต่งตั้งคณะทำงานฯ หากผู้ใหญ่บ้าน/ประธานชุมชนและอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) เป็นบุคคลเดียวกัน ให้พิจารณาอาสาสมัครเกษตรกร (อกษ.) สาขาอื่นๆ เช่น หมอดินอาสา อาสาปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมเศรษฐกิจการเกษตรอาสา อาสาปศุสัตว์ ประมงอาสา อาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี เป็นต้น แต่หากไม่มี ให้พิจารณาเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเป็นคณะทำงานต่อไป

คณะทำงานฯ มีหน้าที่รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบลให้ช่วยดำเนินการตรวจสอบข้อร้องเรียนและข้อคัดค้านต่างๆ หรือตรวจสอบพื้นที่จริงพร้อมวัดพิกัดพื้นที่ และสรุปผลการพิจารณาแจ้งให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล เกษตรอำเภอ นายอำเภอทราบ ซึ่งผู้ถูกคัดค้านสามารถอุทธรณ์สิทธิแก่คณะกรรมการระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ตามลำดับ และผลการพิจารณาของคณะกรรมการระดับจังหวัดถือเป็นขั้นสุดท้าย โดยคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการในแต่ละระดับ ให้อำเภอ และจังหวัด เป็นผู้ดำเนินการแต่งตั้งตามความเหมาะสม

3.2.2 สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้พิจารณาเลือก ดังนี้

- 1) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบแขวงของกรมส่งเสริมการเกษตร หรือ
- 2) อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) ตามภารกิจที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมอบหมาย หรือ
- 3) คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ระดับแขวง

โดยกำหนดให้คณะกรรมการในแต่ละระดับของกรุงเทพมหานคร มีดังนี้

คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ระดับแขวง

1. ประธานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำแขวง	ประธานกรรมการ
2. เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมสำนักงานเขต	กรรมการ
3. อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้านผู้รับผิดชอบระดับแขวง	กรรมการ
4. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรสำนักงานเกษตรพื้นที่	กรรมการและเลขานุการ
5. หัวหน้าหน่วยอำเภอธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาที่รับผิดชอบพื้นที่การเกษตรหรือผู้แทน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ ดังนี้

- 1) กำกับ ดูแล และปฏิบัติงานตามคู่มือการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
- 2) แก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ระดับแขวง
- 3) ดำเนินการตรวจสอบข้อร้องเรียน ข้อคัดค้าน และอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ระดับแขวงและคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของกรุงเทพมหานคร มอบหมาย

คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ระดับเขต

1. ผู้อำนวยการเขต	ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตสังฆการฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม	กรรมการ
3. หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม	กรรมการ
4. ประธานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำแขวง	กรรมการ

5. หัวหน้าสำนักงานเกษตรพื้นที่ กรมการและเลขานุการ
6. ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
สาขาที่รับผิดชอบพื้นที่การเกษตร

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ ดังนี้

- 1) กำกับ ดูแล และปฏิบัติงานตามคู่มือการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
  - 2) แก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ระดับเขต
  - 3) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของกรุงเทพมหานคร มอบหมาย
- ทั้งนี้ ผู้ถูกคัดค้านสามารถอุทธรณ์สิทธิแก่คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ระดับเขต และคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ โดยผลการพิจารณาของอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของกรุงเทพมหานครถือเป็นขั้นสุดท้าย ส่วนคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของกรุงเทพมหานคร ให้ใช้คำสั่งคณะกรรมการ นโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของกรุงเทพมหานคร

โดยกรุงเทพมหานครมีทั้งหมด 50 เขต แบ่งเขตความรับผิดชอบของแต่ละสำนักงานเกษตรพื้นที่ 1 - 4 ดังนี้

สำนักงานเกษตรพื้นที่ 1	เขตพื้นที่ชั้นนอก	มีนบุรี หนองจอก บางเขน สายไหม ดอนเมือง หลักสี่ คลองสามวา
	เขตพื้นที่ชั้นใน	ห้วยขวาง ดินแดง จตุจักร
สำนักงานเกษตรพื้นที่ 2	เขตพื้นที่ชั้นนอก	ลาดกระบัง สวนหลวง บางกะปิ ลาดพร้าว บึงกุ่ม สะพานสูง ประเวศ คันนายาว วังทองหลาง
	เขตพื้นที่ชั้นใน	พระโขนง วัฒนา ยานนาวา บางคอแหลม คลองเตย บางนา
สำนักงานเกษตรพื้นที่ 3	เขตพื้นที่ชั้นนอก	ตลิ่งชัน บางขุนเทียน บางบอน จอมทอง ราษฎร์บูรณะ ทุ่งครุ
	เขตพื้นที่ชั้นใน	สาทร สัมพันธวงศ์ บางกอกน้อย ราชเทวี ดุสิต บางรัก ภาษีไทย บางซื่อ ปทุมวัน ป้อมปราบศัตรูพ่าย
สำนักงานเกษตรพื้นที่ 4	เขตพื้นที่ชั้นนอก	ทวีวัฒนา บางแค ภาษีเจริญ หนองแขม
	เขตพื้นที่ชั้นใน	คลองสาน ธนบุรี บางกอกใหญ่ พระนคร บางพลัด

4. การจัดทำผังแปลงเกษตรกรดิจิทัล

การจัดทำผังแปลงเกษตรกรดิจิทัล ดำเนินการโดยใช้เครื่อง GPS ออกเดินสำรวจรอบแปลงพื้นที่จริง เพื่อวัดและจับพิกัดแปลง หรือวาดแปลงด้วยระบบ เช่น Geoplot, GISagro, FAARMis Application และ QGIS

5. การพิมพ์ข้อมูลลงในสมุดทะเบียนเกษตรกร

เมื่อติดประกาศหรือตรวจสอบพื้นที่และบันทึกผลลงในระบบว่า “ผ่าน” แล้ว จึงจะถือว่าการขึ้นทะเบียนในแปลงนั้นสมบูรณ์ และสามารถจัดพิมพ์ข้อมูลลงในสมุดทะเบียนเกษตรกรได้ โดยเกษตรกรต้องนำสมุดทะเบียนเกษตรกรที่มีอยู่มาติดต่อขอปรับปรุงทะเบียนที่สำนักงานเกษตรอำเภอ รายละเอียดในบทที่ 5

6. การแก้ไขและยกเลิกทะเบียนเกษตรกร

6.1 การแก้ไขข้อมูลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร (กรณีเกษตรกรแจ้งขอแก้ไขข้อมูล)

เมื่อตรวจสอบพบข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมีความคลาดเคลื่อน และต้องการแก้ไขให้ดำเนินการ ดังนี้

1. เกษตรกรผู้ยื่นคำร้อง ต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรไม่สามารถมาด้วยตนเอง ให้ทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรดำเนินการแทนได้ (ห้ามมีรอยชูดลบ ชีตฆ่าหรือแก้ไข ในสาระสำคัญ) แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำร้องและผู้มอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนา และเอกสารอื่น (ถ้ามี)

2. กรอกแบบคำร้องขอแก้ไขข้อมูลที่แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตามภาคผนวก 3 (3) กรณีเกษตรกรแจ้งขอแก้ไขข้อมูล พร้อมลงชื่อรับรองความถูกต้อง ครอบถ้วนของข้อมูล

2.1 กรณีแก้ไขข้อมูลพื้นฐาน (ข้อมูลตามแบบ ทบก. 01 หน้า 1 และ 2) ไม่ต้องให้พยานลงนามในแบบคำร้อง

2.2 กรณีแก้ไขการประกอบกิจกรรมการเกษตร (ข้อมูลตามแบบ ทบก. 01 หน้า 3) ให้พยานลงนามในแบบคำร้องด้วย

3. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง ครอบถ้วน ของแบบคำร้องและลงชื่อ

4. กรณีแก้ไขกิจกรรมการเกษตรที่ผ่านการยืนยันในระบบทะเบียนเกษตรกรแล้ว ให้สำนักงานเกษตรอำเภอ แจ้งสำนักงานเกษตรจังหวัดทราบ และพิจารณาตีกลับข้อมูล เพื่อให้สำนักงานเกษตรอำเภอแก้ไขข้อมูลในระบบทะเบียนเกษตรกรได้ โดยอาจแจ้งในรูปแบบหนังสือราชการหรือส่งในระบบทะเบียนเกษตรกรตามแนวทางการดำเนินงานแต่ละจังหวัด ทั้งนี้ หากมีการนำข้อมูลไปประกอบโครงการ มาตรการต่างๆ แล้ว อาจต้องมีขั้นตอนเพิ่มเติม หรือ ระบุสิทธิเกษตรกรต่อไป

5. สถานที่ยื่นแบบคำร้อง

- แจ้งขอแก้ไขข้อมูลพื้นฐาน ได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่แจ้งขึ้นทะเบียนเท่านั้น

- แจ้งขอแก้ไขข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจกรรมการเกษตรได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลง

ทั้งนี้ การแก้ไขข้อมูลทะเบียนราษฎร ผ่านระบบการเชื่อมโยงข้อมูลบัตรประชาชนกลาง (Linkage Center) กระทรวงมหาดไทย สามารถแก้ไขได้ทุกสำนักงานเกษตรอำเภอ

6.2 การปรับปรุงสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงสถานะการช่วยทำการเกษตร การยกเลิกการเป็นสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร และการเพิ่มสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรให้ดำเนินการ ดังนี้

1. เกษตรกรผู้ยื่นคำร้อง

- หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร สามารถปรับปรุงข้อมูลของสมาชิกในครัวเรือนทุกคนได้ กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนไม่สามารถมาด้วยตนเอง ให้ทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนดำเนินการแทนได้ (ห้ามมีรอยชูดลบ ชีตฆ่าหรือแก้ไข ในสาระสำคัญ) แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำร้องและผู้มอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนา และเอกสารอื่น (ถ้ามี)

- สมาชิกครัวเรือนเกษตรกร สามารถปรับปรุงข้อมูลการเป็นสมาชิกในครัวเรือนของตนเองได้เท่านั้น

2. กรอกแบบขอปรับปรุงข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร ตามภาคผนวก 3 (4) พร้อมลงชื่อรับรองความถูกต้อง ครอบถ้วนของข้อมูล

3. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง ครอบถ้วน ของแบบคำร้องและลงชื่อ

4. สถานที่ยื่นแบบคำร้อง

- แจ้งขอปรับปรุงสมาชิกในครัวเรือนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่แจ้งขึ้นทะเบียน

ทั้งนี้ หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร สามารถลบข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนด้วยตนเองโดยใช้โทรศัพท์มือถือ(Smartphone) ผ่าน Farmbook Application หากต้องการเพิ่มหรือแก้ไขข้อมูลสมาชิกสามารถแจ้งที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่แจ้งขึ้นทะเบียนเท่านั้น

6.3 การเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร ให้ดำเนินการ ดังนี้

1. เกษตรกรผู้ยื่นคำร้อง

- กรณีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร เป็นผู้ดำเนินการเอง จะต้องให้สมาชิกในครัวเรือนที่จะเป็นหัวหน้าครัวเรือนแทนลงชื่อในแบบคำร้องด้วย

- กรณีสมาชิกในครัวเรือน เป็นผู้ดำเนินการ ให้สมาชิกที่จะเป็นหัวหน้าครัวเรือนแทน เป็นผู้ยื่นแบบคำร้อง โดยต้องให้หัวหน้าครัวเรือนเดิมลงชื่อในแบบคำร้อง หรือมีหนังสือยินยอมจากหัวหน้าครัวเรือนแนบมาด้วย (ยกเว้นกรณีหัวหน้าครัวเรือนเสียชีวิต เจ็บป่วยร้ายแรงหรือติดเตียง ถูกคุมขังในเรือนจำ ไปต่างประเทศ) และให้สมาชิกในครัวเรือนมากกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดลงชื่อในแบบคำร้องด้วย หากมีจำนวนเกินกว่าช่องลงชื่อในแบบคำร้อง สามารถทำเป็นหนังสือยินยอมจากสมาชิกในครัวเรือนแนบได้ (หากในครัวเรือนมีสมาชิกเพียงคนเดียว ไม่ต้องมีหนังสือยินยอม)

2. กรอกแบบขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร ตามภาคผนวก 3 (5) กรอกเหตุผลในการขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้า พร้อมลงชื่อรับรองความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล แล้วให้ผู้นำชุมชนลงชื่อเป็นพยานในแบบคำร้อง

3. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ของแบบคำร้องและลงชื่อ

4. สถานที่ยื่นแบบคำร้อง

- แจ้งขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่แจ้งขึ้นทะเบียนเท่านั้น

6.4 การเปลี่ยนแปลงสถานที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ให้ดำเนินการ ดังนี้

1. เกษตรกรผู้ยื่นคำร้อง ต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนไม่สามารถมาด้วยตนเอง ให้ทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนดำเนินการแทนได้ (ห้ามมีรอยชูดลบ ชีตฆ่า หรือแก้ไขในสาระสำคัญ) แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำร้องและผู้มอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนา และเอกสารอื่น (ถ้ามี)

2. กรอกแบบขอปรับปรุงข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร ตามภาคผนวก 3 (6) พร้อมลงชื่อรับรองความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล

3. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ของแบบคำร้องและลงชื่อ

4. สถานที่ยื่นแบบคำร้อง

- แจ้งขอเปลี่ยนแปลงสถานที่ขึ้นทะเบียนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอปลายทางที่จะย้ายไป

6.5 การยกเลิกทะเบียนเกษตรกร เมื่อเกษตรกรเลิกทำการเกษตร หรือไม่ประสงค์ขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว ให้ดำเนินการยกเลิกทะเบียนเกษตรกร ดังนี้

1. เกษตรกรผู้ยื่นคำร้อง ต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร

- กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนยังมีชีวิตอยู่ ไม่สามารถมาด้วยตนเอง ให้ทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนดำเนินการแทนได้ (ห้ามมีรอยชูดลบ ชีตฆ่า หรือแก้ไข ในสาระสำคัญ) แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำร้องและผู้มอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนา และเอกสารอื่น (ถ้ามี)

- กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนเสียชีวิต เจ็บป่วยร้ายแรงหรือติดเตียง ถูกคุมขังในเรือนจำ ไปต่างประเทศ ให้สมาชิกในครัวเรือน เป็นผู้ดำเนินการ และให้สมาชิกในครัวเรือนมากกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดลงชื่อในแบบคำร้องด้วย หากมีจำนวนเกินกว่าช่องลงชื่อในแบบคำร้อง สามารถทำเป็นหนังสือยินยอมจากสมาชิกในครัวเรือนแนบได้ (หากในครัวเรือนมีสมาชิกเพียงคนเดียว ไม่ต้องมีหนังสือยินยอม)

2. กรอกแบบคำร้องขอยกเลิกทะเบียนเกษตรกร ตามภาคผนวก 3 (7) พร้อมลงชื่อรับรองความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล

3. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล/แขวงของกรมส่งเสริมการเกษตร ต้องเน้นย้ำเกษตรกรว่า เมื่อยกเลิกการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะไม่สามารถนำข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ยกเลิกแล้วคืนได้ หากทำการเกษตรใหม่ จะต้องแจ้งขึ้นทะเบียนใหม่เท่านั้น จากนั้นให้ ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ของแบบคำร้องและลงชื่อในช่องเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้อง

4. สถานที่ยื่นแบบคำร้อง

- แจ้งขอยกเลิกทะเบียนเกษตรกรได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่แจ้งขึ้นทะเบียน

*** กรณีที่ไม่มีการปรับปรุงกิจกรรมการเกษตร ติดต่อกันเกิน 3 ปี จะถือว่าสิ้นสุดสถานภาพการเป็นเกษตรกร และจะยกเลิกทะเบียนเกษตรกร

7. แนวทางปฏิบัติกรณีเกษตรกรแจ้งข้อมูลคลาดเคลื่อน ไม่ตรงกับความเป็นจริง

กรณีที่มีข้อร้องเรียน การคัดค้าน หรือตรวจสอบแล้วพบว่า เกษตรกรแจ้งข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริงให้ ดำเนินการ ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ระดับหมู่บ้าน หรือ คณะกรรมการ ตรวจสอบพื้นที่ระดับแขวง สำหรับสำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร

2. ให้คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ระดับหมู่บ้าน ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากตรวจสอบแล้วพบว่าข้อมูลเป็นเท็จ เกษตรกรสามารถอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ตามลำดับ และขอให้ผลการพิจารณาของคณะกรรมการระดับจังหวัดถือเป็นที่สุด โดยคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ในแต่ละระดับ ให้อำเภอ และจังหวัด เป็นผู้ดำเนินการแต่งตั้งตามความเหมาะสม

สำหรับสำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ระดับแขวง ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากตรวจสอบแล้วพบว่าข้อมูลเป็นเท็จเกษตรกรสามารถอุทธรณ์สิทธิแก่ คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ระดับเขต และคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ โดยผลการพิจารณาของอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของกรุงเทพมหานครถือเป็นที่สุด

3. เมื่อผลการพิจารณาสิ้นสุดแล้ว ให้ดำเนินการตามดุลยพินิจของคณะกรรมการนั้น หากต้องดำเนินการ แจ้งความร้องทุกข์ให้เกษตรอำเภอหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ โดยสามารถแจ้ง ความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานตามมาตรา 137 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และความผิดฐาน แจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ ตามมาตรา 267 แห่งประมวลกฎหมายอาญา พร้อมทั้งรายงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบด้วย

1.7 นิติบุคคล ให้กรอกข้อมูลของผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจของนิติบุคคลให้เป็นผู้ขอขึ้นทะเบียนในนามนิติบุคคล แต่ในส่วนของบริษัทประจำบ้านให้ใช้รหัสประจำบ้านที่เป็นที่ตั้งของนิติบุคคล ประเภทของนิติบุคคล ชื่อนิติบุคคล ที่ตั้งสำนักงาน และเลขที่ทะเบียนนิติบุคคล

1.8 ลักษณะการประกอบอาชีพ และระบบการเกษตรอัจฉริยะ

ลักษณะการประกอบอาชีพ ให้กาเครื่องหมาย ลงใน เพียงคำตอบเดียว

อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบกิจกรรมนั้นๆ มีตัวเลือกคือ 1.ประกอบอาชีพเกษตร 2.รับเงินเดือนประจำ 3.รับจ้างทางการเกษตร 4.ประกอบธุรกิจการค้า 5.รับจ้างทั่วไป 6.อื่นๆ

อาชีพรอง หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาประกอบกิจกรรมรองจากอาชีพหลัก มีตัวเลือกคือ 1.ประกอบอาชีพเกษตร 2.รับเงินเดือนประจำ 3.รับจ้างทางการเกษตร 4.ประกอบธุรกิจการค้า 5.รับจ้างทั่วไป 6.อื่นๆ 7.ไม่มีอาชีพรอง

ข้อ 1 ลักษณะการประกอบอาชีพ (ข้อ 1.1 และ ข้อ 1.2 เลือกเพียงข้อเดียว)

1.1 อาชีพหลัก	☐	1.ประกอบอาชีพเกษตร	☐	2. รับเงินเดือนประจำ	☐	3.รับจ้างทางการเกษตร	
	☐	4.ประกอบธุรกิจการค้า	☐	5.รับจ้างทั่วไป	☐	6.อื่น ๆ	
1.2 อาชีพรอง	☐	1.ประกอบอาชีพเกษตร	☐	2. รับเงินเดือนประจำ	☐	3.รับจ้างทางการเกษตร	
	☐	4.ประกอบธุรกิจการค้า	☐	5.รับจ้างทั่วไป	☐	6.อื่น ๆ ☐	7.ไม่มีอาชีพรอง

อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบกิจกรรมนั้น ๆ อาชีพรอง หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาประกอบกิจกรรมรองจากอาชีพหลัก

2. ระบบการเกษตรอัจฉริยะ ให้กาเครื่องหมาย ลงใน มีตัวเลือก ดังนี้ 1. ระบบโรงเรือนอัจฉริยะ 2. ระบบเซ็นเซอร์อัตโนมัติ/กึ่งอัตโนมัติ 3. ระบบ IOT หากไม่สามารถข้ามไปทำข้อต่อไปได้

ข้อ 2 ระบบเกษตรอัจฉริยะ 1.ระบบโรงเรือนอัจฉริยะ 2.ระบบเซ็นเซอร์อัตโนมัติ/กึ่งอัตโนมัติ 3. ระบบ IOT

3. ข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนและการเป็นสมาชิกองค์กร มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ชื่อ - นามสกุล และเลขประจำตัวประชาชนของสมาชิกในครัวเรือน หากเป็นเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนไว้แล้ว เมื่อพิมพ์แบบคำร้องจากระบบโปรแกรมจะแสดงรายชื่อสมาชิกในครัวเรือนตามที่แจ้งไว้ หากบุคคลนั้นไม่อยู่ในครัวเรือนแล้วให้ขีดฆ่าและลงลายมือชื่อกำกับ สำหรับบุคคลอื่นที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนแต่ไม่ได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกันให้กรอกข้อมูลเพิ่มเติมได้

3.2 ช่วยทำการเกษตร ให้เลือกว่าบุคคลที่อยู่ในครัวเรือนนั้น ช่วย หรือ ไม่ช่วยทำการเกษตร

3.3 การเป็นสมาชิกองค์กร ให้ใส่รหัสตัวเลขลงในช่องที่กำหนดของแต่ละบุคคล โดยรหัสตัวเลขประกอบด้วย 1.สหกรณ์ภาคการเกษตร 2.สหกรณ์นอกภาคการเกษตร 3.กลุ่มเกษตรกร 4.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร 5.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 6.กลุ่มยุวเกษตรกร 7.วิสาหกิจชุมชน/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน 8.สมาคม/สหพันธ์ 9.อาสาสมัครเกษตร 10.กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน 11.ศ.ก.ส. 12.เครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ 13.อื่นๆ

3.4 ระดับการศึกษา ให้ใส่รหัสตัวเลขลงในช่องที่กำหนดของแต่ละบุคคล โดยรหัสตัวเลขประกอบด้วย 1.จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี 2.จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า 3.จบการศึกษาในระดับ ปวส./อนุปริญญา 4.จบการศึกษาในระดับ ปวช. 5.จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 6.จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 7.จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา 8.ไม่ได้ศึกษา

4 เครื่องจักรกลการเกษตร กำหนดให้ใส่ จำนวน ที่สามารถใช้งานได้และนำไปรับจ้าง/ไม่รับจ้าง แยกตามประเภทเครื่องจักรกลการเกษตร ลงในช่องว่าง โดยสอบถามเครื่องจักรกลการเกษตร 8 ประเภท คือ

- 1) เครื่องต้นกำลัง
- 2) เครื่องมือเตรียมดิน
- 3) เครื่องปลูก/เครื่องมือหยอด
- 4) เครื่องมือดูแลรักษา
- 5) เครื่องมือเก็บเกี่ยว
- 6) เครื่องสูบน้ำ
- 7) รถบรรทุกการเกษตร
- 8) เครื่องมือหลังการเก็บเกี่ยว

ทั้งนี้ คำนิยามเครื่องจักรกลการเกษตร รายละเอียดตามนิยามศัพท์

ข้อ 4 เครื่องจักรกลการเกษตร ท่านมีเครื่องจักรกลการเกษตรประเภทใดบ้าง ที่ยังสามารถใช้งานได้ (ถ้ามี ใส่จำนวนในช่องว่าง)

หน้า 2

หมวด/ประเภท	จำนวนเครื่องจักรกล		หมวด/ประเภท	จำนวนเครื่องจักรกล	
	รับจ้าง	ไม่รับจ้าง		รับจ้าง	ไม่รับจ้าง
4.1 เครื่องต้นกำลัง					
1) เครื่องปั่นไฟ (Generator)	.....เครื่อง	.....เครื่อง	2) รถไถเดินตาม	.....คัน	.....คัน
3) รถไถลื้อ เครื่องยนต์สูบเดียว	.....คัน	.....คัน	4) รถแทรกเตอร์ขนาด น้อยกว่า 50 แรงม้า	.....คัน	.....คัน
5) รถแทรกเตอร์ขนาด 51 - 80 แรงม้า	.....คัน	.....คัน	6) รถแทรกเตอร์ขนาด 81 - 100 แรงม้า	.....คัน	.....คัน
7) รถแทรกเตอร์ขนาดมากกว่า 100 แรงม้าขึ้นไป	.....คัน	.....คัน	8) เครื่องยนต์เกษตรดีเซล (สูบเดียว) 9 -14 แรงม้า	.....เครื่อง	.....เครื่อง
9) เครื่องยนต์เกษตรเบนซิน	.....เครื่อง	.....เครื่อง	10) เซลล์แสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์)	.....ชุด	.....ชุด
4.2 เครื่องมือเตรียมดิน					
1) ฆาลโด 3 - 4 งาน	.....เครื่อง	.....เครื่อง	2) ฆาลพรวน 5 - 7 งาน	.....เครื่อง	.....เครื่อง
3) โถระเบิดดินดาน (ริปเปอร์)	.....เครื่อง	.....เครื่อง	4) ไถหัวหมู	.....เครื่อง	.....เครื่อง
5) พรวน 2 แถว	.....เครื่อง	.....เครื่อง	6) รถคีบดิน (แบบคั่นตะขาบ)	.....คัน	.....คัน
7) จอบหมุน (โรตารี) คัดท้ายรถแทรกเตอร์	.....เครื่อง	.....เครื่อง	8) เครื่องมือปรับหน้าดิน	.....เครื่อง	.....เครื่อง
4.3 เครื่องปลูก/เครื่องมือหยอด					
1) เครื่องเพาะกล้า	.....ชุด	.....ชุด	2) รถค้ำแบบเดินตาม	.....เครื่อง	.....เครื่อง
3) รถค้ำแบบนั่งขับ	.....เครื่อง	.....เครื่อง	4) เครื่องหยอดข้าว	.....เครื่อง	.....เครื่อง
5) เครื่องพ่นยาแบบสะพายหลัง	.....เครื่อง	.....เครื่อง	6) เครื่องปลูกมันสำปะหลัง	.....เครื่อง	.....เครื่อง
7) เครื่องปลูกอ้อย	.....เครื่อง	.....เครื่อง	8) เครื่องปลูกข้าวโพด	.....เครื่อง	.....เครื่อง
4.4 เครื่องมือดูแลรักษา					
1) เครื่องพ่นยาฉีดท้ายรถแทรกเตอร์	.....เครื่อง	.....เครื่อง	2) เครื่องพ่นยาสะพายหลัง	.....เครื่อง	.....เครื่อง
3) เครื่องใส่ปุ๋ยฉีดท้ายรถแทรกเตอร์	.....เครื่อง	.....เครื่อง	4) เครื่องใส่ปุ๋ยสะพายหลัง	.....เครื่อง	.....เครื่อง
5) โดรน	.....เครื่อง	.....เครื่อง	6) เครื่องตัดหญ้า	.....เครื่อง	.....เครื่อง
7) เครื่องสางใบอ้อย	.....เครื่อง	.....เครื่อง			
4.5 เครื่องมือเก็บเกี่ยว					
1) รถเกี่ยวรวงข้าว (คอมไบน์ข้าว) ขนาดหน้ากว้างน้อยกว่า 3 เมตร	.....คัน	.....คัน	2) รถเกี่ยวรวงข้าว (คอมไบน์ข้าว) ขนาดหน้ากว้างตั้งแต่ 3 เมตรขึ้นไป	.....คัน	.....คัน
3) รถเกี่ยวรวงข้าวโพด (คอมไบน์ข้าวโพด)	.....คัน	.....คัน	4) เครื่องขุดมันสำปะหลัง	.....เครื่อง	.....เครื่อง
5) เครื่องตัดอ้อยเป็นลำ	.....คัน	.....คัน	6) รถตัดอ้อยเป็นท่อน	.....คัน	.....คัน
7) เครื่องตัดหญ้าอาหารสัตว์	.....คัน	.....คัน			
4.6 เครื่องสูบน้ำ					
1) ท่อสูบน้ำ (ท่อพญานาค)	.....เครื่อง	.....เครื่อง	2) เครื่องสูบน้ำใช้เครื่องยนต์	.....เครื่อง	.....เครื่อง
3) เครื่องสูบน้ำใช้ไฟฟ้า	.....เครื่อง	.....เครื่อง	4) เครื่องสูบน้ำ บอมาคาณ/บอดอก	.....เครื่อง	.....เครื่อง
4.7 รถบรรทุกการเกษตร					
1) รถอีแต๋น	.....คัน	.....คัน	2) สามล้อ (กระเบาะบรรทุกพวงรถไถเดินตาม)	.....คัน	.....คัน
4.8 เครื่องมือหลังการเก็บเกี่ยว					
1) เครื่องนวดข้าว	.....เครื่อง	.....เครื่อง	2) เครื่องสีข้าว (ขนาดเล็ก)	.....เครื่อง	.....เครื่อง
3) เครื่องกลั่นหญ้า	.....เครื่อง	.....เครื่อง	4) เครื่องอัดฟาง	.....เครื่อง	.....เครื่อง
5) เครื่องสับย่อย	.....เครื่อง	.....เครื่อง			

5 การประกอบกิจกรรมการเกษตรในครัวเรือน มีรายละเอียดดังนี้

5.7 ที่ตั้งแปลง ให้ระบุที่ตั้งแปลงที่ดินว่าอยู่ในหมู่ ตำบล อำเภอ และจังหวัดใด

ข้อ 5 การประกอบกิจกรรมการเกษตรในครัวเรือน (พืช ปศุสัตว์ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และนาเกลือสมุทร)		
ที่	รายการที่จัดเก็บ	แปลงที่ 1
1	ที่ตั้งแปลง/ฟาร์ม	หมู่ที่ _____ ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____

5.8 การถือครอง ให้ระบุว่าเป็นของครัวเรือน เข้ามีสัญญา เข้าไม่มีสัญญา หรือ อื่นๆ (ทำฟรี / ที่สาธารณประโยชน์)

5.9 ข้อมูลเอกสารสิทธิ์

- กรณีมีเอกสารสิทธิ์ให้กรอกแบบคำร้องข้อ 3.1 ประกอบด้วย ประเภท เลขที่เอกสารสิทธิ์ เนื้อที่ตามเอกสารสิทธิ์ (ไร่-งาน-ตร.วา) และข้อมูลเจ้าของเอกสารสิทธิ์ (เลขบัตร/ชื่อ-สกุล)
- กรณีเข้ามีเอกสารสิทธิ์แต่ไม่สามารถหาข้อมูลเจ้าของเอกสารสิทธิ์ได้ให้กรอกแบบคำร้องข้อ 3.1 ประกอบด้วย ประเภท เลขที่เอกสารสิทธิ์ เนื้อที่ตามเอกสารสิทธิ์ และกรอกข้อ 3.2 ผู้รับรองการทำกิจกรรมการเกษตร (เลขบัตร/ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง) โดยไม่ต้องกรอกข้อมูลเจ้าของเอกสารสิทธิ์
- กรณีไม่มีเอกสารสิทธิ์ ให้กรอกแบบคำร้องข้อ 3.2 ผู้รับรองการทำกิจกรรมการเกษตร (เลขบัตร/ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง) โดยไม่ต้องกรอกข้อ 3.1

2	การถือครอง	☐ ครัวเรือน ☐ เข้า (☐ มีสัญญา ☐ ไม่มีสัญญา) ☐ อื่นๆ
3	ข้อมูลเอกสารสิทธิ์ (กรณีเข้ามีเอกสารสิทธิ์ แต่ไม่สามารถหาเลขบัตร/ชื่อเจ้าของเอกสารสิทธิ์ได้ หรือกรณีไม่มีเอกสารสิทธิ์ ให้กรอก	
	3.1 กรณีมีเอกสารสิทธิ์	ประเภท _____ เลขที่ _____ เนื้อที่ตามเอกสารสิทธิ์ _____ ไร่ _____ งาน _____ ตร.วา เจ้าของเอกสารสิทธิ์ เลขบัตรประชาชน <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> ชื่อ-สกุล _____
	3.2 กรณีเข้ามีเอกสารสิทธิ์ แต่ไม่สามารถหาเลขบัตร/ชื่อเจ้าของเอกสารสิทธิ์ได้ หรือกรณีไม่มีเอกสารสิทธิ์ ให้กรอกข้อมูลผู้รับรองการทำกิจกรรมการเกษตร	เลขบัตรประชาชน <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> ชื่อ-สกุล _____ ตำแหน่ง _____

5.10 เขตชลประทาน เลือกอยู่ในเขตหรือนอกเขตชลประทานเพียงคำตอบเดียว

5.11 ค่าพิกัดภูมิศาสตร์ ให้ใส่โซนตัวเลข 47 หรือ 48 เพียงตัวเลขใดตัวเลขหนึ่ง และให้กรอกค่าพิกัด X Y หรือ ละติจูด ลองจิจูด เป็นตัวเลขตามที่จัดเก็บข้อมูลไว้แล้ว

4	เขตชลประทาน	☐ ในเขต ☐ นอกเขต
5	ค่าพิกัดภูมิศาสตร์ที่ตั้งแปลง/ฟาร์ม (เลือกกรอกข้อมูลพิกัด แบบ UTM หรือ LAT/LONG อย่างไม่อย่างหนึ่ง)	โซน ☐ 47 ☐ 48 ค่า X หรือ ละติจูด : _____ ค่า Y หรือ ลองจิจูด : _____

5.12 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ให้เกษตรกรระบุแหล่งน้ำที่นำมาใช้ในการเกษตร โดยมีตัวเลือก คือ
1. ไม่มีแหล่งน้ำ 2. แหล่งน้ำสาธารณะ 3. แหล่งน้ำของตนเอง (บ่อน้ำตื้น/บ่อบาดาล/สระน้ำ)

5.13 วิธีการให้น้ำ ให้เกษตรกรระบุวิธีการให้น้ำในแปลงนั้น โดยมีตัวเลือก คือ 1. ไม่มีระบบให้น้ำ
2. ระบบให้น้ำทางท่อ (สปริงเกอร์/มินิสปริงเกอร์/น้ำหยด) 3. ระบบน้ำแบบอื่นๆ

6	แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	(1) ☐ ไม่มีแหล่งน้ำ (2) ☐ แหล่งน้ำสาธารณะ (3) แหล่งน้ำของตนเอง ☐ บ่อน้ำตื้น ☐ บ่อบาดาล ☐ สระน้ำ
7	วิธีการให้น้ำ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	(1) ☐ ไม่มีระบบให้น้ำ (2) ระบบให้น้ำทางท่อ ☐ สปริงเกอร์ ☐ มินิสปริงเกอร์ ☐ น้ำหยด (3) ☐ ระบบน้ำแบบอื่นๆ

5.8 ชนิดพืช/สัตว์/กิจกรรมการเกษตรอื่นๆ ให้ระบุชนิดพืช หรือสัตว์ หรือกิจกรรมการเกษตรอื่นๆ

5.9 พันธุ์พืช/สัตว์/กิจกรรมการเกษตรอื่นๆ ให้ระบุพันธุ์พืช หรือสัตว์ หรือกิจกรรมการเกษตรอื่นๆ
ตามที่เกษตรกรสามารถระบุได้ ทั้งนี้ ควรระบุพันธุ์พืชตามที่ระบุในกรอบการจัดเก็บพืชที่มีการระบุพันธุ์ไว้แล้ว

5.10 วันที่ปลูก/เลี้ยง/เริ่มทำกิจกรรมการเกษตร ต้องระบุเป็นตัวเลข วัน เดือน ปี ของวันที่ปลูก/เลี้ยง
ตามชนิดพืช/สัตว์นั้นๆ สำหรับนาเกลือสมุทรให้วันที่เริ่มทำกิจกรรมการเกษตร/เริ่มทำการผลิต คือ วันที่ปล่อยน้ำ
เข้านาเกลือ

5.11 วันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยว ต้องระบุเป็นตัวเลข วัน เดือน ปี ของวันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยวผลผลิตได้
สำหรับไม้ผลไม้ยืนต้นที่ให้ผลผลิตแล้ว ให้ใส่วันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยววันสุดท้ายของปีการผลิต สำหรับนาเกลือ
สมุทรให้ใส่วันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยวเกลือเม็ดรอบสุดท้ายของปีการผลิต

5.12 เนื้อที่ปลูก/เลี้ยง ต้องระบุเป็นตัวเลข ไร่ งาน ตารางวา สำหรับนาเกลือสมุทรให้ใส่เนื้อที่ทำนาเกลือทั้งผืน
โดยต้องหักลบเนื้อที่ที่ไม่ได้ปลูก/เลี้ยง ออก เช่น การปลูกข้าวให้หักเนื้อที่ที่อยู่อาศัย โรงเรือน สระน้ำ ปศุสัตว์
นาหญ้า หรือพืชชนิดอื่นออก

5.13 เนื้อที่เก็บเกี่ยว/เนื้อที่ให้ผล ต้องระบุเนื้อที่เก็บเกี่ยวผลผลิตในกรณีของพืชอายุสั้น
(ข้าว พืชไร่ พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ) โดยระบุตัวเลขเป็นไร่ งาน ตารางวา สำหรับกลุ่มพืชอายุยาวให้หมายถึง
เนื้อที่ให้ผลผลิตแล้ว โดยระบุตัวเลขเป็นไร่ งาน ตารางวา แต่ถ้ากลุ่มพืชอายุยาวยังไม่ให้ผลผลิตไม่ต้องระบุ
ตัวเลขเนื้อที่ให้ผล สำหรับนาเกลือสมุทรให้ใส่พื้นที่ทำนาเกลือทั้งผืน

5.14 รหัสการปลูก/เลี้ยง/การผลิต ต้องระบุตัวเลขตามกิจกรรมการเกษตรที่ทำจริง

- รหัสการปลูก: 1 = สวนเดี่ยว 2 = สวนแซม 3=สวนผสม
- รหัสการเลี้ยง (เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ): 1 = กระจก 2 = ในบ่อ 3=ในนา 4=ในร่องสวน 5=อื่นๆ
- รหัสการเลี้ยง (ปศุสัตว์): 1 = โรงเรือนแบบเปิด 2 = โรงเรือนแบบปิด 3=อื่นๆ
- รหัสการผลิต (นาเกลือสมุทร) : 1=ผลิตเกลือเม็ดอย่างเดียว 2=ผลิตเกลือเม็ดและเลี้ยงสัตว์น้ำร่วมด้วย

5.15 ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ น้ำหนักผลผลิตตามลักษณะผลผลิตพืชที่จัดเก็บ (รายละเอียดภาคผนวก) ผลผลิตพืชรวมที่เก็บเกี่ยวได้ ให้ใส่หน่วยเป็นกิโลกรัมต่อพื้นที่เก็บเกี่ยว สำหรับสัตว์หน่วยเป็นตัว สำหรับ นาเกลือสมุทรให้ใส่เกลือเม็ดที่ผลิตได้ตลอดฤดูกาลผลิต (รวมทุกรอบการผลิตประมาณ 5-7 รอบต่อฤดูกาล)

5.16 ระบบเกษตรกรมัยยั่งยืน ให้เกษตรกรเลือกประเภทเกษตรกรที่ตัวเองปฏิบัติอยู่ว่าเป็นรูปแบบใด ให้เลือกเพียงคำตอบเดียว โดยมีตัวเลือก คือ

- (1) ไม่เป็นเกษตรกรมัยยั่งยืน
- (2) เป็นเกษตรกรมัยยั่งยืนใน 5 รูปแบบ คือ
  - เกษตรผสมผสาน
  - เกษตรอินทรีย์
  - เกษตรธรรมชาติ
  - เกษตรทฤษฎีใหม่
  - วนเกษตรหรือไร่นาป่าผสม

ส่วนหน่วยงานที่รับรองสามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ รายละเอียดตามนิยามศัพท์

8	ชนิดพืช/สัตว์/กิจกรรมการเกษตรอื่นๆ	
9	พันธุ์พืช/สัตว์/กิจกรรมการเกษตรอื่นๆ	
10	วันที่ปลูก/เลี้ยง/เริ่มทำกิจกรรมการเกษตร	
11	วันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยว	
12	เนื้อที่ปลูก/เลี้ยง	ไร่ งาน ตร.วา
13	เนื้อที่เก็บเกี่ยว/ให้ผล	ไร่ งาน ตร.วา
14	รหัสการปลูก/เลี้ยง/การผลิต	
15	ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ (กก./ปริมาณผลผลิต (ตัว))	
16	เกษตรกรมัยยั่งยืน	(1) ☐ ไม่เป็นเกษตรกรมัยยั่งยืน (2) เป็นเกษตรกรมัยยั่งยืน ในรูปแบบ ☐ เกษตรผสมผสาน (☐ GAP ☐ PGS ☐ อื่นๆ) ☐ เกษตรอินทรีย์ (หน่วยงานรับรอง ☐ มกท. ☐ มกช. ☐ IFOAM ☐ ICERES ☐ IOAS ☐ อื่นๆ) ☐ เกษตรธรรมชาติ ☐ เกษตรทฤษฎีใหม่ (☐ GAP ☐ PGS ☐ อื่นๆ) ☐ วนเกษตรหรือไร่นาป่าผสม

6 การลงลายมือชื่อในส่วนท้ายของแบบคำร้อง ให้เกษตรกรลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลที่แจ้งขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พยาน (รายละเอียดตามคำนิยาม) ลงลายมือเป็นพยานในการแจ้งข้อมูล เจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล ลงลายมือชื่อ และเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจแบบขึ้นทะเบียนหมายถึงเกษตรกรอำเภอหรือผู้ได้รับมอบหมาย ลงลายมือชื่อเพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบ (เจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนต้องไม่ใช่คนเดียวกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแบบรับขึ้นทะเบียน)

• รหัสที่ใช้แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

เป็นรหัสที่เจ้าหน้าที่ไม่ต้องจดจำค้นหาแต่จะมีปรากฏอยู่ท้ายข้อถามในแบบคำร้อง สามารถนำไปใช้ในแต่ ละข้อได้ทันที ได้แก่

รหัสการเป็นสมาชิกองค์กร

1. สหกรณ์ภาคการเกษตร	7. วิสาหกิจชุมชน/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน
2. สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	8. สมาคม/สหพันธ์
3. กลุ่มเกษตรกร	9. อาสาสมัครเกษตร
4. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	10. กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน
5. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	11. อ.ก.ส.
6. กลุ่มยุวเกษตรกร	12. เครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่
	13. อื่นๆ

รหัสวุฒิการศึกษา

1. จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี
2. จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
3. จบการศึกษาในระดับ ปวส./อนุปริญญา
4. จบการศึกษาในระดับ ปวช.
5. จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
6. จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
7. จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา
8. ไม่ได้ศึกษา

รหัสการปลูก

1. สวนเดี่ยว
2. สวนแซม
3. สวนผสม

รหัสการเลี้ยง (การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ)

1. ในกระชัง
2. ในบ่อ
3. ในนา
4. ในร่องสวน
5. อื่นๆ เช่น ในทะเล ในกรง เป็นต้น

รหัสการเลี้ยง (ปศุสัตว์)

1. โรงเรือนแบบเปิด
2. โรงเรือนแบบปิด
3. อื่นๆ

รหัสการผลิต (นาเกลือสมุทร)

1. ผลิตเกลือเม็ดอย่างเดียว
2. ผลิตเกลือเม็ดและเลี้ยงสัตว์น้ำร่วมด้วย

บทที่ 5

สมุดทะเบียนเกษตรกรและรายงานจากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

• สมุดทะเบียนเกษตรกร

สมุดทะเบียนเกษตรกร คือ เอกสารที่ใช้แสดงสถานภาพการเป็นเกษตรกร ออกให้ภายหลังจากที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรเรียบร้อยแล้ว ใช้ในการบันทึกข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลกิจกรรมการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกรเจ้าของสมุด เกษตรกรสามารถนำไปใช้ในการยืนยันความเป็นเกษตรกร ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนประกอบกิจกรรมการเกษตร และใช้เป็นข้อมูลในการติดต่อสำนักงานเกษตรอำเภอหรือใช้ประกอบการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของภาครัฐ ในการจัดพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกรแจกให้กับครัวเรือนเกษตรกร สำนักงานเกษตรอำเภอควรดำเนินการ ดังนี้

1. จัดเตรียมและติดตั้งเครื่องมือ/อุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อม ตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนด
2. ตรวจสอบสมุดทะเบียนเกษตรกรที่จะใช้จัดพิมพ์ให้เรียบร้อย สภาพดี เย็บสันเล่มตรง ไม่ชำรุด หากพบสมุดทะเบียนเกษตรกรเย็บไม่เรียบร้อย ชำรุด ให้ทำหนังสือแจ้งกรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อเปลี่ยนเล่มภายในเวลาที่กำหนด (โดยปกติจะต้องเปลี่ยนภายใน 30 วัน นับจากได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร)
3. รมั้ดระวังในการเปิดหน้าสมุดให้ตรงกับข้อมูลที่จะพิมพ์ ทั้งนี้เพราะสมุดทะเบียนเกษตรกรมีราคาแพง และมีสำรองในจำนวนจำกัด
4. การพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกรให้เกษตรกรรายใหม่ จะต้องทำการติดภาพถ่ายขนาด 1 นิ้ว ที่มุมล่างขวาเหนือช่องลงชื่อ เมื่อเกษตรกรลงชื่อแล้ว ให้ประทับตราสมุดทะเบียนเกษตรกรด้วย
5. การพิมพ์ข้อมูลการประกอบกิจกรรมการเกษตรลงในสมุดทะเบียนเกษตรกร สำหรับพื้นที่กำหนดให้มีการตรวจสอบ เมื่อติดประกาศ/ตรวจสอบพื้นที่และบันทึกผลลงในระบบว่า “ผ่าน” แล้ว จึงจะสามารถจัดพิมพ์ข้อมูลลงในสมุดทะเบียนเกษตรกรได้
6. เกษตรกรบางรายอาจมีข้อมูลจำนวนมาก เนื้อที่ในสมุดจะไม่เพียงพอต่อการพิมพ์ข้อมูลดังกล่าว ให้พิมพ์ข้อมูลที่เกินลงในกระดาษ A4 แล้วแนบให้กับเกษตรกรพร้อมสมุดทะเบียนเกษตรกร และหมายเหตุในหน้าข้อมูลเพิ่มเติมด้วย แต่ไม่ต้องเย็บติดกับสมุดทะเบียนเกษตรกรเนื่องจากจะทำให้ไม่สามารถพิมพ์ข้อมูลหน้าอื่นๆ ลงในสมุดได้เพราะติดรอยเย็บกระดาษ
7. การเปลี่ยนเล่ม/ยกเลิกสมุดทะเบียนเกษตรกร เกิดจากสาเหตุ ดังนี้
  - 7.1 กรณียกเลิกครัวเรือนเกษตรกร ให้แจกสมุดที่มุมล่างขวา พร้อมหมายเหตุในหน้าข้อมูลเพิ่มเติมว่ามีกรยกเลิกครัวเรือนเกษตรกร
  - 7.2 กรณีเปลี่ยนหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร ให้พิจารณาใช้การขีดฆ่า เขียนชื่อหัวหน้าครัวเรือนใหม่ แล้วลงชื่อกำกับ หรือ ให้แจกสมุดเล่มเดิมที่มุมล่างขวา แล้วพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกรเล่มใหม่ โดยจะต้องหมายเหตุในหน้าข้อมูลเพิ่มเติมทั้งเล่มเดิมและเล่มใหม่ด้วยว่า มีการเปลี่ยนหัวหน้าครัวเรือนจากใครเป็นใคร เพื่อให้ตรวจสอบย้อนกลับได้
  - 7.3 กรณีสมุดเล่มเดิมเต็ม ให้พิจารณาพิมพ์ต่อในกระดาษ A4 หรือ พิมพ์สมุดเล่มใหม่ให้เกษตรกร โดยแจกสมุดเล่มเดิมที่มุมล่างขวา พร้อมหมายเหตุในหน้าข้อมูลเพิ่มเติมทั้งเล่มเดิมและเล่มใหม่ด้วยว่าสมุดเล่มเดิมเต็มจึงมีการออกเล่มใหม่ และในสมุดทะเบียนเกษตรกรเล่มใหม่ให้เลือกพิมพ์เฉพาะข้อมูลปีล่าสุด
  - 7.4 กรณีเกษตรกรทำสมุดเล่มเดิมหาย ให้พิมพ์สมุดเล่มใหม่ให้เกษตรกร

• รายงานจากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

เจ้าหน้าที่สามารถเรียกดูรายงานได้จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยเลือกเมนู รายงาน แล้วคลิกเรื่องรายงานที่ต้องการ ตัวอย่างรายงานที่ใช้บ่อย เช่น

1. ผลการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เมื่อเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลลงในระบบ รายงานจะปรับเปลี่ยนให้เองโดยตัดยอดเป็นรายวัน โดยจะแสดงภาพรวมของการปรับปรุงข้อมูลในปีปัจจุบัน (ตามปีงบประมาณ) และ ข้อมูลรายพืช (ตามปีการเพาะปลูก)

2. รายงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเกษตร

2.1 รายงาน ทบก 04-1 จำนวนครุว์เรือนเกษตรกรจำแนกตามกิจกรรมการเกษตร จะแสดงข้อมูลจำนวนครุว์เรือน เนื้อที่ปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว โดยระบบจะบังคับให้เลือกจังหวัด อำเภอ แต่ไม่บังคับให้เลือกเงื่อนไขอื่น รายงานจะแสดงตามเงื่อนไขที่เลือก

ในการเลือกเงื่อนไข ควรระมัดระวังโดยเฉพาะการเลือกเงื่อนไข ปี กับ การเลือกเงื่อนไขวันที่เพาะปลูก วันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยว เนื่องจากเงื่อนไข ปี จะค้นหาจากปีที่มีการปรับปรุงข้อมูล (ดูได้จากปีในหน้ากิจกรรมการเกษตร) ดังนั้น หากเลือกเงื่อนไขเป็น ปี 2564 ไม้ผล/ไม้ยืนต้นที่มีการแจ้งปลูกไว้นานแล้ว แต่ไม่มีการมาปรับปรุงข้อมูลในปี 2564 จะไม่แสดงในรายงานนี้ด้วย

- หากต้องการทราบข้อมูลตามปีการผลิต ควรเลือกเงื่อนไขวันที่เพาะปลูก หรือ วันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยวตามปีการผลิตของพืชแต่ละชนิด และไม่ต้องเลือกเงื่อนไข ปี

- หากต้องการทราบข้อมูลการปรับปรุงพืชแต่ละชนิดในระบบ ในแต่ละปี ให้เลือกเงื่อนไขปี แต่ไม่ต้องเลือกเงื่อนไขวันที่เพาะปลูก หรือ วันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยว

- สำหรับไม้ผล/ไม้ยืนต้น หากต้องการข้อมูลปัจจุบัน ให้เลือก ปี เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เกษตรกรแจ้งในแต่ละปี แต่หากต้องการดูข้อมูลทั้งหมด ให้เลือกวันที่เพาะปลูกย้อนปีไปตามระยะยืนต้นของพืชแต่ละชนิด

2.2 รายงาน ทบก 04-2 รายชื่อเกษตรกรจำแนกตามกิจกรรมการเกษตร (ต้องระบุพืช แต่ไม่ต้องระบุหมู่) โดยจะมีให้เลือกว่าต้องการให้แสดงข้อมูลตามที่ตั้งแปลงหรือตามทะเบียนบ้านของเกษตรกร รายงานจะแสดงข้อมูลรหัสครุว์เรือน ชื่อ – สกุล เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน ที่ตั้งแปลง ลักษณะการถือครอง ประเภทเอกสารสิทธิ์ เลขที่เอกสารสิทธิ์ พื้นที่เต็มในเอกสารสิทธิ์ เนื้อที่ปลูก วันที่ปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว วันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยว ผลผลิต(ตัน) ผลผลิตเฉลี่ย(กก./ไร่) และพิกัดแปลง

2.3 รายงาน ทบก 04-3 รายชื่อเกษตรกร (ไม่ต้องระบุพืช แต่ต้องระบุหมู่) โดยจะมีให้เลือกว่าต้องการให้แสดงข้อมูลตามที่ตั้งแปลงหรือตามทะเบียนบ้านของเกษตรกร รายงานจะแสดงข้อมูล รหัสครุว์เรือน ชื่อ – สกุล เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน ที่ตั้งแปลง ลักษณะการถือครอง ประเภทเอกสารสิทธิ์ เลขที่เอกสารสิทธิ์ พื้นที่เต็มในเอกสารสิทธิ์ เนื้อที่ปลูก วันที่ปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว วันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยว ผลผลิต(ตัน) ผลผลิตเฉลี่ย(กก./ไร่) และพิกัดแปลง

รายงานนี้คล้ายกับรายงาน ทบก 04-2 เพียงแต่ถือการเลือกเงื่อนไขต่างกัน รายงาน 04-2 ต้องระบุพืช แต่ไม่ต้องระบุหมู่ ใช้ในกรณีที่ต้องการทราบรายชื่อเกษตรกรที่ปลูกพืชที่ระบุทั้งหมดในตำบล อำเภอ จังหวัดนั้นๆ ส่วนรายงาน ทบก 04-3 ไม่ต้องระบุพืช แต่ต้องระบุหมู่ ใช้ในกรณีที่ต้องการทราบรายชื่อเกษตรกรในหมู่นั้นๆ ว่าปลูกพืชอะไรบ้าง

การเลือกเงื่อนไข ทบก 04-2 และ ทบก 04-3 ให้ใช้วิธีการเดียวกับ ทบก 04-1

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1 กระบวนการงานการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2564

ภาคผนวก 2 ระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2560

ภาคผนวก 3 แบบคำร้อง

- (1) แบบคำร้องทะเบียนเกษตรกร (ทบก.01) สำหรับครัวเรือนเกษตรกร
- (2) แบบคำร้องทะเบียนเกษตรกร (ทบก.01) สำหรับนิติบุคคล
- (3) แบบคำร้องขอแก้ไขข้อมูลที่แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
- (4) แบบคำร้องขอปรับปรุงข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร
- (5) แบบคำร้องขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร
- (6) แบบคำร้องขอเปลี่ยนแปลงสถานที่ขึ้นทะเบียน
- (7) แบบคำร้องขอยกเลิกทะเบียนเกษตรกร

ภาคผนวก 4 ประเภทเอกสารที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ภาคผนวก 5 ตัวอย่างหนังสือยินยอมหรือรับรองการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

- (1) หนังสือยินยอมให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อการเกษตร
- (2) หนังสือรับรองการเช่าที่ดินเพื่อการเกษตร ยกเว้น ไม้ผล ไม้ยืนต้น (ใช้เฉพาะพื้นที่

ที่ทางราชการออกเอกสารสิทธิ์แล้ว เท่านั้น)

- (3) หนังสือรับรองการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร โดยไม่มีเอกสารสิทธิ์

ภาคผนวก 6 กลุ่มและพันธุ์ข้าวที่มีการจัดเก็บในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ภาคผนวก 7 กลุ่ม ชนิด และพันธุ์พืชที่มีการจัดเก็บในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ภาคผนวก 8 จำนวนเนื้อที่ขึ้นต่ำที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

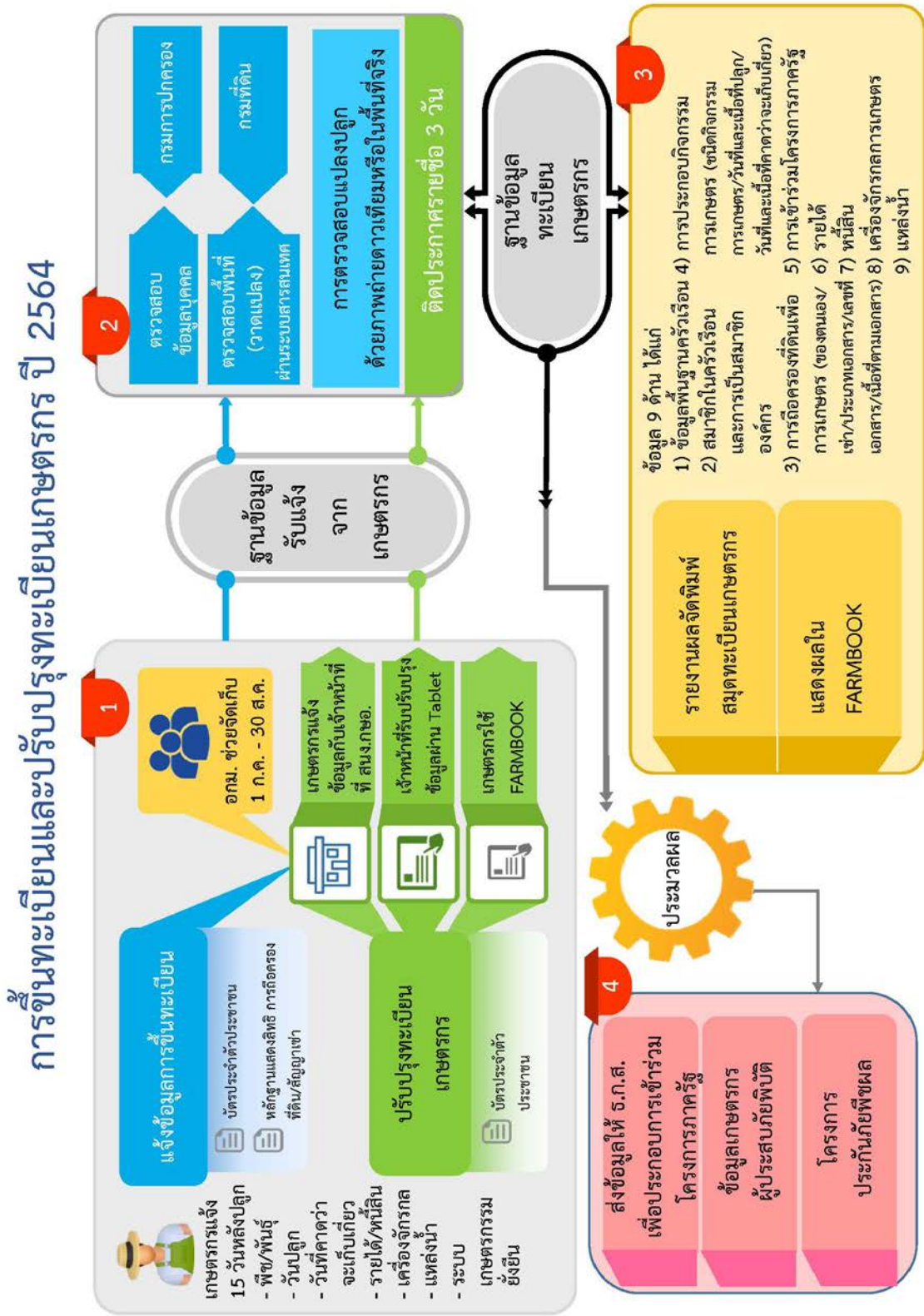
ภาคผนวก 9 อัตราแปลงไม้ผล ไม้ยืนต้นต่อเนื้อที่เพาะปลูก

ภาคผนวก 10 ลักษณะผลผลิตและหน่วยผลผลิต (** รวมทั้งพืชและแมลง)

ภาคผนวก 11 ตราสัญลักษณ์และตัวอย่างเมื่อประทับตราสัญลักษณ์ในสมุดทะเบียนเกษตรกร

ภาคผนวก 12 คุณลักษณะเฉพาะ เครื่องพิมพ์ Passbook สมุดทะเบียนเกษตรกร

ภาคผนวก 1 กระบวนการขึ้นทะเบียน/ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2564

ภาคผนวก 2 ระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2560 (หน้า 1)

ระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อให้ภาครัฐมีข้อมูลในการบริหารจัดการ ช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์และนโยบายภาครัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ ประกอบมาตรา ๑๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ประกอบกับมติคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ จึงออกระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เกษตรกร” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ประกอบการเกษตร หรือนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบการเกษตร และได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับหน่วยงานที่รับขึ้นทะเบียนตามระเบียบนี้

“ครัวเรือน” หมายความว่า บุคคลคนเดียว หรือหลายคนที่อยู่ในบ้านหรือสถานที่อยู่เดียวกัน และจัดหาหรือใช้สิ่งอุปโภคบริโภคอันจำเป็นแก่การครองชีพร่วมกัน

“ครัวเรือนเกษตรกร” หมายความว่า บุคคลในครัวเรือนคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนประกอบกิจการเกษตร

“ประกอบการเกษตร” หมายความว่า การปลูกพืช การเลี้ยงปศุสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การทำการประมง การทำนาเกลือสมุทร การปลูกหม่อน การเลี้ยงไหม การทอผ้า และการเพาะเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจและเกษตรอื่นๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบริโภคหรือจำหน่ายหรือใช้งานในฟาร์ม ใดๆ หนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

(๑) การทำนาหรือทำไร่ ใดๆ หนึ่งหรือรวมกัน

(๒) การปลูกผัก หรือการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ หรือการเพาะเห็ด หรือการปลูกพืชอาหารสัตว์ ใดๆ หนึ่งหรือรวมกัน

(๓) การปลูกไม้ผลไม่ยืนต้น หรือการปลูกสวนป่า หรือปลูกป่าเศรษฐกิจแบบสวนเฉพาะ ใดๆ หนึ่งหรือรวมกัน

/ ๔) การปลูกไม้ผล ...

ระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร
พ.ศ. 2560 (หน้า 2)

-๒-

- (๔) การปลูกไม้ผล หรือไม้ยืนต้นแบบสวนผสม อย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกัน
- (๕) การเลี้ยงปศุสัตว์
- (๖) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การทำการประมง
- (๗) การทำนาเกลือสมุทร
- (๘) การปลูกหม่อน การเลี้ยงไหม การทอผ้า
- (๙) การเพาะเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจและเกษตรอื่นๆ หมายความว่า การเลี้ยงผึ้งพันธุ์ ผึ้งโพรง ชันโรง ครั่ง จิ้งหรีด ตัวงสาครู ไล่เดือนดิน ชิวกัณฑ์ และอื่นๆ ที่มีลักษณะเดียวกัน
- (๑๐) ประกอบการเกษตร อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน
- “นิติบุคคล” หมายความว่า นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบการเกษตรและได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้วตามระเบียบนี้
- “ผู้ขอขึ้นทะเบียน” หมายความว่า
- (๑) บุคคลธรรมดา ซึ่งประกอบการเกษตรและเป็นผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรในนามครัวเรือนหรือรายสินค้า แล้วแต่กรณี
- (๒) บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจของนิติบุคคลให้เป็นผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรในนามนิติบุคคล
- “หน่วยงานรับขึ้นทะเบียน” หมายความว่า ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรตามระเบียบนี้
- “ผู้รับขึ้นทะเบียน” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนหรือผู้ช่วยนายทะเบียนแล้วแต่กรณี ให้ทำหน้าที่รับขึ้นทะเบียนเกษตรกรตามระเบียบนี้
- “แบบคำร้อง” หมายความว่า เอกสารที่นายทะเบียนกำหนดขึ้นสำหรับใช้บันทึกข้อมูลเกษตรกร เพื่อเป็นหลักฐานการขึ้นทะเบียนเกษตรกรตามระเบียบนี้
- ข้อ ๕ ให้เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นนายทะเบียน และมีอำนาจแต่งตั้งผู้ช่วยนายทะเบียน เพื่อปฏิบัติงานตามระเบียบนี้ได้ตามความจำเป็น
- ข้อ ๖ ให้นายทะเบียนกำหนดการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นรายสินค้า หรือรายครัวเรือนได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้เป็นไปตามที่หน่วยงานรับขึ้นทะเบียนกำหนด
- ข้อ ๗ ให้ผู้รับขึ้นทะเบียนตรวจสอบแบบคำร้อง เมื่อเห็นว่ามีการกรอกข้อมูลในแบบคำร้องครบถ้วนแล้ว ให้ลงนามในแบบคำร้องเพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรต่อไป
- ข้อ ๘ สถานภาพของเกษตรกรที่เป็นบุคคลธรรมดาสิ้นสุดลงเมื่อ
- (๑) ตาย
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) แจ้งเลิกประกอบการเกษตร

/ (๔) นายทะเบียน...

ระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร
พ.ศ. 2560 (หน้า 3)

-๓-

(๔) นายทะเบียนหรือผู้ช่วยนายทะเบียนมีคำสั่งจำหน่ายทะเบียนเกษตรกรเนื่องจากพบว่าไม่เจตนา แจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

(๕) ไม่มีการปรับปรุงสถานภาพติดต่อกันเป็นเวลา ๓ ปี ตามที่นายทะเบียนประกาศให้ปรับปรุงข้อมูลเกษตรกร

ข้อ ๙ สถานภาพของเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคลสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) สิ้นสถานภาพความเป็นนิติบุคคล

(๒) แจ้งเลิกประกอบการเกษตร

(๓) นายทะเบียนหรือผู้ช่วยนายทะเบียนมีคำสั่งจำหน่ายทะเบียนเกษตรกรเนื่องจากพบว่าไม่เจตนา แจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

(๔) ไม่มีการปรับปรุงสถานภาพติดต่อกันเป็นเวลา ๓ ปี ตามที่นายทะเบียนประกาศให้ปรับปรุงข้อมูลเกษตรกร

ข้อ ๑๐ ให้บุคคลในครัวเรือนเกษตรกรที่เกษตรกรสิ้นสถานภาพตามข้อ ๘ (๑) และ (๒) มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรทดแทนได้

ข้อ ๑๑ ให้ประธานกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะใดคณะหนึ่ง เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนเกษตรกรในระดับจังหวัด โดยมีหน้าที่บริหารจัดการหรือดำเนินการอื่นใด เพื่อประโยชน์ในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๒ ให้นายทะเบียนมีอำนาจออกข้อบังคับ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการปฏิบัติเพิ่มเติมได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๑๓ ให้หน่วยงานรับขึ้นทะเบียน ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลในทะเบียนเกษตรกรได้ทั้งรายสินค้า หรือรายครัวเรือน ตามความจำเป็น และสอดคล้องกับสถานการณ์ โดยสามารถดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้

ข้อ ๑๔ การดำเนินมาตรการของภาครัฐ อาจสงวนสิทธิให้เฉพาะผู้ขอขึ้นทะเบียนและได้รับอนุมัติแล้ว ทั้งนี้ ผู้ขอขึ้นทะเบียนแล้ว ได้รับสิทธิประโยชน์จากการดำเนินงานตามมาตรการของภาครัฐแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม

ข้อ ๑๕ การใดที่ได้ดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งมีผลสมบูรณ์ตามระเบียบดังกล่าวก่อนวันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

ภาคผนวก 3 (2) แบบคำร้องทะเบียนเกษตรกร (ทบก.01) สำหรับนิติบุคคล (หน้า 1)

แบบคำร้องทะเบียนเกษตรกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำหรับนิติบุคคล)

ขอปรับปรุงข้อมูลที่ขึ้นทะเบียนไว้แล้ว ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร

สถานที่ขึ้นทะเบียนอำเภอ.....จังหวัด.....

วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ....

เรียน เกษตรอำเภอ .....

ข้าพเจ้า นาย นางสาว นาง อื่นๆ..... ชื่อ..... นามสกุล.....

เลขประจำตัวประชาชน [ ] - [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] - [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] - [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] วันเดือนปีเกิด [ ] [ ] - [ ] [ ] - [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

เลขรหัสประจำบ้านตามทะเบียนบ้าน [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] - [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] (ที่อยู่ตามทะเบียนบ้านเป็นไปตามทะเบียนราษฎรกระทรวงมหาดไทย)

ที่อยู่ติดต่อได้ เลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/อาคาร/ชุมชน.....

ตรอก/ซอย..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

โทรศัพท์มือถือ..... E-mail.....

เป็นผู้ได้รับมอบหมายจาก นิติบุคคลประเภท..... ชื่อนิติบุคคล.....

ที่ตั้งสำนักงาน เลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/อาคาร/ชุมชน.....

ตรอก/ซอย..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

โทรศัพท์มือถือ..... E-mail.....

จดทะเบียนเมื่อ..... เลขที่ทะเบียนนิติบุคคล.....

ข้าพเจ้าขอยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนและแจ้งข้อมูลรายละเอียด ดังนี้

ข้อ 1 ลักษณะการประกอบอาชีพ (1.1 และ 1.2 เลือกเพียงข้อเดียว)

1.1 อาชีพหลัก 1.ประกอบอาชีพเกษตรกร 2. รับเงินเดือนประจำ 3.รับจ้างทางการเกษตร

4.ประกอบธุรกิจการค้า 5.รับจ้างทั่วไป 6.อื่น ๆ

1.2 อาชีพรอง 1.ประกอบอาชีพเกษตรกร 2. รับเงินเดือนประจำ 3.รับจ้างทางการเกษตร

4.ประกอบธุรกิจการค้า 5.รับจ้างทั่วไป 6.อื่น ๆ 7.ไม่มีอาชีพรอง

อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบกิจกรรมนั้น ๆ อาชีพรอง หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาประกอบกิจกรรมรองจากอาชีพหลัก

ข้อ 2 ระบบการเกษตรอัจฉริยะ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ) 1.ระบบโรงเรือน 2.ระบบเซ็นเซอร์อัตโนมัติ/กึ่งอัตโนมัติ 3. IOT

ข้อ 3 สมาชิกในครัวเรือนและการเป็นสมาชิกองค์กร — สำหรับนิติบุคคลไม่ต้องกรอกข้อ 3 —

คำอธิบาย หน้า 1	สมาชิกองค์กร (เลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อ)	1=สหกรณ์ภาคการเกษตร	2=สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	3=กลุ่มเกษตรกร	4=กลุ่มส่งเสริมวิชาการเกษตร
5=กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	6=กลุ่มยุวเกษตรกร	7=วิสาหกิจชุมชน/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	8=สมาคม/สหพันธ์	9=อาสาสมัครเกษตร	
10=กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน	11=อภส	12=เครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่	13= อื่นๆ		
คู่มือการศึกษา (เลือกเพียงข้อเดียว)	1=จบการศึกษาระดับปริญญาตรี	2=จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	3=จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	4=ไม่ได้รับการศึกษา	
3=จบการศึกษาในระดับ ปวส./อนุปริญญา	4=จบการศึกษาในระดับ ปวช.	5=จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	6=ไม่ได้รับการศึกษา		
6=จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	7=จบการศึกษาระดับประถมศึกษา	8=ไม่ได้รับการศึกษา			

คำอธิบาย หน้า 3
วันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยว, เนื้อที่เก็บเกี่ยว/ให้ผล, กรอกเฉพาะการเพาะปลูกพืชเท่านั้น (เนื้อที่เก็บเกี่ยว คือ ข้าว พืชไร่ ฝัก ไม้ดอกไม้ประดับ /เนื้อที่ให้ผล คือ ไม้ผลไม่ยืนต้น)
ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ, กรอกในกรณีเพาะปลูกพืช, ปริมาณผลผลิต, กรอกในกรณีเลี้ยงสัตว์
รหัสการปลูก: 1 = สวนเดี่ยว 2 = สวนแซม 3=สวนผสม รหัสการผลิต (นำเกลือสมุทร): 1=ผลิตเกลือเม็ดอย่างเดียว 2=ผลิตเกลือเม็ดและเลี้ยงสัตว์ร่วมกันด้วย
รหัสการเลี้ยง (เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ): 1 = กระชัง 2 = โนบ่อ 3=โนบถ 4=ในร่องสวน 5=อื่นๆ รหัสการเลี้ยง (ปลาสัตว์): 1 = โรงเรือนแบบเปิด 2 = โรงเรือนแบบปิด 3=อื่นๆ

แบบคำร้องทะเบียนเกษตรกร (ทบก.01) สำหรับครัวเรือนเกษตรกร/นิติบุคคล (หน้า 2)

หน้า 2

ข้อ 4 เครื่องจักรกลการเกษตร ท่านมีเครื่องจักรกลการเกษตรประเภทใดบ้าง ที่ยังสามารถใช้งานได้ (ถ้ามี ใส่จำนวนในช่องว่าง)

หมวด/ประเภท	จำนวนเครื่องจักรกลฯ		หมวด/ประเภท	จำนวนเครื่องจักรกลฯ	
	รับจ้าง	ไม่รับจ้าง		รับจ้าง	ไม่รับจ้าง
4.1 เครื่องต้นกำลัง					
1) เครื่องปั่นไฟ (Generator)	.....เครื่อง	.....เครื่อง	2) รถไถเดินตาม	.....คัน	.....คัน
3) รถไถสี่ล้อ เครื่องยนต์สูบเดี่ยว	.....คัน	.....คัน	4) รถแทรกเตอร์ขนาด น้อยกว่า 50 แรงม้า	.....คัน	.....คัน
5) รถแทรกเตอร์ขนาด 51 - 80 แรงม้า	.....คัน	.....คัน	6) รถแทรกเตอร์ขนาด 81 - 100 แรงม้า	.....คัน	.....คัน
7) รถแทรกเตอร์ขนาดมากกว่า 100 แรงม้าขึ้นไป	.....คัน	.....คัน	8) เครื่องยนต์เกษตรดีเซล (สูบเดี่ยว) 9 -14 แรงม้า	.....เครื่อง	.....เครื่อง
9) เครื่องยนต์เกษตรเบนซิน	.....เครื่อง	.....เครื่อง	10) เซลล์แสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์)	.....ชุด	.....ชุด
4.2 เครื่องมือเตรียมดิน					
1) ผาลไถ 3 - 4 จาน	.....เครื่อง	.....เครื่อง	2) ผาลพรวน 5 - 7 จาน	.....เครื่อง	.....เครื่อง
3) ไถระเบิดดินดาน (ลิปเปอร์)	.....เครื่อง	.....เครื่อง	4) ไถหัวหมู	.....เครื่อง	.....เครื่อง
5) พรวน 2 แถว	.....เครื่อง	.....เครื่อง	6) รถดีดดิน (แบบดินตะขาบ)	.....คัน	.....คัน
7) จอบหมุน (โรตารี) ตัดท่ายรถแทรกเตอร์	.....เครื่อง	.....เครื่อง	8) เครื่องมือปรับหน้าดิน	.....เครื่อง	.....เครื่อง
4.3 เครื่องปลูก/เครื่องมือหยอด					
1) เครื่องเพาะกล้า	.....ชุด	.....ชุด	2) รถดำนาแบบเดินตาม	.....เครื่อง	.....เครื่อง
3) รถดำนาแบบนั่งขับ	.....เครื่อง	.....เครื่อง	4) เครื่องหยอดข้าว	.....เครื่อง	.....เครื่อง
5) เครื่องพ่น/หว่านแบบสะพายหลัง	.....เครื่อง	.....เครื่อง	6) เครื่องปลูกมันสำปะหลัง	.....เครื่อง	.....เครื่อง
7) เครื่องปลูกอ้อย	.....เครื่อง	.....เครื่อง	8) เครื่องปลูกข้าวโพด	.....เครื่อง	.....เครื่อง
4.4 เครื่องมือดูแลรักษา					
1) เครื่องพ่นยาฉีดท่ายรถแทรกเตอร์	.....เครื่อง	.....เครื่อง	2) เครื่องพ่นยาสะพายหลัง	.....เครื่อง	.....เครื่อง
3) เครื่องใส่ปุ๋ยฉีดท่ายรถแทรกเตอร์	.....เครื่อง	.....เครื่อง	4) เครื่องใส่ปุ๋ยสะพายหลัง	.....เครื่อง	.....เครื่อง
5) ไทรม	.....เครื่อง	.....เครื่อง	6) เครื่องตัดหญ้า	.....เครื่อง	.....เครื่อง
7) เครื่องสางใบอ้อย	.....เครื่อง	.....เครื่อง			
4.5 เครื่องมือเก็บเกี่ยว					
1) รถเกี่ยวขนาดข้าว (คอมไบน์ข้าว) ขนาดหน้ากว้างน้อยกว่า 3 เมตร	.....คัน	.....คัน	2) รถเกี่ยวขนาดข้าว (คอมไบน์ข้าว) ขนาดหน้ากว้างตั้งแต่ 3 เมตรขึ้นไป	.....คัน	.....คัน
3) รถเกี่ยวขนาดข้าวโพด (คอมไบน์ข้าวโพด)	.....คัน	.....คัน	4) เครื่องขุดมันสำปะหลัง	.....เครื่อง	.....เครื่อง
5) เครื่องตัดอ้อยเป็นลำ	.....คัน	.....คัน	6) รถตัดอ้อยเป็นท่อน	.....คัน	.....คัน
7) เครื่องตัดหญ้าอาหารสัตว์	.....คัน	.....คัน			
4.6 เครื่องสูบน้ำ					
1) ท่อสูบน้ำ (ท่อพญานาค)	.....เครื่อง	.....เครื่อง	2) เครื่องสูบน้ำใช้เครื่องยนต์	.....เครื่อง	.....เครื่อง
3) เครื่องสูบน้ำใช้ไฟฟ้า	.....เครื่อง	.....เครื่อง	4) เครื่องสูบน้ำ บ่อบาดาล/บ่อดอก	.....เครื่อง	.....เครื่อง
4.7 รถบรรทุกการเกษตร					
1) รถอู่เต็น	.....คัน	.....คัน	2) สาลี่ (กระเบาะบรรทุกพ่วงรถไถเดินตาม)	.....คัน	.....คัน
4.8 เครื่องมือหลังการเก็บเกี่ยว					
1) เครื่องนวดข้าว	.....เครื่อง	.....เครื่อง	2) เครื่องสีข้าว (ขนาดเล็ก)	.....เครื่อง	.....เครื่อง
3) เครื่องเกลี่ยหญ้า	.....เครื่อง	.....เครื่อง	4) เครื่องอัดฟาง	.....เครื่อง	.....เครื่อง
5) เครื่องสับย่อย	.....เครื่อง	.....เครื่อง			

แบบคำร้องทะเบียนเกษตรกร (ทบก.01) สำหรับครัวเรือนเกษตรกร/นิติบุคคล (หน้า 3)

หน้า 3

ข้อ 5 การประกอบกิจกรรมการเกษตรในครัวเรือน

ที่	รายการที่จัดเก็บ	แปลงที่ 1	แปลงที่ 2
1	ที่ตั้งแปลง/ฟาร์ม	หมู่ที่ ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด	หมู่ที่ ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด
2	การถือครอง	☐ ครัวเรือน ☐ เจ้า ☐ มีสัญญา ☐ ไม่มีสัญญา ☐ อื่นๆ	☐ ครัวเรือน ☐ เจ้า ☐ มีสัญญา ☐ ไม่มีสัญญา ☐ อื่นๆ
3	ข้อมูลเอกสารสิทธิ์ (กรณีไม่มีเอกสารสิทธิ์ แต่ไม่สามารถหาเลขบัตร/ชื่อเจ้าของเอกสารสิทธิ์ได้ หรือกรณีไม่มีเอกสารสิทธิ์ ให้กรอกข้อมูลรับรองภายในข้อ 3.2 ด้วย โดยไม่ต้องกรอกข้อมูลเจ้าของเอกสารสิทธิ์)		
	3.1 กรณีมีเอกสารสิทธิ์ ประเภท		
	เลขที่	ระหว่าง	ระหว่าง
	เนื้อที่ตามเอกสารสิทธิ์	ไร่ งาน ตร.วา	ไร่ งาน ตร.วา
	เจ้าของเอกสารสิทธิ์	เลขบัตรประชาชน - - - - - ชื่อ-สกุล	เลขบัตรประชาชน - - - - - ชื่อ-สกุล
	3.2 กรณีไม่มีเอกสารสิทธิ์ แต่ไม่สามารถหาเลขบัตร/ชื่อเจ้าของเอกสารสิทธิ์ได้ หรือ กรณีไม่มีเอกสารสิทธิ์ ให้กรอกข้อมูลผู้รับรองการทำกิจกรรมการเกษตร	เลขบัตรประชาชน - - - - - ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง	เลขบัตรประชาชน - - - - - ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง
4	เขตชลประทาน	☐ ในเขต ☐ นอกเขต	☐ ในเขต ☐ นอกเขต
5	ค่าพิกัดภูมิศาสตร์ที่ตั้งแปลง/ฟาร์ม (เลือกกรอกข้อมูลพิกัด แบบ UTM หรือ LAT/LONG อย่างใดอย่างหนึ่ง)	โซน ☐ 47 ☐ 48 ค่า X หรือ ละติจูด : ค่า Y หรือ ลองจิจูด :	โซน ☐ 47 ☐ 48 ค่า X หรือ ละติจูด : ค่า Y หรือ ลองจิจูด :
6	แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	(1) ☐ ไม่มีแหล่งน้ำ (2) ☐ แหล่งน้ำสาธารณะ (3) แหล่งน้ำของตนเอง ☐ บ่อน้ำตื้น ☐ บ่อน้ำบาดาล ☐ สระน้ำ	(1) ☐ ไม่มีแหล่งน้ำ (2) ☐ แหล่งน้ำสาธารณะ (3) แหล่งน้ำของตนเอง ☐ บ่อน้ำตื้น ☐ บ่อน้ำบาดาล ☐ สระน้ำ
7	วิธีการให้น้ำ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	(1) ☐ ไม่มีระบบให้น้ำ (2) ระบบให้น้ำทางท่อ ☐ สปริงเกอร์ ☐ มิถิลสปริงเกอร์ ☐ น้ำหยด (3) ☐ ระบบน้ำแบบอื่นๆ	(1) ☐ ไม่มีระบบให้น้ำ (2) ระบบให้น้ำทางท่อ ☐ สปริงเกอร์ ☐ มิถิลสปริงเกอร์ ☐ น้ำหยด (3) ☐ ระบบน้ำแบบอื่นๆ
8	ชนิดพืช/สัตว์/กิจกรรมการเกษตรอื่นๆ		
9	พันธุ์พืช/สัตว์/กิจกรรมการเกษตรอื่นๆ		
10	วันที่ปลูก/เลี้ยง/เริ่มทำกิจกรรมการเกษตร		
11	วันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยว		
12	เนื้อที่ปลูก/เลี้ยง	ไร่ งาน ตร.วา	ไร่ งาน ตร.วา
13	เนื้อที่เก็บเกี่ยว/ให้ผล	ไร่ งาน ตร.วา	ไร่ งาน ตร.วา
14	รหัสการปลูก/เลี้ยง/การผลิต		
15	ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ (กก./ปริมาณผลผลิต (ตัว))		
16	เกษตรกรรวมยั่งยืน	(1) ☐ ไม่เป็นเกษตรกรรวมยั่งยืน (2) เป็นเกษตรกรรวมยั่งยืน ในรูปแบบ ☐ เกษตรผสมผสาน (☐ GAP ☐ PGS ☐ อื่นๆ) ☐ เกษตรอินทรีย์ (หน่วยงานรับรอง ☐ มกท. ☐ มกอบช. ☐ IFOAM ☐ ICERES ☐ IOAS ☐ อื่นๆ) ☐ เกษตรธรรมชาติ ☐ เกษตรทฤษฎีใหม่ (☐ GAP ☐ PGS ☐ อื่นๆ) ☐ วนเกษตรหรือไร่ป่าผสม	(1) ☐ ไม่เป็นเกษตรกรรวมยั่งยืน (2) เป็นเกษตรกรรวมยั่งยืน ในรูปแบบ ☐ เกษตรผสมผสาน (☐ GAP ☐ PGS ☐ อื่นๆ) ☐ เกษตรอินทรีย์ (หน่วยงานรับรอง ☐ มกท. ☐ มกอบช. ☐ IFOAM ☐ ICERES ☐ IOAS ☐ อื่นๆ) ☐ เกษตรธรรมชาติ ☐ เกษตรทฤษฎีใหม่ (☐ GAP ☐ PGS ☐ อื่นๆ) ☐ วนเกษตรหรือไร่ป่าผสม

ข้าพเจ้าได้อ่านหรือเข้าใจข้อความข้างต้นแล้ว ขอรับรองว่าได้แจ้งข้อมูลเป็นจริง ครบถ้วน และทราบว่าการให้ข้อมูลที่ เป็นเท็จกับทางการ มีโทษตามกฎหมาย มาตรา 137 และมาตรา 267 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ทั้งนี้ ข้าพเจ้ายินยอมให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของข้าพเจ้าแก่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และยินยอมให้หน่วยงานของรัฐหรือขอ ศึกษาย และใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของข้าพเจ้าจากหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง อีกทั้ง ยินยอมให้นำข้อมูลในบัตรประชาชนพร้อมภาพใบหน้าของข้าพเจ้าไปใช้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาชำระค่าธรรมเนียมการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และ เกษตร โดยให้ถือว่าผู้ขึ้นทะเบียนและบรรดาญาติ ภาพถ่าย ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือ โทรศัพท์ที่ส่งจากตนถือได้ความยินยอมฉบับนี้ เป็นหลักฐานในการให้ความยินยอมของข้าพเจ้าเช่นเดียวกัน

ลงชื่อ ..... เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียน   ลงชื่อ ..... เจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....   วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ ..... พยาน (ผู้นำชุมชน/อบม.)   ลงชื่อ ..... เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจแบบรับขึ้นทะเบียน
(.....)
ตำแหน่ง .....   วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ภาคผนวก 3 (3) แบบคำร้องขอแก้ไขข้อมูลที่แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
(กรณีเกษตรกรแจ้งขอแก้ไขข้อมูล)

แบบคำร้องขอแก้ไขข้อมูลที่แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
(กรณีเกษตรกรแจ้งขอแก้ไขข้อมูล)

ที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน เกษตรอำเภอ.....

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/น.ส.) ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขประจำตัวประชาชน -

มีความประสงค์ขอแก้ไขข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร
ประเด็นที่ขอแก้ไขข้อมูล

1. ข้อมูลเดิม.....แก้ไขเป็น.....
2. ข้อมูลเดิม.....แก้ไขเป็น.....
3. ข้อมูลเดิม.....แก้ไขเป็น.....

สาเหตุที่ขอแก้ไข

.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
เกษตรกรผู้ยื่นคำร้อง

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

พยาน (ผู้นำชุมชน/อคม.)

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้อง

คำอธิบาย

1. ขอแก้ไขข้อมูลพื้นฐาน ได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่แจ้งขึ้นทะเบียน แก้ไขข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจกรรมการเกษตรได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลง
2. ผู้ยื่นคำร้องต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรไม่สามารถมาด้วยตนเอง ให้ทำหนังสือมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรดำเนินการแทนได้ โดยต้องแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำร้องและผู้มอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนา และเอกสารอื่น (ถ้ามี)
3. หากแบบคำร้องนี้ หรือหนังสือมอบอำนาจมีรอยขีดข่วน ชีตฉาหรือแก้ไข ในสาระสำคัญถือว่าใช้ไม่ได้

ภาคผนวก 3 (4) แบบคำร้องขอปรับปรุงข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร

แบบคำร้องขอปรับปรุงข้อมูลสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร

ที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน เกษตรอำเภอ.....

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) ชื่อ.....นามสกุล.....
เลขประจำตัวประชาชน [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] โทรศัพท์.....

ในสถานะเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร มีความประสงค์ปรับปรุงข้อมูลสมาชิกในครัวเรือน ของ (กรอกข้อมูลของสมาชิก)
(นาย/นาง/นางสาว) ชื่อ.....นามสกุล.....
เลขประจำตัวประชาชน [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] โทรศัพท์..... ดังนี้
 เปลี่ยนแปลงสถานะการช่วยทำการเกษตร [ ] ช่วยทำการเกษตร [ ] ไม่ช่วยทำการเกษตร
 ขอยกเลิกการเป็นสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร ขอเพิ่มสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร

ในสถานะเป็นสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรจากทะเบียนเกษตรกรของ (กรอกข้อมูลของหัวหน้าครัวเรือน)
(นาย/นาง/นางสาว) ชื่อ.....นามสกุล.....
เลขประจำตัวประชาชน [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] โทรศัพท์.....

ข้าพเจ้ามีความประสงค์ปรับปรุงข้อมูลของตนเอง ดังนี้
 เปลี่ยนแปลงสถานะการช่วยทำการเกษตร [ ] ช่วยทำการเกษตร [ ] ไม่ช่วยทำการเกษตร
 ขอยกเลิกการเป็นสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร

ลงชื่อ.....
(.....)

ลงชื่อ.....
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกษตรกรผู้ยื่นคำร้อง

เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้อง

คำอธิบาย

1. สามารถปรับปรุงข้อมูลของสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ขึ้นทะเบียนไว้เท่านั้น
2. ผู้ยื่นคำร้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรหรือสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรก็ได้ กรณีที่เป็นสมาชิกสามารถปรับปรุงข้อมูลสมาชิกของตนเองเท่านั้น
3. กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนไม่สามารถมาด้วยตนเอง ให้ทำหนังสือมอบอำนาจได้ โดยต้องแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำร้องและผู้มอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนา และเอกสารอื่น (ถ้ามี)
4. หากแบบคำร้องนี้ หรือหนังสือมอบอำนาจมีรอยขีดสลับ ชีตง่าหรือแก้ไข ในสาระสำคัญถือว่าใช้ไม่ได้

ภาคผนวก 3 (5) แบบคำร้องขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร
(กรณีหัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้ดำเนินการ)

แบบคำร้องขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร (กรณีหัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้ดำเนินการ)

ที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน เกษตรอำเภอ.....

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขประจำตัวประชาชน   โทรศัพท์.....

ข้าพเจ้าในสถานะเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร มีความประสงค์เปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร

เป็น (นาย/นาง/นางสาว) ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขประจำตัวประชาชน

เลขรหัสประจำบ้านตามทะเบียนบ้าน   -

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....

เนื่องจากเหตุผล

☐ หน.ครัวเรือนไม่ได้เป็นผู้ทำการเกษตรแล้ว	☐ หน.ครัวเรือนเจ็บป่วยแรงหรือติดเตียง
☐ หน.ครัวเรือนถูกคุมขังในเรือนจำ	☐ หน.ครัวเรือนไปต่างประเทศ
☐ หย่า ☐ บวช	☐ อื่นๆ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกษตรกรผู้ยื่นคำร้อง

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สมาชิกที่จะเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรแทน

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

พยาน (ผู้นำชุมชน/อกม.)

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้อง

คำอธิบาย

1. สามารถเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ขึ้นทะเบียนไว้เท่านั้น
2. กรณีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร เป็นผู้ดำเนินการเอง จะต้องให้สมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรที่จะเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรแทน ลงชื่อในแบบคำร้องด้วย
3. แบบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำร้อง และสมาชิกที่จะเป็นหัวหน้าครัวเรือนแทน พร้อมรับรองสำเนา และเอกสารอื่น (ถ้ามี)
4. หากแบบคำร้องนี้ มีรอยชูดลบ ชัดฆ่าหรือแก้ไข ในสาระสำคัญถือว่าใช้ไม่ได้

**ภาคผนวก 3 (5) แบบคำร้องขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร
(กรณีสมาชิกในครัวเรือนเป็นผู้ดำเนินการ)**

แบบคำร้องขอเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร (กรณีสมาชิกในครัวเรือนเป็นผู้ดำเนินการ)

ที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน เกษตรอำเภอ.....

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขประจำตัวประชาชน

เลขรหัสประจำบ้านตามทะเบียนบ้าน   -   อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ข้าพเจ้าในสถานะเป็นสมาชิกครัวเรือนเกษตรกร มีความประสงค์ เปลี่ยนแปลงสถานะเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร แทน (นาย/นาง/นางสาว) ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขประจำตัวประชาชน   โทรศัพท์..... เนื่องจากเหตุผล

☐ หน.ครัวเรือนเสียชีวิต	☐ หน.ครัวเรือนไม่ได้เป็นผู้ทำการเกษตรแล้ว
☐ หน.ครัวเรือนเจ็บป่วยร้ายแรงหรือติดเตียง	☐ หน.ครัวเรือนถูกคุมขังในเรือนจำ
☐ หน.ครัวเรือนไปต่างประเทศ	☐ อื่นๆ.....

ลงชื่อ.....
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
เกษตรกรผู้ยื่นคำร้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนแทน

ลงชื่อ.....
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรเดิม

ลงชื่อ.....
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
สมาชิกในครัวเรือนที่มีชื่อผู้ยื่นคำร้อง

ลงชื่อ.....
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
สมาชิกในครัวเรือนที่มีชื่อผู้ยื่นคำร้อง

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

พยาน (ผู้นำชุมชน/อภม.)

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้อง

คำอธิบาย

- สามารถเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ขึ้นทะเบียนไว้เท่านั้น
- กรณีสมาชิกในครัวเรือน เป็นผู้ดำเนินการ
  - ให้สมาชิกที่จะเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรแทน เป็นผู้ยื่นแบบคำร้อง โดยต้องให้หัวหน้าครัวเรือนเดิมลงชื่อในแบบคำร้อง หรือมีหนังสือยินยอมแนบมาด้วย (ยกเว้นกรณีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรเสียชีวิต เจ็บป่วย ถูกคุมขังในเรือนจำ ไปต่างประเทศ หย่า หรือ บวช)
  - ให้สมาชิกในครัวเรือนมากกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดลงชื่อในแบบคำร้องด้วย หากมีจำนวนเกินกว่าช่องลงชื่อในแบบคำร้องสามารถทำเป็นหนังสือยินยอมจากสมาชิกในครัวเรือนแบบได้ (หากในครัวเรือนมีสมาชิกเพียงคนเดียว ไม่ต้องมีหนังสือยินยอม)
- หากแบบคำร้องนี้ มีรอยชุกตบ ชีตฆ่าหรือฉีก ในสาระสำคัญถือว่าใช้ไม่ได้

ภาคผนวก 3 (6) แบบคำร้องขอเปลี่ยนแปลงสถานที่ขึ้นทะเบียน

แบบคำร้องขอเปลี่ยนแปลงสถานที่ขึ้นทะเบียน

ที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
เรียน เกษตรอำเภอ.....
ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) ชื่อ.....นามสกุล.....
เลขประจำตัวประชาชน □ - □□□□ - □□□□□□ - □□ - □□
เลขรหัสประจำบ้านตามทะเบียนบ้าน □□□□□□□□ - □□□□□□□□□□ - □□
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
โทรศัพท์.....ซึ่งได้แจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้ต่อสำนักงานเกษตรอำเภอ.....

ข้าพเจ้า มีความประสงค์เปลี่ยนแปลงสถานที่ขึ้นทะเบียน

จาก อำเภอ.....จังหวัด.....

เป็น ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....

เนื่องจากเหตุผล

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกษตรกรผู้ยื่นคำร้อง

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้อง

คำอธิบาย

1. สามารถเปลี่ยนแปลงสถานที่ขึ้นทะเบียนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอปลายทางที่ต้องการย้ายไป
2. ผู้ยื่นคำร้องขอเปลี่ยนแปลงสถานที่ขึ้นทะเบียน ต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนไม่สามารถมาด้วยตนเอง ให้ทำหนังสือมอบอำนาจได้ โดยต้องแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำร้องและผู้มอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนา และเอกสารอื่น (ถ้ามี)
3. หากแบบคำร้องนี้ หรือหนังสือมอบอำนาจมีรอยขีดข่วน ซีดจางหรือแก้ไข ในสาระสำคัญถือว่าใช้ไม่ได้

ภาคผนวก 3 (7) แบบคำร้องขอยกเลิกทะเบียนเกษตรกร

แบบคำร้องขอยกเลิกทะเบียนเกษตรกร

ที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน เกษตรอำเภอ.....

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขประจำตัวประชาชน --- โทรศัพท์.....

บัดนี้ ข้าพเจ้ามีความประสงค์ขอยกเลิกทะเบียนเกษตรกร สาเหตุที่ขอยกเลิกเพราะ

1. เลิกทำการเกษตร 2. เปลี่ยนอาชีพ
 3. ไม่ประสงค์ขึ้นทะเบียนเกษตรกร 4. อื่นๆ .....

*** เมื่อยกเลิกการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะไม่สามารถนำข้อมูลแปลงและกิจกรรมของครัวเรือนเกษตรกรที่ยกเลิกแล้วคืนได้ ต้องแจ้งขึ้นทะเบียนใหม่เท่านั้น

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกษตรกรผู้ยื่นคำร้อง

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

พยาน (ผู้นำชุมชน/อคม.)

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้อง

คำอธิบาย

1. สามารถยกเลิกการขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ขึ้นทะเบียนไว้เท่านั้น
  2. ผู้ยื่นคำร้องขอยกเลิกการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร กรณีที่หัวหน้าครัวเรือนไม่สามารถมาด้วยตนเอง ให้ทำหนังสือมอบอำนาจได้ โดยต้องแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำร้องและผู้มอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนา และเอกสารอื่น (ถ้ามี)
  3. หากแบบคำร้องนี้ หรือหนังสือมอบอำนาจมีรอยขีดข่วน ชัดๆหรือแก้ไข ในสาระสำคัญถือว่าใช้ไม่ได้
- *** เมื่อยกเลิกการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะไม่สามารถนำข้อมูลแปลงและกิจกรรมของครัวเรือนเกษตรกรที่ยกเลิกแล้วคืนได้ ต้องแจ้งขึ้นทะเบียนใหม่เท่านั้น**

ภาคผนวก 4 ประเภทเอกสารที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

• พื้นที่มีเอกสารสิทธิ์

ประเภท/กลุ่ม	แบบ
1. เอกสารสิทธิ์ตามกฎหมายที่ดิน จำนวน 9 กลุ่ม 22 แบบ	
กลุ่มที่ 1 โฉนดที่ดิน (กรมที่ดิน)	(1) น.ส. 4 (2) น.ส. 4 ก. (3) น.ส. 4 ข. (4) น.ส. 4 ค. (5) น.ส. 4 ง. (6) น.ส. 4 จ.
กลุ่มที่ 2 (กรมที่ดิน)	(7) โฉนดแผนที่ (8) โฉนดตราจอง (9) ตราจองที่ตราว่าได้ทำประโยชน์แล้ว
กลุ่มที่ 3 หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (กรมที่ดิน)	(10) น.ส. 3 (11) น.ส. 3 ก. (12) น.ส. 3 ข. (13) แบบหมายเลข 3
กลุ่มที่ 4 ใบจอง (กรมที่ดิน)	(14) น.ส. 2 (15) น.ส. 2 ก.
กลุ่มที่ 5 (กรมที่ดิน)	(16) ใบไต่สวน (น.ส. 5) (17) ใบนำ
กลุ่มที่ 6 (กรมที่ดิน)	(18) ใบเหยียบย่ำ (19) ตราจอง
กลุ่มที่ 7 แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (กรมที่ดิน)	(20) ส.ค. 1
กลุ่มที่ 8 บัญชีรับแจ้งการครอบครองที่ดิน (กรมที่ดิน)	(21) ส.ค. 2

ประเภท/กลุ่ม	แบบ
กลุ่มที่ 9 ใบรับแจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดิน (กรมที่ดิน)	(22) ส.ค. 3
2. ที่ดินที่มีหนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ จำนวน 12 กลุ่ม 24 แบบ	
กลุ่มที่ 1 (กรมที่ดิน)	(1) หนังสืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐเป็นการชั่วคราวตามนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจน (ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน)
กลุ่มที่ 2 (กรมธนารักษ์)	(2) หนังสือสัญญาเช่าที่ราชพัสดุเพื่อประกอบ การเกษตร (ส.2/27)
กลุ่มที่ 3 กลุ่มหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ใน เขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ (กรมป่าไม้)	(3) หนังสืออนุญาตให้ได้รับการผ่อนผันให้มีสิทธิ ทำกินชั่วคราวในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ครั้งที่ 1) (สทก. 1) (4) หนังสืออนุญาตให้ทำการปลูกป่าหรือไม้ยืนต้น ภายใตเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ (สทก. 1 ข) (5) หนังสืออนุญาตให้ทำประโยชน์และอยู่อาศัย ภายใตเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ สทก. 1 ก (6) สทก. 2 ก
กลุ่มที่ 4 กลุ่มหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ใน เขตป่าสงวนแห่งชาติ (กรมป่าไม้)	(7) หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป.ส. 23) (8) หนังสืออนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือ ปลูกไม้ยืนต้นในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป.ส. 31)
กลุ่มที่ 5 กลุ่มใบอนุญาตให้แผ้วถางป่า (กรมป่าไม้)	(9) ใบอนุญาตให้แก่ผู้ประสงค์ขอแผ้วถางป่า เพื่อดำเนินกิจการตามที่ขออนุญาต
กลุ่มที่ 6 กลุ่มหนังสือที่ออกให้กับสมาชิกนิคม สร้างตนเอง ตาม พ.ร.บ.จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)	(10) หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (น.ค. 1) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดที่ดิน เพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 (11) หนังสือแสดงการทำประโยชน์ (น.ค. 3) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดที่ดิน

ประเภท/กลุ่ม	แบบ
	เพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 (12) สัญญาอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในเขตนิคมสร้างตนเอง
กลุ่มที่ 7 หนังสือที่ออกให้กับสมาชิกนิคมสหกรณ์ ตาม พ.ร.บ. จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 (กรมส่งเสริมสหกรณ์)	(13) หนังสือรับรองการอนุญาตให้สมาชิก นิคมสหกรณ์เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ของนิคมสหกรณ์ (กสน. 3) (14) หนังสือแสดงการทำประโยชน์ (กสน. 5)
กลุ่มที่ 8 หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ในเขตปฏิรูปที่ดิน (สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)	(15) ส.ป.ก. 4-01 (16) ส.ป.ก. 4-01 ก (17) ส.ป.ก. 4-01 ข (18) ส.ป.ก. 4-01 ค (19) ส.ป.ก. 4-01 ช
กลุ่มที่ 9 สัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)	(20) ส.ป.ก. 4-14 ก
กลุ่มที่ 10 สัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)	(21) ส.ป.ก. 4-18 ข
กลุ่มที่ 11 หนังสือรับมอบที่ดิน (สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)	(22) ส.ป.ก. 4-28 ก (23) ส.ป.ก. 4-28 ข
กลุ่มที่ 12 สมุดประจำตัวผู้ได้รับการคัดเลือกให้ทำกิน ในชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน หรือบัญชีรายชื่อที่ คทช. จังหวัดให้การรับรอง ภายใต้โครงการจัดที่ดินทำ กินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) (สำนักจัดการที่ดินของรัฐ)	(24) คทช.
3. ที่ดินที่มีหนังสือรับรองผู้ทำประโยชน์ในเขตที่ดินของรัฐ จำนวน 3 กลุ่ม 3 แบบ	
กลุ่มที่ 1 กลุ่มหนังสือรับรองผู้ได้รับการคัดเลือก ให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (กรณีผ่านการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์)	(1) ส.ป.ก. 5-01

ประเภท/กลุ่ม	แบบ
ในเขตปฏิรูปที่ดินแต่ยังไม่ได้รับเอกสารสิทธิ (สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)	
กลุ่มที่ 2 กลุ่มหนังสือรับรองผู้ทำประโยชน์ ในเขตปฏิรูปที่ดิน (สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)	(2) ส.ป.ก. 5-02
กลุ่มที่ 3 กลุ่มหนังสือรับรองผู้มีสิทธิได้รับการโอนสิทธิ หรือรับมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ ในเขตปฏิรูปที่ดิน (กรณีเกษตรกรขอโอนสิทธิ หรือรับมรดกสิทธิแต่ยังไม่ได้รับเอกสารสิทธิ (สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)	(3) ส.ป.ก. 5-03

• **พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ** อนุโลมให้เกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้ เพื่อให้ทราบสถานการณ์การเพาะปลูกของเกษตรกร และประมาณการผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเวลาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง แต่จะต้องมีผู้นำชุมชนเป็นผู้รับรองการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ โดยเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนต้องไม่อ้างกรรมสิทธิ์หรือถือครองพื้นที่นั้น ทั้งนี้ ให้รวมถึงพื้นที่ในเขตป่าไม้ ป่าอุทยานแห่งชาติ ป่าสงวนแห่งชาติ และให้หมายรวมถึงเอกสารดังต่อไปนี้ด้วย

- (15) แบบหมายเลข 2
- (16) ส.ป.ก. 4
- (17) ส.ป.ก. 4-98
- (18) ส.ป.ก. / สร 5 ก
- (19) ส.ท.ก. 2
- (20) ปส. 29
- (21) ช.ส. 4
- (22) ส.ธ. 1
- (23) หนังสือรับรองของหน่วยงานราชการทหาร
- (24) แบบ ทบ.9
- (25) หนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินของรัฐแก้ไขความยากจน
- (26) บันทึกข้อตกลงการให้ใช้ที่ดินของส่วนราชการ
- (27) ใบรับเงินบำรุงท้องที่ ภ.บ.ท. 5 / ภ.บ.ท. 6 และ ภ.บ.ท. 11

หากมีการประมวลผลจัดส่งข้อมูลเพื่อเข้าร่วมโครงการ มาตรการต่างๆ พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิและเอกสารที่อยู่ในกลุ่มนี้ จะถูกจัดอยู่ในกลุ่มไม่มีเอกสารสิทธิ ซึ่งจะได้รับสิทธิเข้าร่วมโครงการ มาตรการ หรือไม่ให้ไปทำตามเงื่อนไขของโครงการ มาตรการนั้นๆ

ภาคผนวก 5 ตัวอย่างหนังสือยินยอมหรือรับรองการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

หนังสือยินยอมให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อการเกษตร

เขียนที่.....
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้า..... อยู่บ้านเลขที่..... ถนน.....
ตรอก/ซอย..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
เบอร์โทรศัพท์..... เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ประเภทเอกสารสิทธิ์.....
เลขที่..... ไร่..... งาน..... ตารางวา
โดยที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
พิกัด โชน (47/48) ..... ค่า X ..... ค่า Y .....
หรือ ละติจูด..... ลองจิจูด.....

ยินยอมให้..... (เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน/สมาชิกในทะเบียนเกษตรกร)
ใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อประกอบการเกษตร จำนวน..... ไร่..... งาน..... ตารางวา
ด้วยการปลูก/เลี้ยง..... พันธุ์..... ตั้งแต่วันที่ .....
ถึงวันที่ ..... โดยไม่มีเงื่อนไขและไม่ขอเรียกร้องสิทธิ์ใดๆ ทั้งสิ้น และข้าพเจ้าจะไม่ยกเลิกเพิกถอน
คำยินยอมก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

เพื่อเป็นหลักฐาน ข้าพเจ้าจึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยาน

(ลงชื่อ)..... ผู้ถือกรรมสิทธิ์
(.....)

(ลงชื่อ)..... ผู้ได้รับความยินยอม
(.....)

(ลงชื่อ)..... พยาน
(.....)

(ลงชื่อ)..... พยาน
(.....)

- เอกสารประกอบของผู้ถือกรรมสิทธิ์

- 1.สำเนาบัตรประชาชน
- 2.สำเนาโฉนดที่ดิน

ผู้ถือกรรมสิทธิ์ หมายถึง เจ้าของเอกสารสิทธิ์ หรือ ผู้จัดการมรดก หรือ ผู้มีสิทธิ์ดูแลที่ดิน

หนังสือรับรองการเช่าที่ดินเพื่อการเกษตร ยกเว้น ไม้ผลไม่ยืนต้น
(ใช้เฉพาะ พื้นที่ที่ทางราชการออกเอกสารสิทธิ์แล้ว เท่านั้น)

เขียนที่.....

วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ....

เรื่อง รับรองการเช่าที่ดินเพื่อการเกษตรในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์แต่ไม่มีสัญญาเช่า

เรียน เกษตรอำเภอ.....

ข้าพเจ้า.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....
ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... ตำแหน่ง .....

เบอร์โทรศัพท์.....
ขอรับรองว่า (นาย/นาง/นางสาว) .....อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่.....
ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
เบอร์โทรศัพท์..... เป็นผู้เช่าที่ดินของ (นาย/นาง/นางสาว) .....
อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
เบอร์โทรศัพท์.....

ได้ทำกิจกรรมการเกษตร แต่ไม่มีสัญญาเช่า
ในพื้นที่หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
พื้นที่ทำการเกษตร.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
พิกัด โขน (47/48) .....ค่า X ..... ค่า Y .....

หรือ ละติจูด..... ลองจิจูด .....

กิจกรรมการเกษตร ปลูก/เลี้ยง..... พันธุ์.....

โดยที่ดินดังกล่าวมีที่ข้างเคียงทั้งสี่ทิศติดกัน หรือใกล้เคียงกัน กับที่ดินของบุคคลดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดกับที่ดิน ของ.....
ทิศใต้	ติดกับที่ดิน ของ.....
ทิศตะวันออก	ติดกับที่ดิน ของ.....
ทิศตะวันตก	ติดกับที่ดิน ของ.....

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง
(.....)

ลงชื่อ.....(เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน)
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

กรณีไม่ทราบชื่อ สกุลผู้ให้เช่า อนุโลมให้ใช้ข้อมูลของผู้ดูแลพื้นที่แทนได้

หนังสือรับรองการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร โดยไม่มีเอกสารสิทธิ์

เขียนที่.....

วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ....

เรื่อง รับรองการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร โดยไม่มีเอกสารสิทธิ์

เรียน เกษตรอำเภอ.....

ข้าพเจ้า.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....ตำแหน่ง.....
เบอร์โทรศัพท์.....

ขอรับรองว่า (นาย/นาง/นางสาว) .....อยู่บ้านเลขที่.....
หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
เบอร์โทรศัพท์.....

ได้ทำกิจกรรมการเกษตร แต่ไม่มีเอกสารสิทธิ์

ในพื้นที่หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

พื้นที่ทำการเกษตร.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

พิกัด โชน (47/48) .....ค่า X .....ค่า Y .....

หรือ ละติจูด.....ลองจิจูด .....

กิจกรรมการเกษตร ปลูก/เลี้ยง.....พันธุ์.....

โดยที่ดินดังกล่าวมีที่ข้างเคียงทั้งสี่ทิศติดกัน หรือใกล้เคียงกัน กับที่ดินของบุคคลดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดกับที่ดิน ของ.....

ทิศใต้ ติดกับที่ดิน ของ.....

ทิศตะวันออก ติดกับที่ดิน ของ.....

ทิศตะวันตก ติดกับที่ดิน ของ.....

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง

(.....)

ลงชื่อ.....(เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน)

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

“ผู้รับรอง” หมายถึง ผู้นำชุมชนตามที่ตั้งแปลง เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. สมาชิกเทศบาล กรรมการ สบกด. กรรมการชุมชนในเขตเทศบาล เกษตรกร ที่ได้รับแต่งตั้งโดยสำนักงานเกษตรเขตกรุงเทพมหานคร

“พยาน” หมายถึง เจ้าของที่ดินข้างเคียง หรือผู้ที่ทำประโยชน์ บนที่ดินข้างเคียง อย่างน้อย ๒ คน

ภาคผนวก 6 กลุ่มและพันธุ์ข้าวที่มีการจัดเก็บในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

สัญลักษณ์ ✎ คือ ข้าวไวแสง

หากไม่ระบุ คือ ข้าวไม่ไวแสง

กลุ่มสินค้าข้าว	พันธุ์ข้าว		
1. ข้าวหอมมะลิ หอมมะลิ เรียงโน จังหวัด ภาคอีสานทั้งหมด และ เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา นอกนั้นเรียก หอมจังหวัด	ข้าวดอกมะลิ 105 ✎ กข15 ✎	ข้าวดอกมะลิ 105 (หอมจังหวัด) ✎ กข15 (หอมจังหวัด) ✎	
2. ข้าวหอมไทย	กข33 (หอมอุบล 80) ข้าวเจ้าหอมพิษณุโลก 1	กข51 ✎ ข้าวเจ้าหอมสุพรรณบุรี	ข้าวเจ้าหอมคลองหลวง 1 ข้าวปทุมธานี1 (ข้าวหอมปทุม) ✎
3. ข้าวขาว 3.1 ข้าวขาวพื้นนุ่ม ข้าวเจ้าที่มีอมิโลส ไม่เกินร้อยละ 20	กข21 กข53 นางมล เอส -4 ✎	กข39 กข59 ✎ พิษณุโลก 60-1 ✎	กข45 ✎ กข65 ✎ พิษณุโลก 80 ✎
3.2 ข้าวขาวพื้นแข็ง ข้าวเจ้าที่มีอมิโลส เกินร้อยละ 20	กข1 กข17 ✎ กข25 กข3 กข37 กข49 กข57 กข67 ✎ กข73 ✎ กข79 กข9 กอดีัย กูนิง แก่นจันทร์ ✎ ขาวกอดีัย ขาวเกษตร ข้าวเจ้าแดง ✎ ขาวยวน ข้าวน้ำอ้อย ✎ ข้าวเบอร์ 17 ขาวปากหม้อ 148 ✎ ขาวมาเล ✎ ขาวสมุทร ขาวหมากแขก ข้าวหลวงสันป่าตอง ✎ ขาวอากาศ ฆอโร แจ็กเซย 1 ✎ เจ้าลีซอสันป่าตอง ✎	กข11 กข19 ✎ กข27 ✎ กข31 (ปทุมธานี 80 , ซีอีโอ) กข41 กข5 กข61 กข7 กข75 ✎ กข81 กวก.1 (ข้าวญี่ปุ่น) ก้อนแก้ว กุ่มีเมืองหลวง ✎ ชะสอ 62 ✎ ขาวกอดีัย 35 ✎ ขาวคลองหลวง ข้าวเจ้าพันธุ์พื้นเมือง ✎ ข้าวแดง ขาวบ้านนา ✎ ขาวปทุม ขาวพวง ขาวเม็ดเล็ก ข้าวสินเหล็ก ✎ ขาวหลวง ✎ ข้าวหอมใบเตย 62 ✎ เข็มทองพัทลุง ✎ จันเต๊ะ เจ้าก่าหอมแม่ใจ 1A เจ้าเหลือง 11	กข13 ✎ กข23 กข29 (ชัยนาท 80) กข35 (รังสิต 80) ✎ กข47 กข55 กข63 กข71 กข77 กข83 กวก.2 (ข้าวญี่ปุ่น) กันตัง ✎ แก้วรวง 88 ✎ ขาวกระป๋อง ขาวเกยไชย ขาวแจ็กชัยนาท ✎ ขาวชะลอ ขาวตาแห้ง 17 ✎ ข้าวเบอร์ 16 ขาวประจวบ ขาวมานะ ✎ ขาวลอย ขาวสุราษฎร์ ข้าวหลวง ข้าวเหลือง ไข่มดรีน แจ็กเซย ✎ เจ้าขาวเชียงใหม่ ✎ เจ้าฮ้อ ✎

กลุ่มสินค้าข้าว	พันธุ์ข้าว		
3.2 ข้าวขาวพื้นแข็ง (ต่อ)	<p>เฉียงพัทลุง ✎</p> <p>ช่อเบา</p> <p>ชัยนาท 1</p> <p>ชิดโต้เจ้าแปด</p> <p>สีพี111</p> <p>ดัก 2</p> <p>ดี 4 ✎</p> <p>ทองมาแซง</p> <p>นางมด</p> <p>บัวมะ</p> <p>ป้อมชะ ✎</p> <p>ป้อมบอ</p> <p>ป้อมวา ✎</p> <p>ปราจีนบุรี 1 ✎</p> <p>ป่าติตุกะ ✎</p> <p>ปิ่นแก้ว 56 ✎</p> <p>พรสวรรค์</p> <p>พวงเงิน</p> <p>พวงไร่ 2 ✎</p> <p>พวงหางหมู</p> <p>พันธุ์เหลืองทอง</p> <p>พิษณุโลก 60-2</p> <p>มันปู</p> <p>มุเขอ</p> <p>ยาไทร ✎</p> <p>ราชินี</p> <p>ลือบุบาเขาะ ✎</p> <p>เล็บนก ✎</p> <p>เล็บมือนาง 111 ✎</p> <p>สามพราน 1</p> <p>สุพรรณบุรี 2</p> <p>สุพรรณบุรี 60</p> <p>แสงหมึก</p> <p>หอมชลสิทธิ์</p> <p>หอมทุ่ง</p> <p>หอมพวง</p> <p>หันตรา 60 ✎</p> <p>เหลืองจำปา</p> <p>เหลืองอ่อน</p> <p>อ่อนขาว</p> <p>อัลฮัมดุลิลละฮ์ ✎</p> <p>อาเนาะอีแก ✎</p> <p>เอ็มจีซี 1</p>	<p>ช่อกาดำ</p> <p>ช่อลุง ✎</p> <p>ชัยนาท 2</p> <p>สี-75</p> <p>ซูเปอร์ไรซ์</p> <p>ดากว่าโพ</p> <p>ตะเภาแก้ว 161 ✎</p> <p>ทองมาเอง ✎</p> <p>น้ำรุ ✎</p> <p>บัวมั่ง</p> <p>ป้อมจ้อควา</p> <p>ป้อมม่อ</p> <p>เบตง</p> <p>ปราจีนบุรี 2 ✎</p> <p>ปิ่นเกษตร 1</p> <p>แปดห้า ✎</p> <p>พलयามปราจีนบุรี ✎</p> <p>พวงเงินพวงทอง</p> <p>พวงหนัก</p> <p>พัทลุง</p> <p>พิษณุโลก 2</p> <p>โพธิ์ทอง</p> <p>มาเลเชีย</p> <p>เม็ดฝ้าย 62 ✎</p> <p>ยายอ</p> <p>ลาโย๊ะบาโร๊ะ ✎</p> <p>ลูกแดงปัตตานี ✎</p> <p>เล็บนกปัตตานี ✎</p> <p>เลือดปลาไหล</p> <p>สุพรรณ 35</p> <p>สุพรรณบุรี 3</p> <p>สุพรรณบุรี 90</p> <p>หลวงประทาน</p> <p>หอมไชยา ✎</p> <p>หอมธรรมศาสตร์</p> <p>หอมสุรินทร์</p> <p>ห้วยนา ✎</p> <p>เหลืองประทิว 123 ✎</p> <p>อยุธยา ✎</p> <p>อ่อนสุราษฎร์</p> <p>อาเนาะกุนิง</p> <p>อีโต</p> <p>โอซี 6</p>	<p>ช่อชิง ✎</p> <p>ช่อลุง 97 ✎</p> <p>ชุมแพ 60 ✎</p> <p>ชีbukันตัง</p> <p>ดอกพะยอม ✎</p> <p>ดาหะแล๊ะ</p> <p>เตี้ยมาเล</p> <p>นางพญา 132 ✎</p> <p>น้ำสะกวย 19 ✎</p> <p>บางแตน</p> <p>ป้อนอโพ</p> <p>ป้อมพะโต๊ะ ✎</p> <p>ปทุมธานี 60 ✎</p> <p>ปลดหนี่ ✎</p> <p>ปิ่นเกษตร 4</p> <p>เผือกน้ำ 43 ✎</p> <p>พวงแก้ว</p> <p>พวงทอง ✎</p> <p>พวงหางกลาง</p> <p>พัทลุง 60 ✎</p> <p>พิษณุโลก 3 ✎</p> <p>มะจานู ✎</p> <p>มาเลแดง</p> <p>แม่แปด</p> <p>รวงรี</p> <p>ลีมะ</p> <p>ลูกปลา ✎</p> <p>เล็บมือนาง ✎</p> <p>สังข์หยดพัทลุง ✎</p> <p>สุพรรณบุรี 1</p> <p>สุพรรณบุรี 4</p> <p>สุรินทร์ 1</p> <p>หอมจันทร์ ✎</p> <p>หอมดง ✎</p> <p>หอมใบเตย ✎</p> <p>หอมอุบล</p> <p>เหลืองเกษตร</p> <p>เหลืองใหญ่ 148 ✎</p> <p>อยุธยา 1 ✎</p> <p>อ่อนเหลือง</p> <p>อาเนาะแมเราะ</p> <p>อีเล็บ</p>

กลุ่มสินค้าข้าว	พันธุ์ข้าว		
4. ข้าวเหนียว	กข10 กข16 ✓ กข20 ✓ กข6 ✓ กำดอยสะเกิด ✓ ข้าวกำ ข้าวเหนียวพันธุ์พื้นเมือง ชีวแม่จัน ✓ ท่าดอกคำ นางนวล ✓ สกลนคร (หรือ หอมสกล และ หอมภูพาน) หางยี่ 71 ✓ เหนียวอุบล 1 ✓ เหลืองบุญมา ✓ อี่เตี้ย ✓	กข12 (หนองคาย 80) ✓ กข18 ✓ กข22 กข8 ✓ กำผาย 15 ✓ ข้าวเขียว เขี้ยวงู8974 ซีพี 888 ธัญสิริน แพร์ 1 สันป่าตอง 1 เหนียวสันป่าตอง ✓ เหนียวอุบล 2 ✓ อาร์258 (คอสามเดือน) อีลาว	กข14 กข2 กข4 กข-แม่ใจ 2 ขาวก้อน ขาวโป่งไคร้ ✓ ชีวเกลี้ยง ดอกประดู่ ✓ นางฉลอง ✓ เล้าแตก หอมเสี้ยม เหนียวอุบล หมยหนอง 62 เอ็ม ✓ อีแดงเล้าแตก
5. ข้าวสี			
5.1 ข้าวเจ้าสี	กข69 (ทับทิมชุมแพ) มะลิแดง ✓ หอมกระดังงา หอมนิล	ข้าวไรซ์เบอร์รี่ มะลินิลสุรินทร์ ✓ หอมกุหลาบแดง	ดอกขำ ✓ สังข์หยด หอมแดง ✓
5.2 ข้าวเหนียวสี	ข้าวลิ้มผิว	ดำหอม 37 ✓	เหนียวดำข่อไม้ไผ่ 49 ✓
6. กข 43	กข 43		

หมายเหตุ : หากเจ้าหน้าที่ต้องการเพิ่มพันธุ์ข้าว สามารถแจ้งที่กลุ่มทะเบียนเกษตรกร
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อพิจารณาเพิ่มเติมข้อมูล

ภาคผนวก 7 กลุ่ม ชนิด และพันธุ์พืชที่มีการจัดเก็บในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

กลุ่มพืช	ชนิดพืช	พันธุ์พืช	
พืชไร่	กก		
	กระเจ็บ		
	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์		
	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์(ต้นสด)		
	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์(เมล็ดพันธุ์)		
	ข้าวฟ่างไม้กวาด		
	ข้าวฟ่างเลี้ยงสัตว์		
	ข้าวไร่		
	ข้าวสาลี		
	ข้าวโอ๊ต		
	แฉม		
	งาขาว		
	งาคั่ว		
	ถั่วเขียวผิวมัน		
	ถั่วดำ		
	ถั่วแดงหลวง		
	ถั่วป่านหยา(ถั่วหรั่ง)		
	ถั่วพริ้ว		
	ถั่วพุ่ม		
	ถั่วลิสง		
	ถั่วเหลือง		
	ถั่วเหลืองฝักสด		
	ถั่วอะซูกิ		
	ถั่วอื่นๆ		
	ทานตะวัน		
	ปอกระเจา		
	ปอแก้ว		
	ปอควบา		
	ปอเทือง		
	ป่านครนารายณ์		
	ฝือก		
	ฝ้าย		
	พืชไร่อื่นๆ		
	มะเขือหิน		
	มันแกว		
	มันขี้หนู		
	มันเทศ		

กลุ่มพืช	ชนิดพืช	พันธุ์พืช		
	มันฝรั่ง			
	มันฝรั่งพันธุ์บริโภคสด (มีพันธุ์สัญญา/ไม่มีพันธุ์สัญญา)	ผลิตหัวพันธุ์ พันธุ์สปุนต้า / พันธุ์อื่นๆ		
		ผลิตหัวสด พันธุ์สปุนต้า / พันธุ์อื่นๆ		
	มันฝรั่งพันธุ์โรงงาน (มีพันธุ์สัญญา/ไม่มีพันธุ์สัญญา)	ผลิตหัวพันธุ์ พันธุ์เคนนี่เบค / พันธุ์อื่นๆ		
		ผลิตหัวพันธุ์ พันธุ์เอฟเอล 1867 / พันธุ์เอฟเอล 2027		
		ผลิตหัวพันธุ์ พันธุ์เอฟเอล 2215 / พันธุ์แอตแลนติก		
		ผลิตหัวสด พันธุ์เคนนี่เบค / พันธุ์อื่นๆ		
		ผลิตหัวสด พันธุ์เอฟเอล 1867 / พันธุ์เอฟเอล 2027		
		ผลิตหัวสด พันธุ์เอฟเอล 2215 / พันธุ์แอตแลนติก		
	มันสำปะหลังบริโภค	ระยอง 2	ห้านาที้	
	มันสำปะหลังโรงงาน	KU50	ระยอง 1	ระยอง 11
		ระยอง 3	ระยอง 5	ระยอง 60
		ระยอง 7	ระยอง 72	ระยอง 9
		ระยอง 90	ห้วยบง	ห้วยบง 60
		ห้วยบง 80		
	มันหวานญี่ปุ่น			
	ยาสูบ	เตอร์กิส	เบอร์เลย์	พื้นเมือง
		เวอร์จิเนีย		
	ละหุ่ง			
	ลูกเดือย			
	สับปะรด	บริโภคสด	โรงงาน	
	หญ้าเลี้ยงสัตว์			
	แห้ว			
	อ้อยเคี้ยว			
	อ้อยโรงงาน			
พืชผัก	กระเจียบเขียว			
	กระเฉด			
	กระเทียมใบ			
	กะเพรา			
	กะหล่ำดอก			
	กะหล่ำปม			
	กะหล่ำปลี			
	กุยช่าย			
	ขมิ้น	ขมิ้นขาว	ขมิ้นเหลือง	
	ข่า			
	ข้าวโพดฝักอ่อน			
	ข้าวโพดรับประทานฝักสด			
	ข้าวโพดหวาน			
	ชิง			
	คะน้า			
	คะน้าเม็กซิโก			

กลุ่มพืช	ชนิดพืช	พันธุ์พืช
	แค	
	ชะอม	
	ชาโยเต้(ฟักแม้ว)	
	ดอกขจร	
	ดอกไม้เงิน	
	ตะไคร้	
	ตั้งโอ้	
	แตงกวา	
	แตงกวาญี่ปุ่น(แตงกวาสำหรับดอง)	
	แตงไทย	
	แตงโมเมล็ด	
	แตงโมอ่อน	
	แตงร้าน	
	ถั่วแขก	
	ถั่วฝักยาว	
	ถั่วพู	
	ถั่วลันเตา	
	น้ำเต้า	
	บล็อกโคลี่	
	บวบ	
	บัวเก็บฝัก	
	บัวเก็บหลอด(ลากบัวหลวง)	
	บัวสาย	
	บี่ทรูท	
	เบบี้แครอท	
	ผักกวางตุ้ง	
	ผักกาดขาวปลี	
	ผักกาดเขียวปลี	
	ผักกาดหอม	
	ผักกาดอื่นๆ	
	ผักกูด	
	ผักขมจีน	
	ผักคะนียง	
	ผักชี	
	ผักชีฝรั่ง	
	ผักบุ้งน้ำ	
	ผักบุ้งเมล็ด	
	ผักบุ้งอื่นๆ	
	ผักพายน้อย	
	พริกชี้ฟ้าเมล็ดใหญ่	
	พริกยักษ์	

กลุ่มพืช	ชนิดพืช	พันธุ์พืช
	พริกใหญ่	
	พริก / แพง	
	พริกขี้หนู	
	พริกทอง	
	มะเขือเทศบร็อกโคลี	
	มะเขือเปราะ	มะเขือเปราะ พันธุ์เจ้าพระยา
	มะเขือพวง	
	มะเขือม่วง	
	มะเขือยาว	
	มะเขืออื่นๆ	
	มะระ	มะระจีน มะระหวาน
	มะเอ็ก	
	เมลอนญี่ปุ่น	
	แตงลัก	
	สละระแหง	
	โสน	
	หน่อกะลา	
	หน่อไม้ดำ	
	หน่อไม้ฝรั่ง	
	หอมญี่ปุ่น	
	หอมแดง	
	หอมแบ่ง(ต้นหอม)	
	หอมหัวใหญ่	
	เห็ดแชมปิญอง	
	เห็ดนางฟ้า	เห็ดนางฟ้า เห็ดนางฟ้าภูฐาน
	เห็ดนางรมฮังการี	
	เห็ดเป๋าฮื้อ	
	เห็ดหูหนู	
	เห็ดอื่นๆ	
	โหระพา	
ไม้ผล	กระท้อน	กระท้อนเปรี้ยว กระท้อนหอม
	กล้วยไข่	
	กล้วยตานี	
	กล้วยเล็บมือนาง	
	กล้วยหอม	กล้วยหอมเขียว กล้วยหอมทอง
	กล้วยหิน	
	เกรปฟรุ๊ต	
	แก้วมังกร	
	ขนุนหนัง	
	เคปกุสเบอร์รี่	

กลุ่มพืช	ชนิดพืช	พันธุ์พืช		
	เงาะ	โรงเรียน ทองเมืองตราด	สีชมพู	สีทอง
	จำปาตะ			
	ชมพู่	แขกดำ เพชร	ทับทิมจันทร์ เพชรสุวรรณ	ทุลเกล้า สาแทรก
	ชำมะเลียง			
	เชอร์รี่			
	ตะขบ			
	ท้อ			
	ทับทิม			
	ทุเรียน	กระดุม พวงมณี	ก้านยาว สาธิตกา	ชะนี หมอนทอง
	น้อยหน่า	น้อยหน่าฝ้าย	น้อยหน่าหนัง	
	บลูเบอร์รี่			
	ฝรั่ง	กิมจู	ฝรั่งคั้นน้ำ	ฝรั่งผลโต
	พลับ			
	พุทรา	เจดีย์ เหรียญทอง	บอมเบย์	บอมแอปเปิ้ล
	เพกา			
	พะเพาะซาก้าไม้			
	แพร์			
	มะกรูด			
	มะกอกน้ำ			
	มะกอกฝรั่ง			
	มะขวิด			
	มะขาม	ชั้นดี มะขามเปรี้ยว สีทอง	น้ำผึ้ง พระโรจน์ หมื่นจง	ประกายทอง ศรีชมพู อินทผลัม
	มะขามเทศ	พันธุ์ฝักโต		
	มะขามป้อม			
	มะงั่ว			
	มะเดื่อ			
	มะตูม			
	มะนาว	มะนาว	มะนาวแป้น	
	มะปรางหวาน	มะปรางหวานไขไก่	มะปรางหวานพื้นเมือง	
	มะเฟือง			
	มะไฟ			
	มะม่วง	มะม่วงแก้ว ขาวนิยม ไข่มุกแดง จินหวง	แก้วขมิ้น เขียวมรกต งาช้างแดง โชคอนันต์	แก้วสีมั่ง เขียวเสวย งามเมืองย่า แดงจักรพรรดิ

กลุ่มพืช	ชนิดพืช	พันธุ์พืช		
		ทองคำ	นวลจันทร์	น้ำดอกไม้
		น้ำดอกไม้เบอร์สี่	น้ำดอกไม้สีทอง	พิมเสนเปรี้ยว
		เพชรบ้านลาด	ฟ้าลั่น	มหาชนก
		มันขุนศรี	มันศรีวิชัย	ยายกล้า
		แรด	สามฤดู	หงษ์โคเทอร์
		หนองแขง	หนังกลางวัน	อกร่อง
		อาร์ทูอีทู		
	มะม่วงหาวมะนาวโห่			
	มะยงชิด			
	มะยม			
	มะละกอ	โกโก้	แขกดำ	แขกนวล
		สายน้ำผึ้ง	ฮอลด์แลนด์	
	มังคุด	มังคุด		
	ระกำ			
	ลองกอง			
	ละมุด	ละมุดกระสวย	ไซ่ห่าน	มะกอก
	ละไม			
	กลางสาด			
	ลำไย	ลำไยกะโหลก	เปี้ยวเขียว	เพชรสาคร
		สีชมพู	ลำไยแก้ว	อีตอ
	ลิ้นจี่	กิมเจ็ง	ลิ้นจี่คอม	จักรพรรดิ
		ลิ้นจี่จีน	ลิ้นจี่ไทย	นพ.1
		สำเภาก้าว	โอเอี้ยะ	ฮงฮวย
	ลูกโหนด			
	โลควอท			
	สตรอเบอร์รี่			
	ส้มเกลี้ยง			
	ส้มเขียวหวาน	โชกุน(สายน้ำผึ้ง)	บางมด	พริมองด์
		สีทอง		
	ส้มจุก			
	ส้มโอ	ขาวแดงขาว	ขาวน้ำผึ้ง	ขาวแป้น
		ขาวพวง	ขาวหอม	ขาวใหญ่
		ทองดี	ทับทิมสยาม	ท่าข่อย
		หอมควนลัง		
	สละ	เนินวง		
	สาถี่			
	เสาวรส(กระทกรก)			
	หมากเฒ่า			
	องุ่น	คาร์ดินัล	องุ่นท่าไหนด	มะละกา
	แอปเปิ้ล			

กลุ่มพืช	ชนิดพืช	พันธุ์พืช		
ไม้ยืนต้น	กระถินเทพา			
	กันเกรา			
	กาแฟ	โรบัสต้า	อาราบิก้า	
	เกาลัดจีน			
	ซี่เหล็ก			
	จาก			
	ชา	ชาจีน	อัสสัม	
	ชาน้ำมัน			
	ต้นคราม			
	ต้นสนประดิพัทธ์			
	ต้นสีเสียด			
	ตะกู			
	นุ่น			
	ปาล์มน้ำมัน			
	ผักหวานป่า			
	ผักเหลียง(ผักเหมียง)			
	ไผ่	ไผ่ชางหม่น บงหวาน สีสุก	ตงเขียว ไผ่รวก หมาจู	ตงดำ ไผ่เลี้ยง หลินจู
	พยอม			
	มะกอกน้ำ			
	มะค่า			
	มะคาเคเมีย			
	มะพร้าว	มะพร้าวแก่	น้ำตาล-พันธุ์สีหม้อ	มะพร้าวอ่อน
	มะพร้าวตัดยอด			
	มะม่วงหิมพานต์	ศก.60	ศก.601	ศิริชัย
	มะรุ้ม			
	ไม้ประดู่			
	ไม้พยูง			
	ไม้ยืนต้นอื่นๆ			
	ยางนา	ยางนา		
	ยางพารา	พันธุ์พื้นเมือง	พันธุ์ส่งเสริม	
	ยางพารา			
	ยูคาลิปตัส			
	ลูกเนียง			
ลูกเหลียง				
สะเดา	สะเดาข้าง(สะเดาเทียม) สะเดาไทย	ทวาย สะเดาอินเดีย		
สะตอ				
สาเก				
หม่อน(มัลเบอร์รี่)				

กลุ่มพืช	ชนิดพืช	พันธุ์พืช
	หมาก	
	หยา	
	หวาย	หวายกินหน่อ หวายใช้ลำ
	อินทผลัม	
ไม้ดอก	กล้วยไม้ (ไม้ดอกกระถาง)	แวนดา / แอสโคเซนดา หวาย
	กล้วยไม้ (ไม้ตัดดอกเมืองร้อน)	มอคคารา / อแรนดา ฟาแลนอปปซิส แวนดา / แอสโคเซนดา ออนซิเดียม เรแนนเธอร่า / อแรคนิส พันธุ์พื้นเมือง
	กุหลาบกระถาง	
	กุหลาบตัดดอก	
	กุหลาบร้อยมาลัย	
	แกลดิโอลัส	
	คาร์เนชั่น	
	จำปี-จำปา	
	จิบซิฟิลลา	
	ไซนิสฟอร์เกตมินอท	
	ดอกกระดาศ	
	ดอกกรัก	
	ดาวกระจาย	
	ดาวเรือง	
	ดาหลา	
	เดหลี	
	ธรรมรักษา	
	บัวหลวง	
	บานชื่น (ไม้ดอกกระถาง)	
	บานชื่น (ไม้ตัดดอกเมืองร้อน)	
	บานไม่รู้โรย	
	เบญจมาศ	
	ปทุมมา	
	ปักษาสวรรค์	
	พีค็อก	
	มะลิ (ไม้ดอกกระถาง)	
	มะลิ (ไม้ตัดดอก)	
	ไม้ดอกเมืองร้อนอื่น ๆ	
	ไม้ดอกเมืองหนาวอื่น ๆ	
	ไม้ตัดดอกอื่น ๆ	
	เยอบีร่า	
	รักเร่	
	ลิลลี่	
หน้าวัว (ไม้ดอกกระถาง)		
หน้าวัว (ไม้ตัดดอกเมืองร้อน)		

กลุ่มพืช	ชนิดพืช	พันธุ์พืช		
	แอสเตอร์			
	ฮอลลีฮอก			
ไม้ประดับ	กล้วยประดับ			
	กวักมรกต			
	กุหลาบหิน			
	โกสน			
	คริสต์มาส			
	คล้า			
	แคคตัส			
	ชวนชม			
	ชಾಯกเกี้ยน			
	ชองออฟอินเดีย			
	ซิลเวอร์โอ๊ค			
	ดราชีนา			
	ดิฟเฟนบาเกีย			
	เดป			
	เดย			
	ไทร			
	บอนสี			
	บอนสีกระถาง			
	บัวประดับ	บัวประดับ	บัววิกตอเรีย(บัวกระดัง)	
	บัวประดับ			
	ปทุมมา			
	ปรัง			
	ปาล์มต่าง ๆ			
	โป๊ยเซียน			
	โปรงฟ้า			
	ไผ่กวนอิม			
	ไผ่ประดับ			
	ไผ่ฟิลิปปินส์			
	พุด			
	พุด(ไม้ตัดใบ)			
	เพาะซาก้าไม้			
	ฟีโลเดนดรอน			
	ฟีโลเดนดรอน (พลูจีบ หูช้างซานาตู ฯลฯ)			
	เฟิร์น (ไม้ตัดใบ)	นาคราช	ใบมะขาม	ใบหนัง
	เฟิร์น (ไม้ประดับกระถาง)	เฟิร์นข้าหลวง ใบหนัง	นาคราช	ใบมะขาม
	เฟื่องฟ้า			
	มอนสเตอร์่า			
	ไม้ชุดล้อมอื่น ๆ			

กลุ่มพืช	ชนิดพืช	พันธุ์พืช
	ไม้ชำถุงอื่น ๆ	
	ไม้ตัดใบอื่น ๆ	
	ไม้น้ำ	
	ไม้ประดับกระถางอื่น ๆ	
	ไม้หัวอื่น ๆ	
	ลิ้นมังกร	
	ว่านต่าง ๆ (ยกเว้นทางจระเข้)	
	ว่านสีทึบ	
	วาสนา	
	สับประรดประดับ	
	หญ้าปูสนาม	
	หน้าวัวกระถาง	
	หม้อข้าวหม้อแกงลิง	
	หมาก/ปาล์ม	
	หมากแดง	
	หมากผู้หมากเมีย (ไม้ตัดใบ)	
	หมากผู้หมากเมีย (ไม้ประดับกระถาง)	
	หมากเหลือง	
	หยก	
	อโกลนีมา/แก้วกาญจนา	
ฮอลลีฮูด		
ไฮยา		
สมุนไพร/เครื่องเทศ (อายุสั้น)	กระวาน	
	กวาวเครือขาว	
	เก็กฮวย	
	แก่นตะวัน	
	ขมิ้นชัน	
	ขมิ้นอ้อย	
	คราม	
	คำฝอย	
	เจตมูลเพลิงขาว	
	เจตมูลเพลิงแดง	
	เจียวกู่หลาน(ปัญญาจันทร์)	
	ชะเอมเทศ	
	ชุมเห็ดเทศ	
	ตะไคร้หอม	
	เถาเอ็นอ่อน	
	เทียนกิ่ง	
	บุก	
	เปราะหอม	
	พญาออ	

กลุ่มพืช	ชนิดพืช	พันธุ์พืช
	พลูดาว	
	เพชรสังฆาต	
	ไพล	
	ฟ้าทะลายโจร	
	มะขามแขก	
	ว่านชักมดลูก	
	ว่านน้ำ	
	ว่านหางจระเข้	
	สบู่เลือด	
	สมุนไพรอื่นๆ	
	หนอนตายหยาก	
	หมาม่วยอินเดีย	
	ออริกาโน	
อัญชัน		
สมุนไพร/เครื่องเทศ (อายุยาว)	กานพลู	
	โคคลาน	
	จันทร์เทศ	
	ตีปัส	
	เถาวัลย์เปรียง	
	บอระเพ็ด	
	ฝาง	
	พริกไทย	
	มะแขว่น	
	มะคำดีควาย	
	ย่านาง	
	รางแดง	
	วานิลลา	
	ส้มแขก	
	ส้มควาย	
	ลำยอง	
	อบเชย	

หมายเหตุ : หากเจ้าหน้าที่ต้องการเพิ่ม กลุ่ม ชนิด และพันธุ์พืช สามารถแจ้งที่กลุ่มทะเบียนเกษตรกร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อพิจารณาเพิ่มเติมข้อมูล

ภาคผนวก 8 จำนวนเนื้อที่ขั้นต่ำที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

กิจกรรมการเกษตร	รายละเอียด
1. ปลูกข้าว หรือ พืชไร่	อย่างไรอย่างหนึ่ง หรือ รวมกัน บนเนื้อที่ตั้งแต่ 1 ไร่ ขึ้นไป
2. ปลูกผัก หรือ ไม้ดอก หรือ ไม้ประดับ หรือ สมุนไพร	อย่างไรอย่างหนึ่ง หรือ รวมกัน บนเนื้อที่ตั้งแต่ 1 งาน ขึ้นไป
3. ปลูกสวนป่า หรือ ปลูกป่าเศรษฐกิจ แบบสวนเฉพาะ	อย่างไรอย่างหนึ่ง หรือ รวมกัน บนเนื้อที่ตั้งแต่ 1 ไร่ ขึ้นไป และมีจำนวนต้น ตั้งแต่ 100 ต้นขึ้นไป
4. ปลูกไม้ผล หรือ ไม้ยืนต้น แบบสวนเดี่ยว หรือ สวนแซม	อย่างไรอย่างหนึ่งหรือรวมกัน บนเนื้อที่ตั้งแต่ 1 ไร่ ขึ้นไป โดยให้อ้างอิงจำนวนต้นต่อไร่ ตามภาคผนวก 9 หากไม่มีให้ใช้วิธีเทียบเคียงกับพืชที่มี และให้เป็นไปตามหลักวิชาการ
5. ปลูกพืชแบบสวนผสม เกษตรผสมผสาน หรือระบบ เกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งอาจมีการเลี้ยงสัตว์ หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร่วมด้วย	บนเนื้อที่ตั้งแต่ 1 ไร่ ขึ้นไป โดยหากเป็นการปลูกพืชให้อ้างอิงจำนวนต้นต่อไร่ ตามภาคผนวก 9 หากไม่มีให้ใช้วิธีเทียบเคียงกับพืชที่มี และให้เป็นไปตามหลักวิชาการ
6. เพาะเห็ด ทำผักกอก	อย่างไร อย่างหนึ่ง บนเนื้อที่ตั้งแต่ 30 ตารางเมตร ขึ้นไป
7. เพาะปลูกพืชในระบบโรงเรือนถาวร	ขนาดตั้งแต่ 6x12 เมตร (ขั้นต่ำ 72 ตารางเมตร) ขึ้นไป
8. ทำนาเกลือสมุทร	บนเนื้อที่ตั้งแต่ 1 ไร่ ขึ้นไป
9. เพาะเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ	
9.1 ผึ้งพันธุ์ ผึ้งโพรง	อย่างไร อย่างหนึ่ง จำนวนตั้งแต่ 10 รัง ขึ้นไป
9.2 ชันโรง	จำนวนตั้งแต่ 20 รัง ขึ้นไป
9.3 ครั่ง	จำนวนตั้งแต่ 5 ต้น (ไม้ยืนต้น) ขึ้นไป
9.4 จิ้งหรีด ตัวงาสาครุ ไล่เดือน	อย่างไร อย่างหนึ่ง จำนวนตั้งแต่ 30 ตารางเมตร ขึ้นไป
9.5 แมลงเศรษฐกิจอื่นๆ	ให้ใช้วิธีเทียบเคียงกับแมลงเศรษฐกิจข้างต้น และเป็นไปตามหลักวิชาการ
10. ทำสารชีวภัณฑ์	มีโรงเรือนขั้นต่ำ ขนาดตั้งแต่ 30 ตารางเมตร ขึ้นไป

ภาคผนวก 9 อัตราแปลงไม้ผลไม้ยืนต้นต่อเนื้อที่เพาะปลูก 1 ไร่ (โดยประมาณหรือเป็นไปตามหลักวิชาการ)

1. กลั้วหอม	200	ต้น	30. มะนาว	50	ต้น
2. กลั้วไข่	200	ต้น	31. มะปราง	25	ต้น
3. กลั้วน้ำว้า	200	ต้น	32. มะขามเปรี้ยว	25	ต้น
4. กระท้อนเปรี้ยว	25	ต้น	33. มะขามหวาน	25	ต้น
พันธุ์ทับทิม	25	ต้น	34. มังคุด	16	ต้น
พันธุ์ปุยฝ้าย	25	ต้น	35. ยางพารา	80	ต้น
5. กาแฟ	170	ต้น	36. ลิ้นจี่	20	ต้น
พันธุ์โรบัสต้า	170	ต้น	37. ลำไย	20	ต้น
พันธุ์อราบิก้า	400	ต้น	38. ละมุด	45	ต้น
6. กานพลู	20	ต้น	39. ลางสาด	45	ต้น
7. กระจวาน	100	ต้น	40. ลองกอง	45	ต้น
8. โกโก้	150-170	ต้น	41. ส้มโอ	45	ต้น
9. ขนุน	25	ต้น	42. ส้มเกลี้ยง	45	ต้น
10. เงาะ	20	ต้น	43. ส้มตรา	45	ต้น
11. จำปาตะ	25	ต้น	44. ส้มเขียวหวาน	45	ต้น
12. จันทร์เทศ	25	ต้น	45. ส้มลูก	45	ต้น
13. ชมพู	45	ต้น	46. สาลี่	45	ต้น
14. ทูเรียน	20	ต้น	47. สะตอ	25	ต้น
15. ท้อ	45	ต้น	48. หน่อไม้ไผ่ตง	25	ต้น
16. น้อยหน่า	170	ต้น	49. หมาก	100-170	ต้น
17. ทุ่น	25	ต้น	50. หม่อน	35	ต้น
18. บัว	45	ต้น	51. องุ่น	35	ต้น
19. ปาล์มน้ำมัน	22	ต้น	52. แก้วมังกร	35	ต้น
20. ฝรั่ง	45	ต้น	53. แอปเปิล	35	ต้น
21. พุทรา	80	ต้น	54. อะโวคาโด	35	ต้น
22. เสาวรส	400	ต้น	55. อินทผลัม	35	ต้น
23. พริกไทย	400	ต้น	56. ยูคาลิปตัส	35	ต้น
24. พลู	100	ต้น			
25. มะม่วง	20	ต้น			
26. มะพร้าวแก่	20	ต้น			
27. มะพร้าวอ่อน	20	ต้น			
28. มะม่วงหิมพานต์	45	ต้น			
29. มะละกอ					
(ยกร่อง)	100	ต้น			
(ไม่ยกร่อง)	175	ต้น			

ภาคผนวก 10 ลักษณะผลผลิตและหน่วยผลผลิต

กำหนดรายงานน้ำหนักผลผลิตของพืชแต่ละชนิดตามหลักเกณฑ์ของลักษณะผลผลิตที่จัดเก็บ และหน่วยผลผลิตที่กำหนด ดังนี้

- น้ำหนักของลำต้น ใบ ดอก ฝัก ผล หรือเมล็ด - น้ำหนัก สด หรือ แห้ง
- น้ำหนัก ฝักทั้งเปลือก หรือปอกเปลือก หรือสีฝัดแล้ว เป็นต้น

ชื่อพืช	ลักษณะผลผลิต	หน่วยผลผลิต
1. ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง	เมล็ดข้าวเปลือกที่นวดออกจากรวงข้าวแล้ว ความชื้นไม่เกิน 14-15 %	กิโลกรัม
2. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	เมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่สีออกจากฝักแล้ว ความชื้นไม่เกิน 14%	กิโลกรัม
3. ข้าวฟ่าง	เมล็ดข้าวฟ่างที่สีออกจากช่อแล้ว ความชื้นไม่เกิน 14%	กิโลกรัม
4. ถั่วเขียว	เมล็ดถั่วเขียวที่กะเทาะเปลือกออกจากฝักแล้ว ความชื้นไม่เกิน 14%	กิโลกรัม
5. ถั่วเหลือง	เมล็ดถั่วเหลืองที่กะเทาะเปลือกออกจากฝักแล้ว ความชื้นไม่เกิน 14%	กิโลกรัม
6. ถั่วลิสง	เมล็ดถั่วลิสงทั้งเปลือกแห้ง	กิโลกรัม
7. อ้อยโรงงาน	ลำต้นอ้อยที่ตัดใบและยอดออกแล้ว	กิโลกรัม
8. มันสำปะหลัง	หัวมันสดที่ผ่านการทำความสะอาดเบื้องต้นแล้ว	กิโลกรัม
9. ทานตะวัน	เมล็ดทานตะวันที่สีออกจากจานดอกแล้ว ความชื้นไม่เกิน 14%	กิโลกรัม
10. หอมแดง	หอมแดงแห้งทั้งต้นรวมใบ ณ 7 วัน (หอมแดงเหี่ยว)	กิโลกรัม
11. กระเทียม	กระเทียมแห้งทั้งต้นรวมใบ ณ 90 วัน	กิโลกรัม
12. หอมหัวใหญ่	หอมหัวใหญ่ตัดจุกแล้ว ณ 7 วัน	กิโลกรัม
13. มันฝรั่ง	หัวมันฝรั่งสด	กิโลกรัม
14. พริกไทย	เมล็ดพริกไทยดำ	กิโลกรัม
15. สับปะรด	ผลสดที่ตัดจุกและต้นออกแล้ว	กิโลกรัม
16. กาแฟ	สารกาแฟ ความชื้นไม่เกิน 14 %	กิโลกรัม
17. ปาล์มน้ำมัน	ผลปาล์มน้ำมันทั้งทะลาย	กิโลกรัม
18. ยางพารา	ยางแผ่นดิบ	กิโลกรัม
19. มะพร้าว	มะพร้าวผลแก่ทั้งเปลือก	กิโลกรัม
20. พืชผักอื่น ๆ	ผลผลิตสด หลังทำความสะอาดเบื้องต้นแล้ว	กิโลกรัม

ลักษณะผลผลิตและหน่วยผลผลิตของแมลงแต่ละชนิด

ที่	ชื่อแมลง	ลักษณะผลผลิต	หน่วยผลผลิต	หน่วยวัด
1.	ผึ้งพันธุ์	น้ำผึ้ง ที่ผ่านขบวนการย่อยภายในตัวผึ้งพันธุ์ ทำการบ่มจนของเหลวเหนียว มีความเข้มข้นสูง หรือมีความเข้มข้นน้อยกว่า 20%	กิโลกรัม	รัง
2.	ผึ้งโพรง	น้ำผึ้ง ที่ผ่านขบวนการย่อยภายในตัวผึ้งโพรง ทำการบ่มจนของเหลวเหนียว มีความเข้มข้นสูง จนน้ำผึ้งบ่มสุก	กิโลกรัม	รัง
3.	ชันโรง	น้ำผึ้ง ที่ผ่านขบวนการย่อยภายในตัวชันโรง ทำการบ่มจนของเหลวเหนียว มีความเข้มข้นสูง จนน้ำผึ้งบ่มสุก	กิโลกรัม	รัง
		พรอพออลิส พรอพออลิสเป็นสารที่ชันโรงงานรวบรวมมาจากยางไม้ โดยเฉพาะยางที่เคลือบอยู่บริเวณตาใบ มีลักษณะเป็นยางเหนียว สีน้ำตาลส้มถึงแดง แล้วแต่ชนิดของต้นไม้	กิโลกรัม	กิโลกรัม
		พันธุ์ชันโรง เป็นแมลงในวงศ์เดียวกับผึ้งมีพฤติกรรมเก็บน้ำหวานจากดอกไม้และละอองเกสรแต่ไม่มีเหล็กใน มี 2 สกุล คือ Trigona และ Hypotrigona สายพันธุ์ที่ส่งเสริม เช่น ชันโรงลาวิเชบ ชันโรงเพ็สดินาย ชันโรงขี้ยาแดง ชันโรงขี้ยาดำ	รัง	รัง
4.	ครั้ง	ครั้งดิบ (Stick Lac) เป็นครั้งที่ผู้เลี้ยงแกะทေး หรือแกะออกจากกิ่งต้นไม้ที่ใช้เลี้ยงครั้ง เหลือแต่เนื้อครั้ง จะมีวัตถุเจือปนอยู่หลายอย่าง เช่น ชัน สีครั้ง ขี้ผึ้ง ซากของแม่ครั้งที่ยาย กิ่งหรือเปลือกไม้ เป็นต้น	กิโลกรัม	ตัน
		พันธุ์ครั้งดิบ เป็นครั้งตัวเมียที่สมบูรณ์แก่เต็มที่ แต่ยังไม่ถึงระยะที่ครั้งออกตัว ภายนอกของรังครั้งจะต้องหนาเกาะหุ้มรอบกิ่ง หรือเกือบรอบกิ่ง และเกาะยาวไปตามกิ่งไม้ขาดเป็นตอนๆ เมื่อปีติภายในช่องรังจะมีตัวครั้งรูปร่างกลมซึ่งมีสีแดง อยู่แสดงว่าครั้งยังมีชีวิตและสมบูรณ์ สามารถคัดไปทำพันธุ์ได้	กิโลกรัม	กิโลกรัม
5.	จิ้งหรีด	ตัวจิ้งหรีด เป็นตัวจิ้งหรีดที่มีอายุเฉลี่ยประมาณ 35 -60 วัน เพศผู้จะมีปีกคู่ หนัวย่นสามารถทำให้เกิดเสียงโดยการใช้ปีกคู่หน้าถูกัน เพศเมียจะมีอวัยวะวางไข่ยาวแหลมคล้ายเข็มยื่นออกมาจากส่วนท้อง	กิโลกรัม	บ่อ
		ชันไข่จิ้งหรีด เป็นภาชนะสำหรับวางไข่จิ้งหรีด ใช้ดินร่วนปนทรายและแกลบเผา หรือวัสดุอื่นๆ ใส่ชั้นสำหรับอาบน้ำ ใช้เฉพาะในช่วงที่มีจิ้งหรีดตัวเต็มวัยที่จะวางไข่	ชั้น	ชั้น
6.	ด้วงสาคร	ตัวหนอนด้วงสาคร เป็นตัวหนอนที่มีอายุเฉลี่ยประมาณ 40- 35 วัน มีสีเหลืองปนน้ำตาล	กิโลกรัม	กิโลกรัม
		พ่อแม่พันธุ์ด้วงสาคร เป็นตัวด้วงสาครที่มีอายุเฉลี่ยประมาณ 90 -184 วัน มีสีน้ำตาลอมส้มหรือน้ำตาลปนดำปากยาวแบบบางมีวงโค้ง มีจุดแต้มสีน้ำตาลเข้มกระจายบริเวณด้านบนของอกปล้องแรก ตัวเมียมีวงเรียวเล็กไม่มีแผงขนที่ปลายวง ตัวผู้มีวงสั้นอ้วนมีแผงขนที่ปลายวง	คู่	คู่

ภาคผนวก 11 ตราสัญลักษณ์และตัวอย่างเมื่อประทับตราสัญลักษณ์ในสมุดทะเบียนเกษตรกร

ตัวอย่างเมื่อประทับตราสัญลักษณ์ในหน้าข้อมูลพื้นฐานของสมุดทะเบียนเกษตรกร
(ตราสัญลักษณ์ ขนาด 1 นิ้ว)

ทะเบียนเกษตรกร	สถานที่ขึ้นทะเบียน
รหัสทะเบียนเกษตรกร	
วันที่ขึ้นทะเบียน	
ชื่อเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียน	
เลขประจำตัวประชาชน	
วันเดือนปีเกิด	
เลขรหัสประจำบ้าน	
ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน	

ลงชื่อ ..... เกษตรกร
(นายสงเสริม รักการเกษตร)

ภาคผนวก 12 คุณสมบัติเฉพาะ เครื่องพิมพ์ Passbook สมุดทะเบียนเกษตรกร

1. เป็นเครื่องพิมพ์สำหรับพิมพ์สมุดบัญชีโดยเฉพาะ (Passbook Printer) ระบบ DOT MATRIX ขนาดไม่น้อยกว่า 24 หัวเข็ม
2. มีไฟและจอแสดงผลแบบ LCD บอกสถานะเครื่องพิมพ์และสามารถปรับตั้งค่า Configuration ได้จากเครื่องโดยแสดงค่าที่กำหนดจากจอแสดงผลของเครื่องพิมพ์ได้ หรือโดยการใส่กระดาษเข้าไปในเครื่องได้เป็นอย่างดี
3. เป็นระบบการพิมพ์แบบแนวราบ (FLATBED) เพื่อป้องกันการติดขัดของเอกสารระหว่างพิมพ์ สามารถพิมพ์เอกสารทั้งในรูปแบบสมุด (PASSBOOK) และกระดาษธรรมดา ได้เป็นอย่างดี
4. สามารถทำงานร่วมกับระบบต่างๆ ของกรมส่งเสริมการเกษตรได้ โดยรูปแบบตัวอักษรที่พิมพ์ออกมานั้น ต้องเหมือนหรือคล้ายกับรูปแบบตัวอักษรที่กรมส่งเสริมการเกษตรใช้อยู่ และผ่านการทดสอบกับระบบงานของกรมส่งเสริมการเกษตร โดยสามารถพิมพ์งานได้อย่างถูกต้องตามกำหนด
5. สามารถปรับระยะห่างระหว่างหัวพิมพ์และเอกสารโดยอัตโนมัติได้
6. สามารถวางสมุด หรือกระดาษธรรมดาที่ช่องป้อนกระดาษตรงตำแหน่งใดก็ได้ และสามารถส่งพิมพ์ก่อนหรือหลังใส่สมุด หรือกระดาษธรรมดาได้
7. มีความละเอียดในการพิมพ์ไม่น้อยกว่า 240 x 360 dpi
8. มีความเร็วในการพิมพ์ไม่น้อยกว่า 370 CPS ใน Draft Mode (ที่ขนาด 10 ตัวอักษรต่อนิ้ว)
9. มีความกว้างของพื้นที่พิมพ์ไม่น้อยกว่า 240 mm หรือ 94 ตัวอักษร ที่ 10 CPI ได้เป็นอย่างดี
10. สามารถตั้งการเว้นระยะระหว่างบรรทัดได้ที่ 1/6 นิ้ว ได้เป็นอย่างดี
11. สามารถพิมพ์ขนาดตัวอักษรต่อนิ้วได้ที่ 10 และ 12 CPI ได้เป็นอย่างดี
12. สามารถป้อนกระดาษความหนา 2 mm ได้เป็นอย่างดี
13. สามารถเชื่อมต่อกับพอร์ตมาตรฐาน USB 2.0 ได้เป็นอย่างดี
14. มีหน่วยความจำ (Buffer) ไม่น้อยกว่า 256 KB
15. สามารถพิมพ์ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และตัวเลขได้เป็นอย่างดี
16. สามารถใช้งานกับระบบปฏิบัติการ Windows 7,8,10 ได้เป็นอย่างดี และมี Software Driver ที่สามารถเชื่อมต่อกับระบบปฏิบัติการได้
17. มีคู่มือการใช้งานภาษาไทย สายไฟฟ้า และสายเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ อย่างน้อย 1 ชุด
18. มีหมึกพิมพ์จำนวนไม่น้อยกว่า 5 ชุด

ที่ปรึกษา

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง	อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
นางกุลฤดี พัฒนะอิ่ม	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
นางพรรณภา ปรัชญาศิริ	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้จัดทำ

นายสัมฤทธิ์ เทวะภูมิ	ผู้อำนวยการกลุ่มทะเบียนเกษตรกร กลุ่มทะเบียนเกษตรกร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
นางสาวมนัชญา อุทัยฉาย	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ กลุ่มทะเบียนเกษตรกร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
นายอรุณชัย ศิริทรัพย์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ กลุ่มทะเบียนเกษตรกร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
นายรังสี มุติ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ กลุ่มทะเบียนเกษตรกร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
นายกীরเดช โรจน์กิจอนันต์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ กลุ่มทะเบียนเกษตรกร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
นางสาวจารุพรรณ เฟื่องจันทร์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ กลุ่มทะเบียนเกษตรกร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร